

De Avance

Toekomstvisie Asten

INHOUDSOPGAVE DE AVANCE

Voorwoord

Deel A **Visie op Hoofdpijnen**

Deel B **Onderbouwing**

B1 **Positie en profiel Asten**

B2 **Trends en ontwikkelingen**

B3 **Raamwerken**

B4 **Bijeenkomsten**

B5 **Programma**

Deel C **Toetsingskader**

C1 **Duurzaam Ruimtelijk Structuurbeeld**

C2 **Ruimtelijk Model**

Deel D **Projectenprogramma**

Deel E **Procedure**

Deel F **Bijlagen**

VOORWOORD

Met de vaststelling van de Toekomstvisie "De Avance" in de raadsvergadering van 21 februari 2006, is een belangrijke stap gezet in de verdere formalisering van deze belangrijke richtinggevende notitie voor de komende 10 á 15 jaar voor de gemeente Asten. Gelet op de veelheid van ontwikkelingen en problematieken waarmee de gemeente de komende jaren geconfronteerd wordt, is het van belang een duidelijke koers te bepalen.

Wat voor een gemeenschap wil Asten, Heusden en Ommel over 15 jaar zijn? Niet alleen vragen als waar willen we wonen, werken en recreëren vragen om een beleidsmatige antwoord. Ook zaken als hoe kunnen we onze identiteit en voorzieningen veiligstellen, behoren daartoe. Op al dit soort vragen geeft de toekomstvisie oplossingsrichtingen aan.

"De Avance" is via een interactief proces tussen politiek, belangengroeperingen en de bevolking tot stand gekomen. Door alle geledingen mee te laten discussiëren is het maatschappelijk draagvlak voor de uitgangspunten van de visie groot. Dit is volgens ons een belangrijke waarborg dat de toekomstvisie na vaststelling niet in de onderste la verdwijnt maar een belangrijk ijkpunt blijft voor toekomstige beleidsontwikkeling.

Asten is geen eiland in de Peel maar maakt deel uit van een economische sterke regio die de komende jaren voor vele uitdagingen staat. Denk maar eens aan de verdeling van de schaarse ruimte voor wonen en werken, de afnemende werkgelegenheid in de landbouw, reconstructie en de toename van het verkeersaanbod. Het is de verantwoordelijkheid voor het gemeentebestuur om daar een antwoord op te geven. Met "De Avance" menen wij een richtinggevend kader en tevens ook een toetsingskader te hebben op wat wij wel en wat wij niet willen in de toekomst. Hiermee menen wij in staat te zijn onze kernwaarden te behouden maar tegelijkertijd in te spelen op de uitdagingen van de toekomst.

De vaststelling van deze nota heeft na een voortvarende start enige vertraging opgelopen. Met name de reactie van de provincie was voor het gemeentebestuur van groot belang vanwege de vele ruimtelijke aspecten die in "De Avance" staan opgenomen en goedkeuring van de provincie behoeven. Dat betekent niet dat "De Avance" haar doorwerking al niet heeft gehad.

In deel D van "De Avance" staan allerlei deelprojecten opgeschreven. Diverse deelprogramma's zijn afgelopen jaar al opgestart zoals de opstelling van dorpsontwikkelingsprogramma's voor Heusden en Ommel, de Brede scholendiscussie, de ontwikkeling van Ruimte voor Ruimtelocatie Loverbosch, het masterplan Kasteellandschap, etc.

Deze vastgestelde visie vormt de een sterk beleidskader voor de raad en het college voor de komende jaren.

Burgemeester ir. J. Beenakker

De Avance – Deel A

Visie op Hoofdlijnen

INHOUDSOPGAVE

Inhoudsopgave	4
1. visie op hoofdlijnen	5
1.1 Strategische keuzen	5
1.2 Ruimtelijke visie	7
1.3 Totstandkoming	8
1.4 Opzet	8
1.5 In z'n vooruit	9

1. VISIE OP HOOFDLIJNEN

"Ach, de Peel. Dat is een heel bijzondere streek. Ooit woest en ongenaakbaar. Maar wij, turfstekers, hebben haar getemd. We hebben er ons eerlijk zweet en onze tranen gelaten. Maar we deden het niet voor niets. Ons gewroet bracht ons turf, waarmee we de winter buiten de deur konden houden. En die we in de stad voor goed geld konden verkopen. Zo schonk de Peel ons terug wat we d'r in stopten."

1.1 Strategische keuzen

Als buitenstaander is het lastig om grip te krijgen op het wezen van Asten. De gemeente lijkt zich in eerste instantie niet of nauwelijks te onderscheiden, afgezien natuurlijk van enige meteen in het oog springende zaken als het Beiaard- en Natuurmuseum en de Grootte Peel. De grootte en ligging van Asten lijken de gemeente te veroordelen tot een plek aan de rand van het tafellaken. Te klein en landelijk gelegen om gebruik te mogen maken van ontwikkelingspotenties. Te groot en stedelijk om niet geconfronteerd te worden met een substantiële ontwikkelingsvraag. Misschien ook te klein - en te mooi - om groei aan te willen, of durven.

Wie beter kijkt, ontdekt evenwel al snel de parels. Een unieke ligging tussen twee beken, de AA en de Astense Aa in een bijzonder landschap met naast de alom bekende Grootte Peel nog tal van andere, vaak goed verstopte kroonjuweeltjes, zoals De Berken en het kasteel. Verder is natuurlijk de ligging aan de A67 een belangrijk gegeven. Naast dit ruimtelijk en economisch kapitaal valt tot slot ook het sociaal kapitaal op: een bevolking die zowel van aanpakken als van genieten weet.

Het koesteren en benutten van deze parels is de belangrijkste uitdaging voor de ontwikkeling van Asten. Daarbinnen liggen de mogelijkheden om actuele en toekomstige problemen en opgaven op te pakken.

Een van de centrale opgaven is het versterken van de economische structuur. Asten heeft een divers aanbod van bedrijvigheid. Op het eerste gezicht levert dat een robuuste economische structuur op. Toch is de afhankelijkheid van enkele grote werkgevers, met name in de agribusiness en tuinbouw, vooral voor lager geschoolde arbeid, op de lange termijn een punt van zorg. Daarnaast vraagt de (lokaal gebonden) werkgelegenheid in de nabijheid van het wonen de aandacht. Deze speelt namelijk een vitale rol in de leefbaarheid van de kernen van de gemeente Asten. Waar in het verleden de agrarische sector voor veel lager geschoolde arbeid nabij huis kon zorgen, is het de verwachting dat in de toekomst nieuwe economische dragers nodig zijn. Voortgaande processen van globalisering, schaalvergroting en duurzaamheid zullen de intensieve veehouderij in de toekomst steeds verder onder druk zetten. Daarmee verdwijnt een belangrijk deel van de zo belangrijke werkgelegenheid dicht bij huis. Het reconstructieplan zet de lijnen uit voor een duurzame toekomst van de landbouw. In het kader van de reconstructie worden gelden beschikbaar gesteld, waarop de gemeente Asten zal inzetten om haar landelijk gebied te vitaliseren.

De toegevoegde waarde van kleinschalig recreatie en toerisme als nieuwe economische drager is beperkt. Door nieuwe bedrijvigheid een plek te geven in Asten, wordt vervangende en aanvullende werkgelegenheid gecreëerd. De lokale economie en leefbaarheid zullen worden versterkt en verder wordt de uitgaande pendel beperkt. Op termijn zal de versterking van de economische structuur leiden tot een beheerste groei van het aantal inwoners. Dat versterkt op zijn beurt weer het draagvlak voor

voorzieningen. Ook draagt het bij aan een meer evenwichtige bevolkingsopbouw, waardoor er meer mogelijkheden komen voor allerlei nieuwe voorzieningen en een kwalitatieve impuls van bestaande voorzieningen. De structurele versterking van het centrum van Asten kan hierin als vliegwiel fungeren.

Het voorzieningenniveau vraagt namelijk ook om versterking. Opvallend is dat dit niet alleen geldt voor Heusden en Ommel, maar ook voor de kern Asten. De autonome bevolkingsgroei, of beter -afname, zet het draagvlak voor voorzieningen onder druk. Het is dan ook te verwachten dat bij ongewijzigd beleid het voorzieningenniveau achteruit zal gaan. Als de trend van schaalvergroting en verschraling van het aanbod niet wordt gekeerd, bestaat een reële kans op een negatieve vicieuze beweging met een onder invloed van ontgroening en vergrijzing steeds verder afkalvende bevolking en verslechterend voorzieningenniveau.

Leefbaarheid heeft niet alleen te maken met de aanwezigheid van voorzieningen. Ook meer subjectieve elementen als veiligheid, vertrouwdheid en identiteit spelen daarbij een rol. Een ontwikkelingsmodel dat enkel en alleen inspeelt op behoud van karakter en identiteit wordt evenwel als niet realistisch van de hand gewezen. De algemene verwachting is dat een lokaal, naar binnen gericht perspectief geen afdoende antwoord biedt op de geschetste economische en sociaal-maatschappelijke opgaven van de toekomst.

Ook de bestuurlijke dynamiek binnen de regio vraagt om een herpositionering van de gemeente Asten. Herindelingen zijn weliswaar grotendeels van de politieke agenda verdwenen, maar daarvoor in de plaats gekomen, is de bestuurlijke noodzaak om een bijdrage te leveren aan het oplossen van (boven)regionale vraagstukken op het gebied van wonen en werken. Voor NIMBY is in de nieuwe verhoudingen geen plaats.

Alhoewel dat op het eerste gezicht misschien anders lijkt, biedt het inspelen op een bredere, (boven)regionale context mogelijkheden om lokale kwaliteiten te behouden en te versterken. De opgaven van de regio worden benut om de eigen wensen van Asten te realiseren. Net zoals de turfstekers dat ook gewend waren te doen: slim ondernemen, met een scherp oog voor het eigenbelang, zonder de regionale realiteit uit het oog te verliezen.

Samenwerking met buurgemeenten binnen de regio is een goede mogelijkheid voor een verdere kwalitatieve en kwantitatieve ontwikkeling van wonen, werken en voorzieningen in Asten. Met Deurne en Someren is inmiddels een intentieovereenkomst afgesloten over samenwerking. Welbeschouwd gaat het daarbij om het vastleggen van een al lang geleden in gang gezette maatschappelijke beweging. Niet alleen in de sociale sfeer van vrienden en kennissen, maar ook op het gebied van onderwijs en het bedrijfsleven bestaan immers al volop hechte relaties tussen Deurne, Asten en Someren.

Asten ziet mogelijkheden om een volwaardige rol in de regio te kunnen spelen. Door het benutten van haar ligging aan de A67 op de rand van het stedelijk gebied houdt Asten de leefbaarheid in haar kernen overeind en creëert de gemeente een gezonde en solide economische structuur.

Ogenscheinlijk zouden de andere parels - de waardevolle omgeving en de menselijke maat - hierdoor in de verdrukking kunnen raken. Dat is niet zo. Ook deze parels zijn nadrukkelijk uitgangspunt van de toekomstvisie. Groei is geen doel op zich. Een beheerst groeiemodel maakt het mogelijk om de kernkwaliteiten van Asten te behouden. Bij een uitgebalanceerde groei komen sociaal-maatschappelijke voorzieningen en leefbaarheid niet verder onder druk te staan en is behoud van identiteit en karakter gewaarborgd.

Ook het behoud en de versterking van de waardevolle en aantrekkelijke omgeving is een strategische keuze in deze visie. Door te kiezen voor concentratie van economische

groei, aansluitend op bestaand verstedelijkt gebied, kan sluimerende en ongebreidelde groei in de rest van de gemeente worden voorkomen. Door concentratie en intensief ruimtegebruik ontstaat een natuurlijke geleiding, waarbij het noordelijk deel van de gemeente een relatief hoogdynamisch karakter heeft en het zuidelijk deel veel meer laagdynamisch van aard is.

Puntsgewijs luiden de strategische keuzen voor de toekomstvisie van Asten als volgt:

- Asten kiest voor een bewuste en beheerste schaal- en kwaliteitssprong die het behoud en de versterking van wonen, werken en sociaal-maatschappelijke voorzieningen mogelijk maakt.
- Asten kiest daartoe voor het geconcentreerd benutten van de economische potenties die voortvloeien uit de ligging aan de A67.
- Buiten het economisch ontwikkelingsgebied kiest Asten voor behoud en versterking van de bestaande omgevingskwaliteiten. De ligging tussen de armen van de Aa en de Astense Aa wordt ten volle benut.
- Asten richt zich in eerste instantie op de opvang van de lokale behoefte, maar waar opportuun zal zij zich ook inzetten om in de vraag naar recreatie en ontspanning van de regio Eindhoven-Helmond te voorzien.

1.2 Ruimtelijke visie

De ligging van de gemeente Asten tegen de stedelijke regio Eindhoven-Helmond zorgt voor een aanzienlijke ruimtelijke druk. Niet alleen ligt er naast de lokale ruimtevrage ook een regionale claim ten aanzien van wonen en werken, ook neemt de recreatieve druk sterk toe. Door een passend antwoord te bieden op de groeiende vrage naar ruimte, streeft Asten naar het ombuigen van bedreigingen in kansen. Door zelf ontwikkelingslocaties te bieden voor wonen, werken en recreëren, zonder daarbij de duurzame waarden uit het oog te verliezen, kan Asten invulling geven aan haar ambities en de sociaal-maatschappelijke uitdagingen van de komende decennia.

De ruimtelijke visie van de gemeente Asten is gebaseerd op een Duurzaam Ruimtelijk Structuurbeeld. Dit lange-termijn beeld is vertaald in een ruimtelijk ontwikkelingsmodel voor de middellange termijn (2020). De ruimtelijke visie geeft de ruimtelijke vertaling weer van de economische en sociaal-maatschappelijke strategische keuzes zoals hiervoor in hoofdlijnen beschreven.

Binnen de stedelijke regio Eindhoven-Helmond is de Diesdonk in beeld als locatie voor de opvang van de regionale vrage naar bedrijvigheid. Vanuit de lagenbenadering acht de gemeente Asten de Diesdonk niet geschikt voor grootschalige ontwikkeling. Landschap, natuur en water verdienen hier prioriteit. De insteek van de gemeente is om dit gebied te gaan benutten voor waterberging in combinatie met landbouw en recreatie. De gemeente vindt het wel wenselijk om nieuwe bedrijvigheid toe te staan en de huidige bedrijven meer ruimte te geven, maar op een meer beperkte schaal. Uitbreiding van het bedrijventerrein zal in eerste instantie worden gevonden ten westen en ten oosten van het huidige bedrijventerrein (naast het Hoogvelt en onder het Ei van Ommel). De cultuurhistorische waarden van deze gebieden moet bij ontwikkeling vooropstaan. Voor natuurcompensatie van bosgebieden die eventueel op Helmonds grondgebied worden benut voor bedrijventerrein is in de gemeente Asten plaats.

Voor de verdere ontwikkeling van natuur en landschap kiest Asten voor de beekdalen van de Aa en de Astense Aa en De Groote Peel. Hiermee sluit Asten aan op de bestaande regionale structuren. De gemeente acht het van belang om investeringen op het gebied van recreatie, natuur en landschap in regionaal verband op elkaar af te stemmen om zodoende robuuste regionale structuren te ontwikkelen. Hierbinnen heeft ook de Diesdonk een belangrijke rol. De Diesdonk fungeert als groene contramal in het verstedelijkte gebied van zowel Helmond als de Peel. Het grote middengebied tussen de

kern Asten en nationaal park De Groote Peel vormt het verwevingsgebied van de gemeente. Hier krijgt de landbouw zoveel mogelijk de ruimte.

Aan de verdere ontwikkeling van toerisme en recreatie wordt veel waarde gehecht. De gemeente Asten zet in op een uitgebalanceerde ontwikkeling, waarbij sprake is van een duidelijke zonering van activiteiten naar aard en schaal. Binnen de zonering is ruimte voor intensievere vormen in het noorden en extensieve vormen in het zuiden en langs de beken. Belangrijk aandachtspunt bij het ontwerp van dit gebied is de vormgeving van de verbinding van de recreatieve knoop bij Ommel en het centrum van Asten. Hierdoor zal het totale toeristisch pakket aan kracht winnen. Waar mogelijk zal het toeristisch aanbod ook worden ingezet ten behoeve van de recreatie van de Astense bevolking. Vooral waar het instandhouden van eigen accommodaties steeds lastiger wordt, kan medegebruik tot creatieve oplossingen leiden.

Ook wat andere voorzieningen betreft is het streven gericht op het in stand houden van vitale kernen. Voor Heusden en Ommel wordt gestreefd naar het in stand houden van een basispakket, in eerste instantie bestaande uit basisonderwijs, peuterspeelzaal, gemeenschapshuis en buitensportaccommodatie. Mede- en multifunctioneel gebruik kunnen bijdragen aan het instandhouden van deze voorzieningen. Meer bijzondere voorzieningen, zoals een zorgcomplex, voortgezet onderwijs en de bibliotheek worden geconcentreerd in de kern Asten.

1.3 Totstandkoming

Deze toekomstvisie is tot stand gekomen in een interactief proces met de gemeenteraad, de bewoners en maatschappelijke belangengroepen van de gemeente Asten. De activiteiten in het visieontwikkelingstraject zijn rondom drie momenten georganiseerd.

- In de *eerste* ronde is een analyse gemaakt van de huidige situatie en de toekomstige opgaven van de gemeente Asten. Het product van deze ronde is een foto van de bestaande situatie en een kaart in de vorm van een Duurzaam Ruimtelijk Structuurbeeld.
- In de *tweede* ronde is met behulp van drie scenario's nagedacht over de toekomst. Op basis van de bespreking van deze scenario's is een voorkeursscenario opgesteld.
- In de *derde* en laatste ronde is het voorkeursscenario uitgewerkt in een ontwerp toekomstvisie, dat is besproken met bevolking en gemeenteraad.

1.4 Opzet

De gemeente Asten heeft bewust gekozen om in haar toekomstvisie integraal aandacht te besteden aan de sociaal-maatschappelijke, economische en ruimtelijke pijler. De ruimtelijk vertaling dient als StructuurvisiePlus. De visie richt zich op de middellange termijn tot 2020, met een doorkijk naar de lange termijn van 2030.

De toekomstvisie is opgebouwd uit vijf delen. Deel A, de Visie op Hoofdlijnen, bevat de strategische keuzen uit de toekomstvisie. De snelle lezer vindt hier een beknopte samenvatting van de belangrijkste punten uit de visie.

Deel B, de onderbouwing, besteedt aandacht aan de actuele en te verwachten sociaal-maatschappelijke en economische situatie in Asten en de randvoorwaarden en kansen die de fysieke omgeving aanreikt. Naast een objectieve foto van de bestaande situatie, vormt vooral de subjectieve waardering door het gemeentebestuur en de bevolking van Asten het vertrekpunt van deze toekomstvisie. Tijdens bijeenkomsten met de gemeenteraad, de bevolking en maatschappelijke belangengroepen is de mening van de betrokkenen gepeild en als input gebruikt voor de verdere invulling van de visie.

Deel C dient als toetsingskader voor toekomstige initiatieven. Deze visie is in het vervolg leidend bij beslissingen op het gebied van wonen, werken en voorzieningen. Nieuwe ontwikkelingen en ideeën moeten aan de visie worden getoetst. Als initiatieven niet passen binnen de visie, dan worden ze in principe niet uitgevoerd.

Deel C kan, samen met de raamwerken uit Deel B, worden gezien als de StructuurvisiePlus van de gemeente Asten. Het bestaat uit een Duurzaam Ruimtelijk Structuurbeeld (DRS) en een Ruimtelijk Model. Het DRS geeft inzicht in de kwaliteiten van de gemeente en geeft aan wat behouden, verbeterd en veranderd moet worden (de structuurkaart). Tevens worden strategieën aangegeven waarlangs dat zou kunnen gebeuren, zoals inbreiden, herstructureren, intensiveren of uitbreiden (de strategiekaart).

Het Ruimtelijk Model geeft de keuzes weer die voor de middellange termijn worden gemaakt ten einde de gewenste ontwikkelingen te realiseren. Daarbij gaat het niet alleen om kwantitatieve, maar vooral ook om kwalitatieve aspecten van de ruimtebehoefte. Bij wonen kan bijvoorbeeld gedacht worden aan woonmilieu, vergrijzing en gezinsverdunding. Bij werken spelen thema's als werkmilieu, functiemenging en verplaatsingsbehoefte een rol. Deel C bevat een gedetailleerd uitgewerkte versie van de Visie op Hoofdpijnen, zoals weergegeven in Deel A.

Op basis van het Ruimtelijk Model is vervolgens in Deel D op hoofdpijnen aangegeven welke projecten bij kunnen dragen aan het realiseren van de gewenste ontwikkelingen.

Deel E geeft tot slot een samenvatting van de procedures en de ingekomen reacties naar aanleiding van de inspraak en het vooroverleg.

Kort samengevat ziet de opbouw van de visie er als volgt uit:

- Deel A: Visie of Hoofdpijnen
- Deel B: Onderbouwing (Raamwerken en Programma)
- Deel C: Toetsingskader (DRS en Ruimtelijk Model)
- Deel D: Projectenprogramma
- Deel E: Procedure
- Deel F: Bijlagen

1.5 In z'n vooruit

Avance (v.(m.);-s) [Fr.], 1 (veroud.) voordeel, winst; 2 koersstijging, vgl, koersavance; 3 voorschot; 4 (gew.) op avance, op voorhand; 5 toenadering om tot een overeenkomst te komen of betrekkingen aan te knopen, syn. toenaderingspoging; zij was niet ongevoelig voor zijn avances; avances doen, maken; 6 (gew.) vordering: daar is geen avance bij dat werk. (Van Dale, Groot woordenboek der Nederlandse taal, twaalfde druk)

De toekomstvisie van de gemeente Asten heeft als titel "De Avance" meegekregen. Alle betekenissen die Van Dale toekent aan dit prikkelend woord, zijn van toepassing. Vooruitgang, er beter van worden. Vanzelfsprekend, een visie heeft anders weinig zin. Maar ook een flirt. Een nadrukkelijke en bewuste toenadering tot de regio en de omgeving. Asten kan en mag het niet langer alleen. De gemeente heeft nu uitgelezen mogelijkheden om invulling te geven aan het begrip goede buur. En trouwens, waren gastvrijheid en openheid juist niet altijd al één van de kwaliteiten van Asten?

Terugvallen op een nul-scenario is uitgesloten. In het belang van de Astense samenleving zijn keuzes onvermijdelijk. Individuele belangen moeten soms wijken voor het integrale, gemeenschappelijke belang van een leefbare en vitale gemeenschap. Deze visie geeft een consistente en uitdagende invulling aan economische en sociaal-maatschappelijke opgaven op de lange termijn. Realisering vraagt naast een avance ook lef en daadkracht van samenleving en bestuur.

De Avance - Deel B

Onderbouwing

INHOUDSOPGAVE

Inhoudsopgave	1
1. Positie en profiel Asten	3
1.1 Inleiding	3
1.2 Historische ontwikkeling Asten	3
1.3 Asten in breder verband	5
2. Trends en ontwikkelingen	6
2.1 Inleiding	6
2.2 Sociaal-maatschappelijke pijler	6
2.3 Economische pijler	7
2.4 Ruimtelijke pijler	9
2.5 Regionaal en Provinciaal Ruimtelijk beleid	10
2.5.1 Streekplan	10
2.5.2 Uitwerkingsplan / RSP	11
3. Raamwerken	13
3.1 Inleiding	13
3.2 Geomorfologie en bodem	14
3.3 Water	15
3.4 Cultuurhistorie	16
3.5 Natuur en landschap	17
3.6 Infrastructuur	18
3.7 Wonen	19
3.8 Economie	20
3.9 Toerisme en recreatie	21
3.10 Maatschappelijke voorzieningen	22
4. Bijeenkomsten	23
4.1 Inleiding	23
4.2 Bijeenkomst gemeenteraad	23
4.3 Bewonersavonden	24
5. Programma	26
5.1 Inleiding	26
5.2 Bevolking	26

5.3 Wonen	27
5.4 Zorg	29
5.5 Werken	30
5.5.1 Werkgelegenheid	30
5.5.2. Bedrijventerreinen	31
5.5.3 Landbouw	32
5.5.4 Glastuinbouw	33
5.6 Toerisme, recreatie en sport	33
5.7 Leefbaarheid	34
5.8 Onderwijs	34
5.9 Detailhandel	35
5.10 Kunst en cultuur	36
5.11 Verkeer	36

1. POSITIE EN PROFIEL ASTEN

1.1 Inleiding

Dit deel besteedt aandacht aan de actuele en te verwachten sociaal-maatschappelijke en economische situatie in Asten en de randvoorwaarden en kansen die de fysieke omgeving aanreikt. Hoofdstuk 1 schetst een historisch beeld van de gemeente en plaatst Asten in de bredere context van regionale ontwikkelingen. Hoofdstuk 2 gaat vervolgens in op trends en ontwikkelingen op macroniveau en het vigerend beleid.

Hoofdstuk 3 bevat de ruimtelijke raamwerken voor de gemeente Asten. Met behulp van de zogenaamde lagenbenadering beschrijven deze raamwerken de huidige situatie in Asten. Naast deze objectieve "foto" van de bestaande situatie, is ook de subjectieve waardering daarvan door het gemeentebestuur en de bevolking van Asten belangrijke input voor deze toekomstvisie. Tijdens bijeenkomsten met de gemeenteraad, de bevolking en maatschappelijke belangengroepen is de mening van de betrokkenen gepeild. Hoofdstuk 4 doet beknopt verslag van deze bijeenkomsten.

Het vijfde en laatste hoofdstuk van dit deel geeft tot slot inzicht in de programmatische opgaven voor de gemeente Asten op het gebied van wonen, werken en voorzieningen.

1.2 Historische ontwikkeling Asten

De huidige gemeente Asten is een plek waar het in deze tijd goed vertoeven is, zowel om te wonen, te werken als te recreëren. De bewoning van dit gebied gaat een heel eind terug in de tijd. Alvorens er een stenen verankering kwam ("stenen huysinge") deed Asten al jaren dienst als woonplaats. De eerste bebouwing langs de oevers van de Aa heeft wellicht de naam Asten met zich meegebracht. De naam Asten verschijnt voor het eerst in documenten rond het jaar 1212, maar reeds tien jaar eerder, in 1202, duikt de Astense naam op in een originele oorkonde die men kan bewonderen in het Rijksarchief te 's-Hertogenbosch.

De ligging van Asten is niet willekeurig. Gelegen op een hoger gelegen zandrug, langs beide kanten omgeven door de rivier de Aa, voelden de inwoners zich beschermd tegen overstromingen. Bovendien bood deze ondergrond een stevig fundament voor de bouw van wegen en boerderijen.

Aanvankelijk ontwikkelde Asten zich als een grondheerlijkheid, een zogenaamd oerbezit dat door niemand in leen werd gehouden. Albertus van Cuc (Cuyck) is de oudst bekende landheer in Asten, zo getuige een charter van 1221. Doorheen de eeuwen is Asten in verschillende handen terechtgekomen; in 1898 kwam de Astense Heerlijkheid in het bezit van de familie Van Hovell tot Westervliet en Wezenveld. Het kasteel, toen reeds een ruïne, en de bijhorende gebouwen zijn thans in particulier bezit.

Asten heeft zich doorheen de tijd sneller ontwikkeld dan de plaatsen er omheen. Dit komt in grote mate omdat Asten de eerste grotere plaats was nabij de Peelmoerassen, zodat men daar een concentratie aan bedrijvigheid aantrof: smederijen voor de reparatie van wagens en werktuigen, maar ook kroegen en logementen. Daarnaast werd er ook handel gedreven, vooral in levensmiddelen en textiel voor de boeren en arbeiders in het achterland. Naast de landbouw werden de inkomsten aangevuld door kleinschalige turfwinning.

Dit alles veranderde sterk in de 19^e eeuw toen de industriële verwerking van landbouwproducten van start ging en de veengronden werden verpacht aan particuliere

maatschappijen. Deze groei in welvaart maakte het mogelijk om infrastructurele werkzaamheden te verrichten en een schaalvergroting van de bebouwing door te voeren. In de jaren 30 van de vorige eeuw werd veel heide- en veengrond ten gunste van land- en bosbouw in cultuur gebracht. Deze trend ging ook na de Tweede Wereldoorlog door. Pas in 1963 werden deze activiteiten gestaakt en de gronden in kwestie beschermd. Met de komst van een bedrijventerrein richtte Asten zich op andere bedrijvigheden en breidde het zich na 1960 gestaag uit over de omliggende akkerbodems. Heden treft dit gebied, net als andere landelijke gebieden in Nederland, de uitdaging om de leegkomende agrarische gebouwen een nieuwe invulling te geven en voor de stagnerende landbouw een vervangende economische drager te zoeken.

De gemeente Asten bestaat uit de kern Asten en de kerkdorpen Ommel en Heusden. Volgens de overlevering werd er rond 1400 op een hek of een eindpost van een weide een beeldje gevonden van Onze Lieve Vrouw met Kind, daterend van tussen het jaar 1000 en 1200. Het kleinood bevindt zich in de kerk van Ommel en trekt jaarlijks vele pelgrims. Deze pelgrimage sinds de 16^e eeuw is van groot belang geweest voor de ontwikkeling van Ommel. Deze kwam versterkt op gang door de bouw van het klooster Mariaschoot. Toentertijd bestond Ommel slechts uit een aantal boerderijen gevestigd op het plaatselijke kruispunt (Marialaan-Kloosterstraat en de Kluisstraat-Jan van Havenstraat). Het Maria-reliëf werd na een eeuw van afwezigheid (1732-1840) teruggebracht naar Ommel.

Aanzet voor de verdere ontwikkeling van Ommel was de komst van de stoomtram. Als gevolg hiervan werden nieuwe gebouwen geplaatst, zoals de pastorie, de school en het klooster van de Missiezusters van Antonius. Deze werden echter in de Tweede Wereldoorlog door hevige granaatinslagen voor driekwart vernield. De opbouw van Ommel na de oorlog vorderde langzaam. De kerk werd verplaatst, wegdekken werden gerepareerd en de uitbreidingen, enkele straten met woonhuizen, werden vooral aan de oostkant van de dorpskom gerealiseerd. Met de komst van de A67 en de N279, welke beiden middels een hoog viaduct de Ommelse hoofdstraat kruisen, lijkt de kern van Ommel "bekneld" te zitten.

Heusden is historisch gegroeid uit een viertal gehuchten die langs een oude zandbaan dwars door De Peel naar Nederweert waren gelegen: de "Voorste Heusden", de "Middelste Heusden", de "Achterste Heusden" en de "Behelp". Tot 1900 waren deze nederzettingen van boerderijen eigenlijk niet met elkaar verbonden. Vanaf dat moment heeft zich als gevolg van de ontginningen en de aanleg van wegen in de Peel de kern Heusden ontwikkeld rond het huidige Vorstermansplein. De ontginningen en de toename van het doorgaand verkeer leidde tot de bouw van enkele woonhuizen en de uitbreiding van het aantal boerderijen.

De kasteelruïne duidt op de ouderdom van Heusden, dat tot kerkdorp werd verheven in 1921 toen de Heusdense kerk (R.K. H. Antonius van Paduakerk) werd gebouwd, welke volgde op de bouw van de St. Antoniusschool in 1919. Na deze ontwikkelingen ontstond de vorming van een dorpskom en nog voor de Tweede Wereldoorlog kreeg men de vorming van lintbebouwing met winkels, boerderijen en woonhuizen. In 1947 verwoestte een hevige brand 15 boerderijen in de kern van Heusden. In de naoorlogse periode breidde Heusden sterk uit, met name langs het patroon van de oude zandwegen, maar ook door de aanleg van nieuwe straten waar woonhuizen werden gerealiseerd.

De boeren uit de streek verdienden hun brood met het steken van turf in de Peel en verkochten deze elders. Later, in de tweede helft van de 19^e eeuw, probeerde men door het afbranden van de veengrond in het voorjaar deze bruikbaar te maken voor het telen van boekweit. Naast de landbouw bleef turfwinning nog lange tijd de belangrijkste bron van inkomsten.

1.3 Asten in breder verband

In regionaal verband is de gemeente Asten gelegen aan de zuidkant van het oostelijke deel van de stedelijke regio Eindhoven-Helmond, echter niet rakend aan het stedelijk gebied. Van belang is ook de ligging ten opzichte van de infrastructuur, waarbij het "Ei van Ommel" een belangrijk knooppunt vormt van (inter)nationale en regionale wegen. De gemeente is voor regionale voorzieningen grotendeels gericht op Helmond. Op het gebied van toerisme en recreatie vervult Asten een belangrijke bovenregionale rol.

Een van de belangrijkste samenwerkingsverbanden in de regio is het Samenwerkingsverband Regio Eindhoven (SRE). Middels hun Projectbureau Plattelandsontwikkeling SRE ondersteunen zij de regiogemeenten inhoudelijk en procesmatig inzake reconstructie (ruimtelijk) en streekontwikkeling (sociaal-maatschappelijk). Op verschillende terreinen wordt er beleid ontwikkeld. De nadruk ligt op een integrale samenwerking op de verschillende beleidsterreinen. Asten participeert hierin onder meer door middel van het Streekplatform de Peel.

Het SRE werkt in dit kader aan een Regionaal Structuur Plan (RSP) en een Regionale Woon Visie (RWV). De nieuwe woningbouwopgave moet volgens het nationale beleid zoveel mogelijk gerealiseerd worden in de stedelijke netwerken en niet verspreid in het landelijk gebied. Wat bedrijventerreinen betreft is er in de regio een nijpend tekort aan direct uitgeefbare bedrijventerreinen. Dit wil zeggen dat oude terreinen geherstructureerd moeten worden en bestaande en nieuwe terreinen constant op hun kwaliteit moeten worden getest en verbeterd via bedrijventerreinbeheer.

Door diverse marktontwikkelingen en milieumaatregelen loopt het aantal bedrijven in de landbouwsector gestaag terug. Een duurzame visie op de toekomst van het landelijk gebied is onderdeel van de Reconstructie, een nationale beleidslijn waarbij de provincies verantwoordelijk zijn voor de planvorming. Een aantal speerpunten wordt hierbij opgevoerd: het verbeteren van de ruimtelijke inrichting en de milieu- en waterkwaliteit, het waarborgen van de economische (veer)kracht, het verbeteren van de bedrijfsstructuur in de veehouderij, het waarborgen van de leefbaarheid en het totstandkomen van een robuuste natuur. Eind 2003 heeft de reconstructiecommissie De Peel het concept-reconstructieplan vastgesteld.

De integrale zonering in het Reconstructieplan heeft in Asten geresulteerd in het begrenzen van verwevingsgebieden en extensiveringsgebieden. Landbouwontwikkelingsgebieden komen niet voor. Voor nieuwvestiging (inplaatsing) van intensieve veehouderijen is in Asten derhalve geen plaats.

De Peel- en Kempengemeenten hebben zich verenigd in het project Streekontwikkeling waarbij onder andere getracht wordt nieuwe economische dragers te vinden voor de regio. Met betrekking tot de leefbaarheid in het landelijk gebied is verder het project "Regionaal lokaal sociaal beleid" opgezet. Het betreft een bundeling van middelen van het Ministerie van Volksgezondheid, Welzijn en Sport, provincies Noord-Brabant en Limburg. Het is een vervolg op het project "Leefbaarheid in de Peel".

Samenwerking wordt ook gezocht in de sector toerisme en recreatie. In het Peelvenenoverleg wordt getracht het aanbod in deze sector in de Brabantse en Limburgse Peel op elkaar af te stemmen.

Een laatste samenwerkingsverband dat hier kan worden genoemd is dat tussen Deurne, Asten en Someren (DAS). Deze samenwerking tussen de drie Peelgemeenten vindt al langere tijd plaats op uiteenlopende terreinen en is in maart 2004 ook formeel bekrachtigd in een samenwerkingsconvenant.

2. TRENDS EN ONTWIKKELINGEN

2.1 Inleiding

Dit hoofdstuk gaat in op trends en ontwikkelingen op macroniveau. Deze bepalen mede de opgaven en ontwikkelingsmogelijkheden. Aan bod komen de sociaal-maatschappelijke pijler, de economische pijler en de ruimtelijke pijler. Steeds worden algemene trends in de samenleving beschreven. Indien mogelijk wordt ook kort de specifieke relevantie van de betreffende trend voor de gemeente Asten aangegeven. Bij de ruimtelijke pijler wordt extra aandacht besteed aan het provinciaal ruimtelijk beleid, in verband met het kaderstellende karakter van dit beleid voor het onderdeel StructuurvisiePlus.

2.2 Sociaal-maatschappelijke pijler

Er zijn grote veranderingen waarneembaar in de (*demografische*) *samenstelling* van de Nederlandse bevolking. Er is de toenemende vergrijzing, die enerzijds een groep vitale ouderen voortbrengt die een beroep doet op allerhande voorzieningen op het gebied van ontmoeting, ontspanning en recreatie. Anderzijds ontstaat er een toenemende groep hoogbejaarden, die aanspraak maakt op intensieve zorgarrangementen en wijkgebonden voorzieningen die steeds schaarser worden (buurtwinkels, postkantoor, apotheek). Aan de andere kant van de bevolkingspiramide zien we dat er sprake is van een zekere mate van ontgroening, de jong volwassenen trekken weg, vanwege onder meer het tekort aan betaalbare woningbouw. Vergrijzing en ontgroening doen zich in heel Nederland voor, maar doen zich extra sterk voelen in het zuidoosten van de provincie Noord Brabant. Ook in Asten zijn beide trends duidelijk waarneembaar in de cijfers.

	0-9	10-19	20-29	30-39	40-49	50-59	60-69	70-79	80-84	85+
1970	2610	2378	1814	1492	1106	760	677	379	104	71
1980	2401	2803	2284	2223	1577	1048	641	482	104	74
1990	2109	2404	2524	2445	2250	1524	969	581	185	102
2000	2148	2151	1788	2564	2498	2144	1379	738	197	172
2003	2134	2180	1688	2440	2558	2335	1495	868	223	168
2005*	2104	2204	1591	2325	2597	2419	1633	945	240	203

Tabel: Leeftijdsofbouw gemeente Asten 1970 - 2005, bron: CBS (* cijfers op 22-11-2005)

De tendens tot *individualisering* (iedereen woont op zichzelf en zorgt voor zichzelf) is nadrukkelijk zichtbaar. De keuzemogelijkheden om aan de gezinsopbouw en de primaire relaties invulling te geven zijn toegenomen. Dit komt tot uitdrukking in bijvoorbeeld een toename van het aantal tweeverdieners, hetgeen directe consequenties heeft voor het sociale leven in steden en dorpen. Aangetrokken door de mooie omgeving en de rust en de ruimte zullen steeds meer mensen van buiten een woning in landelijk gelegen gemeenten kopen. Deze mensen zijn mobiel en onderhouden het contact met hun oude sociale netwerk. Participatie in het rijke verenigingsleven van de kernen is niet vanzelfsprekend. De andere tegenbeweging is dat de (hoogopgeleide) jeugd wegtrekt; als starter op de woningmarkt zijn woningen niet langer betaalbaar. Hierdoor zal het verenigingsleven, alsmede de sociale cohesie in de dorpen, onder druk komen te staan. Vooral nog lijkt in Asten geen sprake van grootschalige verdringing op de woningmarkt door nieuwe bewoners van buiten.

Een ander gevolg van de trend van individualisering is het veranderende karakter van de onderlinge sociale controle. De vanzelfsprekende sociale controle tussen gezinsleden, ouders en kinderen en buurtbewoners is onderhevig aan een verschuiving naar het institutionele niveau. Er wordt meer verwacht van 'bevoegde' instanties als de wijkagent, de onderwijzer en de sociaal beheerders van woningcorporaties. Met name in de kerkdorpen van de gemeente Asten is het saamhorigheidsgevoel en de sociale controle nog volop aanwezig, maar ook hier doet zich deze trend toch langzamerhand voelen.

De *plaats die arbeid* inneemt in de samenleving wordt aan de ene kant op de voorgrond geplaatst: werk als cruciale factor voor sociale integratie en maatschappelijke participatie. Aan de andere kant is de vanzelfsprekend centrale plaats die arbeid in het dagelijks leven inneemt minder vanzelfsprekend geworden. Veel burgers werken niet, of werken korter. Voor degenen die wel werken geldt dat de arbeidsplek vaak niet meer verbonden is met de gemeente waarin men woont. Voor degenen die niet werken geldt dat zij eerder sociaal worden uitgesloten of als inactief worden bestempeld. Naast de conjuncturele schommelingen waar elke gemeente in Nederland mee te maken krijgt, speelt in Asten met name de opvang van de teruglopende werkgelegenheid in de agrarische sector, met niet alleen economische, maar ook grote sociaal-maatschappelijke gevolgen.

De *ongelijkheid in de welvaartsverdeling* doet zich ook op lokaal niveau voor. Er vindt een selectieve migratie plaats, waardoor kansarme groepen zich territoriaal dreigen te concentreren. In sommige gevallen heeft deze concentratie al zorgelijke vormen aangenomen. Daarnaast is er de *ongelijke verdeling van welvaartslusten en -lasten* tussen de grote steden en de randgemeenten. Randgemeenten hebben nadrukkelijk voordelen van de nabijheid van grote steden, onder andere in de vorm van winkel- en culturele voorzieningen. Aan de andere kant zijn randgemeenten voor de (regionale) zorgvoorzieningen soms een sluitpost. Immers de problematiek van de vaak kleinere randgemeenten valt in het niet vergeleken met de centrumstad, met als gevolg dat de dienstverlening te weinig beschikbaar is voor de inwoners van de randgemeenten.

Al enige tijd lang is het landelijke beleid gericht op het in de eigen omgeving bieden van hulpverlening, de extramuralisering. In het bijzonder geldt dit voor het zorgbeleid dat er op is gericht om de maatschappelijke integratie van mensen met verstandelijke en lichamelijke beperkingen te bevorderen, de *vermaatschappelijking van de zorg*. Dit dient te worden bereikt door opnames zoveel mogelijk te beperken en de benodigde zorg dient in de eigen omgeving beschikbaar te zijn. Van de sociale omgeving van de zorgvrager verwacht dat deze ook bijdraagt aan diens maatschappelijke integratie door, waar nodig, opvang te bieden en deelname aan de samenleving mogelijk te maken. Niet altijd is duidelijk of de omgeving en de ambulante instellingen voldoende in staat zijn om in te spelen op de extramuralisering .

De afgelopen jaren hebben veranderingen in het *onderwijsbeleid* in grote lijnen geleid tot een verschuiving van verantwoordelijkheden van het Rijk naar het lokale niveau en naar de scholen zelf. In toenemende mate worden scholen zelf verantwoordelijk gemaakt voor de inzet van de schoolbegeleidingsdienst, de huisvesting en de uitwerking van de hoofdlijnen van het lokaal onderwijsbeleid. In kleine kernen is de basisschool vaak de laatste voorziening; de andere voorzieningen zijn door fusies en opschaling verdwenen, evenals allerhande voorzieningen die het hebben afgelegd tegen de concurrentie van de grotere kernen of nabijgelegen stad. Een recente ontwikkeling is die van de Brede School. Kinderopvangplaatsen, buitenschoolse opvang en opvoedingsondersteuning verdienen in dit kader de aandacht. In kleine kernen wordt hiervoor vaak aansluiting gezocht bij het hierboven genoemde concept van de Brede School. Ook de gemeente Asten is inmiddels bezig met een eerste invulling van dit concept.

2.3 Economische pijler

Veranderingen in de *productie van goederen* hebben ertoe geleid dat de Nederlandse economie langzamerhand getransformeerd is tot een diensteneconomie. Een gestage verschuiving is waarneembaar van de agrarische en industriële naar de dienstverlenende sectoren. Vooral de primaire, agrarische sector staat onder druk. Een recente trend is de verbreding van het agrarisch grondgebruik tot het leveren van nieuwe groene diensten, zoals landschaps-, natuur- en waterbeheer. Op de zandgronden van Nederland vindt momenteel de *reconstructie* van het landelijk gebied plaats met als doel te komen tot

een integrale, duurzame herinrichting van het landelijk gebied. Ook De Peel - en daarmee Asten - maakt onderdeel uit van deze ingrijpende operatie.

Voor de industrieën geldt dat er een uitstoot van werk heeft plaatsgevonden naar lagelonenlanden. Dit heeft op stedelijk niveau in enkele decennia rigoureuze veranderingen in het karakter van de bedrijvigheid teweeggebracht. Moderne economische activiteiten zijn "footlose" geworden. Dit wil zeggen dat bedrijven niet meer gebonden zijn aan een bepaalde locatie. Gevolg van deze segmentatie van de productielijnen is een toename van de transportstromen. In kleine kernen als Asten is opvallend genoeg ook sprake van een tegengestelde beweging. Bedrijven, ook grotere, blijken soms een sterke lokale binding te hebben. Een van de belangrijkste factoren die meespelen in de locatiebeslissing van economische bedrijvigheid blijkt de kwaliteit van de levensstandaard: een aantrekkelijk, veilig en sociaal gebalanceerd leef- en werkklimaat.

Een andere consequentie van veranderingen in de productie van goederen, is de verschuiving die zich heeft voorgedaan in de voorzieningenstructuur. In de kleinere dorpen op het kwetsbare platteland doet dit zich het meest pregnant voor. Dorpen waar de laatste winkelier allang de deur achter zich heeft dichtgeslagen. Maar ook in de steden zien we vergelijkbare verschijnselen. Grote winkelketens hebben het karakter van de Nederlandse steden ingrijpend veranderd. De buurtgebonden middenstander, die de buurt kende, is meestal uit het straatbeeld verdwenen en heeft plaatsgemaakt voor grootschalige winkelcentra aan de randen van de stad. Kleine winkelcentra leiden een kwijnend bestaan. Al enige decennia wordt dit als een kwalijk verschijnsel gebrandmerkt, met desastreuze gevolgen voor het oorspronkelijke functioneren van wijken en kleine kernen. Ook zijn er, op papier talrijke pogingen ondernomen om deze ontwikkeling te keren. Zonder succes. Kennelijk wordt door grote, wellicht welvarende delen van de bevolking de waarde van een kleinschalige op dorpen of wijken gerichte samenleving niet langer onderkend, hoewel velen zich beklagen over de negatieve bijverschijnselen die zich voordoen wanneer voorzieningen en sociale cohesie verdwijnen. Deze trend stelt vooral de kerkdorpen Ommel en Heusden voor een grote opgave.

Op bedrijventerreinen is een trend waarneembaar in de richting van *multifunctioneel of meervoudig gebruik*. In plaats van 'nieuwe' gronden aan te boren voor de uitbreiding van het oppervlak aan bedrijventerrein, worden bestaande terreinen opnieuw ingericht en intensiever benut door meer en gecombineerde functies per hectare te ontwikkelen. Juist voor gemeenten als Asten, waar de uitbreiding van bebouwd gebied aan strenge provinciale regels is gebonden, biedt meervoudig ruimtegebruik mogelijk een antwoord op de vraag naar bedrijventerrein.

Verbonden met de veranderende vraag naar werk, is de trend dat mensen *steeds meer vrije tijd* hebben, waardoor de vraag naar cultuur en recreatie en toerisme stijgt. Deze richten zich in het algemeen steeds meer op beleving, zowel het ervaren van 'kicks' (actie, spanning en sensatie), als van rust en ruimte (ecotoerisme). Ook hier speelt individualisering weer een rol: men wil zelf bepalen op welk moment men wat consumeert. In ogenschijnlijke tegenstelling daarmee staat de gemakzucht van de consument: bewijs hiervan is het succes van de kant en klare pakketten zoals diverse formules bij parken als Centerparcs. Het inspelen op de mogelijkheden van deze sector is ook in de gemeente Asten een actueel thema. Belangrijke vraag is of moet worden gekozen voor kleinschaligheid en/of grootschaligheid wil deze sector fungeren als echte economische drager.

Een internationale en regionale trend is de toename van de competitie tussen verschillende steden in een regio en tussen regio's op zich, niet enkel met als doel om bedrijven aan te trekken, maar ook bezoekers en bewoners. Een eerste reden daartoe is de focus van de niet-locatiegebonden bedrijven op een grotere regionale markt, wat in grote mate wordt mogelijk gemaakt door een betere bereikbaarheid van de steden. Een tweede reden is een cultuurverandering bij de steden naar een actievere inzet om hun

economische basis in de globale economische reoriëntatie te verstevigen. De schaal van de competitie (Europees, regionaal, interstedelijk) hangt af van het doel van de competitie, met name bijvoorbeeld het aantrekken van bewoners, bezoekers of hoofdzetels van bedrijven. Daarnaast is er ook de competitie voor Europese subsidiestromen. Regio's en steden hebben meer mogelijkheden gekregen om zich in het economische speelveld te bewegen. Ook al is Asten op zich een kleine speler, de gemeente dient wel degelijk haar positie te bepalen in het spel dat zij samen met de regio wil spelen.

Een laatste noemenswaardige trend in het economisch-bestuurlijke veld is het steeds vaker opzetten van public private partnerships (PPS). Meestal worden deze constructies gebruikt ter cofinanciering van bepaalde grotere projecten, alhoewel de PPS ook het doel kan hebben om kennis en expertise uit te wisselen. Door de PPS-constructie kan het risico worden verdeeld over verschillende partners en kunnen ook grotere kapitaalsstromen worden gegenereerd. Meestal wordt een PPS gebruikt voor stedelijke ontwikkeling en infrastructurele projecten.

2.4 Ruimtelijke pijler

Het nationaal ruimtelijk beleid streeft naar vitale en aantrekkelijke steden en een vitaal en aantrekkelijk landelijk gebied. Om dit te bereiken zet het rijk in op *bundeling en concentratie van bebouwing* in alle steden en dorpen. Het bestaande bebouwd gebied komt het eerst in aanmerking om te voldoen aan de extra vraag van burgers, bedrijven en ook voorzieningen. Toch zal bij een hoge ruimtebehoefte een aanmerkelijk deel van de nieuwe bouwopgave geaccommodeerd moeten worden buiten het bestaande bebouwde gebied. Deze nieuwe bouwopgave dient niet versnipperd in het landelijke gebied gerealiseerd te worden, maar zoveel mogelijk gebundeld in de stedelijke netwerken. Voor Nederland is een aantal netwerken van nationale betekenis aangeduid, waaronder Brabantstad (Eindhoven, Helmond, Tilburg, Den Bosch en Breda).

Passend in deze benadering was de discussie over het contourenbeleid. Het rijk zou bundelingsgebieden aanwijzen waar het grootste deel van de verstedelijking zou moeten plaatsvinden. In de kernen buiten de bundelingsgebieden zou de nadruk moeten liggen op bescherming en ontwikkeling van het landschap en cultuurhistorie, in combinatie met de benodigde ruimte voor natuur, water en passende vormen van landbouw en recreatie. Dat zou vooral moeten gelden voor gebieden langs de kust, in Nationale Landschappen en in belangrijke natuurgebieden (Ecologische Hoofdstructuur, Vogel- en Habitatrictlijn, Natuurbeschermingswet).

Recentelijk heeft een belangrijke nuancering van deze bundelinggedachte plaatsgevonden. Steeds vaker wordt erkend dat gemeenten in de landelijke gebieden net als alle andere gemeenten een eigen verantwoordelijkheid hebben om de eigen bevolkingsgroei op te vangen en aan de woonwensen van hun bevolking tegemoet te komen. Belangrijk is aandacht voor de positie van alle woningzoekenden op de woningmarkt, in het bijzonder die van senioren, éénverdieners en starters. Zwakkere groepen krijgen een sterkere positie op de woningmarkt als er een ruimer aanbod van voor hen geschikte woningen is.

Vele landelijke gebieden in Nederland hebben zich ontwikkeld van gebieden met een overwegend agrarische functie naar gebieden met een meer multifunctioneel karakter. Er wordt niet alleen voedsel geproduceerd, maar in toenemende mate ook gerecreëerd, gewoond en gewerkt. De erkenning van het feit dat een vitaal platteland niet 'op slot' kan en dat er selectief ruimte moet zijn voor ontwikkeling is zonder meer een zeer belangwekkende ontwikkeling voor de gemeente Asten. Wel dient te worden aangetekend dat het politiek en economisch tij hierop van grote invloed zijn, hetgeen het tot een onvoorspelbare ontwikkeling maakt.

Het *locatiebeleid voor bedrijven en voorzieningen* was tot voorheen vooral gericht op het terugdringen van het autogebruik. Meer en meer vat evenwel het inzicht post dat het bij locatiebeleid niet alleen om bereikbaarheid gaat, maar ook om economische ontwikkelingsmogelijkheden, ruimtelijke kwaliteit en de kwaliteit van de leefomgeving. Ruimte voor bezoekersintensieve voorzieningen passen bij uitstek in de functioneel gemengde, goed ontsloten en veelzijdig bereikbare centrummilieus. Dit zijn concentraties op en rond 'knopen' in het stedelijke netwerk zoals stationsomgevingen, binnensteden en stadsdeelcentra.

Tot slot is het thema *meebewegen met water* van belang. Dit houdt onder andere in dat ruimtelijke plannen moeten voldoen aan de eisen die een duurzaam waterbeheer stelt. Een 'watertoets' wordt op alle ruimtelijke plannen losgelaten. Ingezet wordt op het zoveel mogelijk combineren van water met andere functies zoals natuur, landschap, landbouw, recreatie en toerisme.

2.5 Regionaal en Provinciaal Ruimtelijk beleid

2.5.1 Streekplan

Provinciale Staten van Noord-Brabant hebben op 22 februari 2002 het streekplan vastgesteld. Het streekplan stelt het streven naar zorgvuldig ruimtegebruik de komende jaren centraal. Het streekplan onderscheidt vanuit dit hoofddoel vijf leidende principes.

1. Meer aandacht voor onderste lagen

Bij nieuwe ruimtelijke ontwikkelingen in Noord-Brabant hanteert de provincie de zogenaamde lagenbenadering. Deze lagenbenadering gaat uit van drie lagen, waarvan de onderste lagen (geomorfologie en bodem, water, natuur en landschap en cultuurhistorie), maar ook infrastructuur steeds meer als sturend gezien worden voor de ruimtelijk-functionele ontwikkeling 'daarbovenop'. Dat betekent onder meer:

- Inspelen op het water- en bodemsysteem en water meer ruimte geven;
- Verhogen van ecologische kwaliteit en belevingswaarde van natuur;
- Gebruiken van cultuurhistorische en andere landschappelijke waarden als inspiratiebron bij ontwikkelingen;
- Geen nieuwe doorsnijdingen voor infrastructuur plegen, maar bestaande infrastructuur beter benutten;
- Stedelijke ontwikkeling plaats laten vinden op knooppunten van infrastructuur.

2. Zuinig ruimtegebruik

Het streekplan legt een zwaar accent op inbreiding en herstructurering als alternatief voor uitbreiding ten koste van het open gebied. Intensief en meervoudig ruimtegebruik moeten dit mogelijk maken. De provincie spreekt de wens uit dat economische groei gepaard gaat met een minder dan evenredige groei van het ruimtebeslag. Dat economische groei telkens samen gaat met uitbreiding van het ruimtebeslag mag volgens het streekplan geen vanzelfsprekendheid meer zijn. Vooral op bedrijventerreinen is wat dat betreft nog veel winst te behalen.

3. Concentratie van verstedelijking

Het streekplan onderstreept het doel om landelijk gebied open te houden en steden ook echte steden te laten worden. Om dit te faciliteren onderscheidt de provincie in het streekplan vijf stedelijke regio's en vijftien landelijke regio's. Binnen stedelijke regio's liggen de mogelijkheden voor verdere verstedelijking. Stedelijke regio's moeten zich tot complete stedelijke gebieden ontwikkelen, waarbinnen ook belangrijke groene en open gebieden de ruimte moeten krijgen. Dichtstbijzijnde, in het streekplan aangewezen stedelijke regio voor de gemeente Asten is Eindhoven-Helmond.

De gemeente Asten zelf is gelegen in de landelijke regio De Peel. In de landelijke gebieden staat het voorkomen van verdere aantasting van het buitengebied centraal. Er is ruimte voor zoveel woningen als nodig voor de natuurlijke bevolkingsgroei en lokaal of regionaal gebonden kleinschalige en middelgrote bedrijvigheid. Grote, bovenlokale bedrijvigheid dient zich te concentreren in de stedelijke regio's en in enkele regionale bedrijventerreinen in de landelijke regio's.

4. Zonering buitengebied

Het Noord-Brabantse buitengebied moet bestemd blijven voor de drie hoofdfuncties landbouw, natuur en recreatie. In de groene hoofdstructuur (GHS) is in beginsel alleen plaats voor natuur, extensieve landbouw, extensieve recreatie en andere laagdynamische functies, zoals bosbouw en waterbeheer. In de Agrarische Hoofdstructuur (AHS) blijft landbouw de boventoon voeren.

Een nieuw element in het streekplan 2002 is de Regionale Natuur- en Landschapseenheid (RNLE). Een RNLE is een gebied dat bestaat uit één of meer begeleid natuurlijke eenheden en kleinere bos- en natuurgebieden, met tussengelegen of omringende landbouwgronden. De RNLE valt grotendeels onder de groene hoofdstructuur en voor een beperkt deel onder de agrarische hoofdstructuur en kent daarmee een vergaande bescherming tegen hoogdynamische activiteiten zoals woningbouw, bedrijventerreinontwikkeling en plaatsing van windmolens. De RNLE's zijn in het streekplan globaal begrensd en in de Reconstructie nader geconcretiseerd.

5. Grensoverschrijdend denken en handelen

Het streekplan acht internationale en interprovinciale afstemming noodzakelijk op het gebied van water, natuur, infrastructuur, verkeer en vervoer en bedrijvigheid.

2.5.2 Uitwerkingsplan / RSP

Het uitwerkingsplan Zuidoost-Brabant van de Provincie Noord-Brabant en het Regionale Structuurplan van het Samenwerkingsverband Regio Eindhoven zijn nagenoeg identiek. Door beide partijen is dan ook besloten om beide plannen in één boekwerk samen te voegen.

Het combinatieplan biedt het kader en de visie voor de toekomstige ruimtelijke ontwikkelingen binnen de regio Zuidoost-Brabant voor de komende tien jaar, met een doorkijk naar 2020. Voor de stedelijke regio Eindhoven-Helmond wordt zelfs tot 2030 vooruit gekeken, vanwege de post-herindelingsafspraken, die de randgemeenten hebben gemaakt op het gebied van woningbouw en bedrijventerreinen.

Bij de invulling van die ruimtelijke visie hebben de huidige sterke kracht van de regio en de regionale ambities een belangrijke rol gespeeld. Vooral het behoud van de versterking van de toptechnologische voorzieningen, die deze regio tot de belangrijkste van Nederland en tot de derde van Europa manken, hebben daarbij centraal gestaan. Naast goede ontsluitingen zijn een goed leef- en woonklimaat noodzakelijke randvoorwaarden voor investeerders en bedrijven om zich in de regio Eindhoven te vestigen of verder te ontwikkelen. Daarvoor is het noodzakelijk, dat er een goed evenwicht is tussen verstedelijking aan de ene kant en landschappelijke ontwikkeling in al zijn facetten aan de andere kant. Een goede afstemming tussen dit plan en de reconstructieplannen heeft dan ook plaatsgevonden. En daar waar een conflict zou kunnen ontstaan is de planhiërarchie duidelijk: in de stedelijke regio gaat het RSP voor, terwijl in het landelijke gebied de reconstructieplannen doorslaggevend zijn.

Voor de verdere plannen kan worden verwezen naar het Uitwerkingsplan / RSP, vastgesteld door de Regioraad van het SRE op 7 december 2004 en goedgekeurd door Gedeputeerde Staten van Noord-Brabant op 8 maart 2005.

3. RAAMWERKEN

3.1 Inleiding

Leefbaarheid & veiligheid is bij het opstellen van de visie een centraal aandachtspunt. De voorjaarsnota 2003 spreekt in dit kader reeds over de leefbaarheid in de kleine kernen Ommel en Heusden. Betrokkenheid van de dorpsraad Ommel en de stuurgroep Heusden wordt van groot belang geacht.

In het kader van "De Peel leeft" is per kleine kern tot 3.000 inwoners de leefbaarheid in kaart gebracht. Onderzocht zijn bestaanszekerheid, woonklimaat, sociaal klimaat, verzorgingssituatie en bestuurlijk klimaat. De gemeenteraad heeft inmiddels besloten de positie van wijkraden, dorpsraad en stuurgroep te versterken. Het proces wordt begeleid door de Stichting Opbouwwerk Asten (STOA) en de provinciale ondersteuningsinstelling Prisma.

Leefbaarheid is een veelkoppig begrip waar moeilijk grip op te krijgen is. Het bevat zowel sociaal-maatschappelijke, economische als ruimtelijke aspecten. Het begrip leefbaarheid reikt verder dan het beschikken over voldoende voorzieningen in de directe nabijheid van de woning. Wel wordt vaak het instandhouden van medische, sportieve, culturele en detailhandelvoorzieningen gezien als belangrijk middel voor het instandhouden van de leefbaarheid. Deze komen bij de beschrijving van de raamwerken aan de orde. De vraag kan worden gesteld of Asten op termijn genoeg draagvlak kan bieden om het huidige, gevarieerde voorzieningenpakket in stand te houden. Voor de kleine kernen is nu al een duidelijke opgave wat betreft het instandhouden van de basisvoorzieningen aldaar. Hiervoor dient een passende strategie te worden uitgestippeld.

Naast de ruimtelijk tastbare elementen van leefbaarheid spelen ook andere, meer subjectieve aspecten een rol. Een belangrijke is veiligheid. De gemeente Asten streeft naar een integraal veiligheidsbeleid. Wat betreft veiligheid kan de situatie in Asten momenteel als volgt worden samengevat:

- Veiligheid in de kernen wordt als bevredigend beschouwd, er is een goed sociaal woon- en leefklimaat;
- De verkeersveiligheid van voetgangers en fietsers vraagt de aandacht. Uitgangspunt voor het verbeteren van verkeersveiligheid is het inrichten van wijken in het kader van duurzaam veilig (30 km-zones);
- Aantal aangiftes (gewelddelicten, diefstallen, vandalisme) is de laatste jaren gestegen, toch worden de dorpen gespaard van veel vandalisme en kleine criminaliteit;
- Initiatie van buurtbeheerproject, buurtpreventieproject en integraal buurtbeheer (o.a. inzake brandveiligheid en inbraakpreventie).

Bij haar aantreden in 2002 heeft de gemeenteraad ten aanzien van openbare orde en veiligheid dertien actiepunten geformuleerd, waaronder het ontwikkelen van integraal veiligheidsbeleid. Dit dient te gebeuren in nauwe samenspraak met externe maatschappelijke partijen. Daartoe is het Platform Integrale Veiligheid opgericht. Verder is door de gemeenteraad de nota Veiligheidsbeleid 2004-2006 vastgesteld. Met ingang van 2005 wordt jaarlijks een actieprogramma opgesteld.

3.2 Geomorfologie en bodem

Bouwstenen

Geomorfologie

- Het grootste deel van het gemeentelijk grondgebied bestaat uit een complex van dekzandvlakten afgewisseld met dekzandruggen;
- Binnen dit dekzandlandschap liggen in de hoogste delen verspreid ook enkele landduinen met bijbehorende vlakten: ten noorden van Ommel, ten noordwesten en ten zuidoosten van Asten, in en rond de Witte Bergen en in de Dennendijkse Bossen;
- De laagste delen van het dekzandlandschap worden gekenmerkt door de ligging van dalvormige laagten en beekdalbodems die gerelateerd zijn aan het bekenstelsel van met name Aa en Astensche Aa;
- Het zuidelijk deel van de gemeente wijkt af en wordt gekenmerkt door de prominente aanwezigheid van veenvlakten en veenrestruggen in het gebied van De Grootte Peel;
- Het beekdal van de Astense Aa ter hoogte van Oostappen en de dekzandduintjes in het bosgebied Oostappen ten noordwesten van Asten zijn aangewezen als GEA-object (onvervangbaar geomorfologisch/aardkundig object van bovenlokale betekenis, door het Rijksinstituut voor Natuurbeheer als zodanig aangewezen);
- De Grootte Peel en het beekdal van de Astense Aa met het aangrenzende beboste stuifzandgebied Oostappense Heide zijn door de provincie aangewezen als aardkundig waardevol gebied.

Bodem

- De bodems in het dekzandlandschap bestaan hoofdzakelijk uit vochtige tot zeer droge, relatief voedselarme zandgronden (veldpodzolgronden), en uit stuifzandbodems (duinvaaggronden) in de hoogste delen;
- De beekdalen bestaan uit vochtige tot natte, relatief minder voedselarme gronden (beekeerdgronden);
- Daarnaast hebben ook de delen van het dekzandlandschap, die sinds lang als cultuurgrond in gebruik zijn (enkeerdgronden), een duidelijk voedselrijker karakter dan de overige zandgronden;
- Het zuidelijk deel van de gemeente (De Grootte Peel) wordt gekenmerkt door de aanwezigheid van natte, zeer voedselarme zand- en veenbodems (moerige podzolgronden en vlierveengronden).

Aandachtspunten

Geomorfologie

- 'Vervlakking' van het landschap door bodemingrepen, egalisaties e.d. waarbij karakteristiek reliëf verloren gaat, met name door intensief landbouwkundig gebruik en verstedelijking.

Bodem

- Vermesting door de toediening van grote hoeveelheden mest vormt op de zand- en veengronden een milieuprobleem, met tevens effecten op de grond- en oppervlaktewaterkwaliteit;
- Mineralisering van veengronden door verlaging waterstand.

Opgaven

- Bodemgebruik zoveel mogelijk afstemmen op draagkracht en kwaliteiten van de bodem;
- Vermindering van bemestingsniveau op de zandgronden en in veengebieden;
- Duurzaam peilbeheer in de veengebieden (zie ook paragraaf water);
- Behoud van herkenbare waardevolle reliëfvormen en bodemtypen, met name in beekdalen, veengebieden en stuifzandgronden.

3.3 Water

Bouwstenen

- De belangrijkste kwelgebieden liggen in de lagere delen van het gemeente: de beekdalen van Aa en Astense Aa en de lagere delen van de veenontginningen rondom de Grootte Peel;
- De belangrijkste infiltratiegebieden bestaan uit de Grootte Peel zelf en uit de hogere delen van het dekzandlandschap, zoals de oude akkercomplexen en de uitgestrekte hooggelegen bossen (Dennendijkse Bossen en de Oostappense Heide);
- In de overige (intermediaire) gebieden kan in de tijd afwisselend kwel en infiltratie plaatsvinden;
- Het oppervlaktewatersysteem bestaat in hoofdzaak uit de Zuid-Willemsvaart en de beeksystemen van de Aa en de Astense Aa, met een aantal zijbeken zoals de Busselsche Loop en Beekerloop ten noorden van Asten, de Voordeldonkse Broekloop tussen Asten en Heusden en de Eeuwselse Loop ten zuiden van Heusden;
- Verder zijn enkele grotere open wateren aanwezig bij Oostappen (recreatieplas), de visvijver en in de Grootte Peel (vennen, veenputten e.d.);
- De natuurlijke laagten, met name beekdalen, hebben grote potenties voor waterberging en zijn als zodanig in het streekplan aangeduid.

Aandachtspunten

- Verdroging en verslechtering van de waterkwaliteit zijn een bedreiging voor een groot aantal functies zoals natuur, landbouw en recreatie;
- Verschillende functies vragen verschillende waterregimes die kunnen conflicteren (landbouw en natuur);
- Onder meer door toename verhard oppervlak en normalisatie van waterlopen is sprake van een 'verstoord' watersysteem dat wordt gekenmerkt door enerzijds wateroverlast en grote piekafvoeren in natte perioden en anderzijds watertekorten in droge perioden.
- 'Technische' oplossingen blijken niet altijd even duurzaam, bijvoorbeeld het inlaten van Maaswater via kanalen in droge perioden, omdat dat negatieve neveneffecten met zich meebrengt (met name in relatie tot de waterkwaliteit);
- Genormaliseerde waterlopen hebben ecologische, landschappelijke en recreatieve belevingswaarde grotendeels verloren, potenties voor herstel zijn aanwezig;
- Bestaande problemen (periodieke wateroverlast) worden door de verwachte klimaatsverandering vergroot.

Opgaven

- Waar mogelijk afstemmen van grondgebruik en functies op draagkracht en kwaliteiten duurzaam watersysteem, bijvoorbeeld benutten van hydrologische potenties voor natte natuur;
- Verbetering waterkwaliteit met als minimale norm dat de kwaliteit van het water dat de gemeente uitstroomt gelijk is aan de kwaliteit die het water heeft als het de gemeente instroomt, door:
 - terugdringen bemestings- en bestrijdingsmiddeleniveau;
 - terugdringen noodzaak inlaat Maaswater;
 - gebruik maken van natuurlijke reinigingsprincipes.
 - Ruimtelijke ontwikkelingen hydrologisch neutraal inpassen;
 - Tegengaan verdroging door vasthouden gebiedseigen water in het algemeen en (regionale) waterberging met name in de beekdalen;
 - Versterken hydrologische, ecologische, landschappelijke en recreatieve betekenis van natuurlijke waterlopen en vennen d.m.v. hermeandering, inrichting als ecologische verbindingzone en structurele verbetering waterkwaliteit;
 - Tegengaan bebouwing en andere intensieve functies in kwetsbare gebieden, met name kwelgebieden.

3.4 Cultuurhistorie

Bouwstenen

- Archeologisch waardevolle gebieden (indicatief) liggen met name in de noordelijke helft van de gemeente, in de oude akkergebieden rond Asten en Heusden;
- De ruïne van Kasteel Asten, tussen Asten en Heusden, is aangewezen als archeologisch monument;
- In historisch geografisch opzicht zijn vooral de grote natuur- en bosgebieden van belang zoals de Grootte Peel, de Dennendijkse bossen en de Berken;
- Daarnaast zijn grote delen van de wegen- en groenstructuur in de verschillende agrarische landschapstypen eveneens van belang (oude beekdal- en kampongginningen en landgoederen in de noordelijke helft van de gemeente, jonge heide- en hoogveenontginningen in het zuidelijk deel);
- Qua bebouwing zijn vooral de cultuurhistorische monumenten van belang waarvan concentraties aanwezig zijn in de bebouwde kommen van Asten en Heusden en daarnaast ook meer verspreid voorkomen in het buitengebied;
- Ommel met beeldje Onze Lieve Vrouw met Kind als pelgrimsoord.

Aandachtspunten

- Samenhang tussen de cultuurhistorische elementen onderling en tussen de verschillende cultuurhistorische elementen en het landschap is vaak verdwenen;
- Historisch waardevolle elementen liggen soms verborgen in het stedelijk gebied of het landschap;
- Archeologische waarden kunnen verloren gaan door stedelijke ontwikkelingen of landbouwkundige bodemingrepen;
- Leegstand, verval en verloedering historische monumenten en beeldbepalende gebouwen (bijvoorbeeld door functieverlies boerderijen).

Opgaven

- Zoeken van financiële dragers voor monumenten en beeldbepalende panden, door onder andere herbestemming;
- Herstel van de samenhang tussen de cultuurhistorische elementen onderling en het landschap;
- Opnemen van waardevolle elementen in het toeristisch-recreatief netwerk;
- Behoud van herkenbare, waardevolle reliëfvormen in het landschap, zoals bolle akkers;
- Het waar mogelijk 'zichtbaar' maken van verborgen historische elementen;
- Onderzoeken van archeologische waarden in gebieden met een hoge verwachtingswaarde waar ruimtelijke ontwikkelingen plaatsvinden.

3.5 Natuur en landschap

Bouwstenen

- Nationaal Park "De Grootte Peel", uniek hoogveenengebied met vennen, veenputten, heidevelden en bossages;
- De grootschalige hoogveenontginningen rond de Grootte Peel, gekenmerkt door de landschappelijke openheid en daarnaast geschikt als leefgebied voor ganzen en weidevogels;
- De grotere multifunctionele boscomplexen: Oostappensche heide, Dennendijkse Bossen en Witte Bergen;
- De beekdalen van Aa, Astensche Aa, Eeuwelsche Loop, Busselsche Loop / Beekerloop en Voordeldonkse Broekloop met beekbegeleidende bosjes en natuurgebiedjes zoals de Berken;
- De kleinschalige oude ontginningslandschappen en verspreide open akkercomplexen in de noordelijke helft van de gemeente, met landschappelijke kwaliteiten (beslotenheid / cultuurhistorie) en deels ook specifieke natuurwaarden (struweelvogels);
- De Grootte Peel met omliggende agrarische gebieden zijn aangewezen als regionale natuur en landschapseenheid (RNLE) in streekplan / reconstructieplan en als speciale beschermingszone c.q. beschermd natuurmonument in de Vogelrichtlijn / Habitatrichtlijn en Natuurbeschermingswet.

Aandachtspunten

- Versnippering en vervlakking van het landschap waardoor ecologische waarden en landschappelijke identiteit en ruimtelijke beleving verminderd zijn;
- De te beperkte aandacht voor de relaties tussen natuur(kern)gebieden en versnippering in het algemeen;
- het onvoldoende benutten van ecologische potenties zoals gradiënten (hoog / laag, nat / droog, voedselarm / voedselrijk);
- De 'oprukkende' verstedelijking en de intensivering en schaalvergroting in de landbouw, en de daarmee samenhangende verstening van het landschap;
- De toekomstige rol van de landbouw als beheerder van het landschap;
- De afgenomen landschappelijke en ecologische kwaliteit van het landschap die haaks staat op de toegenomen belangstelling voor natuurgerichte recreatie en ontspanning.

Opgaven

- Behoud en waar mogelijk vergroten van de natuur(kern)gebieden: behoud en herstel van de natuurlijke, aardkundige en hydrologische waarden eventueel in combinatie met extensief recreatief medegebruik;
- Realiseren van natte (langs de beken) en droge ecologische verbindingzones voor de uitwisseling van planten en dieren tussen bos- en natuurgebieden;
- Nemen van ontsnipperingsmaatregelen om barrières tussen de natuurgebieden te overbruggen
- Duurzame instandhouding van de bossen waarin behoud van natuurwaarden, landschapswaarden en recreatief medegebruik een volwaardige plaats innemen;
- Bieden van goede condities aan de landbouw zodat deze zijn rol als economische pijler en als beheerder van het landschap goed kan blijven spelen;
- Bieden van nieuwe economische pijlers voor het landelijk gebied door combinaties mogelijk te maken van landbouw met recreatie / toerisme, waterberging en natuurbeheer;
- Onderzoeken of op beperkte schaal landgoederen of buitenplaatsen toegevoegd kunnen worden;
- Verbeteren van de toegankelijkheid van het buitengebied voor met name fietsers en voetgangers;
- Behoud van de meest waardevolle, gave landschappen;

- Bij ruimtelijke ontwikkelingen streven naar 'nieuwe' landschapskwaliteiten door het zorgvuldig inpassen van nieuwe infrastructuur en elementen zoals bedrijvigheid, woningbouw, hoogspanningsleidingen en het streven naar hoogwaardige functiecombinaties.

3.6 Infrastructuur

Bouwstenen

Het wegennet:

- de autosnelweg A67 als verbinding voor (inter)nationaal personen- en goederenvervoer richting Venlo-Duitsland en Eindhoven-Randstad;
- de provinciale wegen N279 (Helmond-Asten-Meijel), N266 (Helmond-Someren-Weert) en N609 (Heeze-Someren-Asten) als verbinding voor (inter)regionaal personen- en goederenvervoer;
- een groot aantal gebiedsontsluitingswegen als verbinding voor (inter)lokaal personen- en goederenvervoer;
- De buslijnen 20 en 120 als openbaar personenvervoersverbinding tussen Eindhoven – Geldrop – Heeze – Someren – Asten – Helmond en de spoorwegstations in Eindhoven en Helmond;
- Het langzaamverkeersnetwerk bestaande uit stedelijke en recreatieve routes voor fietsers, wandelaars en ruiters;
- De Zuid-Willemsvaart als verbinding voor (inter)nationaal goederenvervoer over het water;
- Het hoogspanningstracé langs de Zuid-Willemsvaart.

Aandachtspunten

- De autosnelweg biedt kansen maar heeft ook bedreigingen in zich;
- barrièrewerking en milieuoverlast;
- benutting van knooppunten en afslagen voor economische en toeristisch recreatieve ontwikkeling;
- Het sluipverkeer met de bijkomende nadelige effecten van verkeers(on)veiligheid, geluidsoverlast, luchtkwaliteit en dergelijke;
- Ontbreken van openbaar vervoersfaciliteiten in de kernen Ommel en Heusden.

Opgaven

- Nieuwe infrastructuur zal op een duurzame wijze moeten worden ingepast in de stedelijke en / of landelijke omgeving;
- Vermindering van de overlast;
- Vermindering van de barrièrewerking, met name voor Ommel;
- Het benutten van het 'Ei van Ommel' als aansluiting op het rijkswegennet, bijvoorbeeld voor meer stedelijke vormen van werken, wonen en recreatie.

3.7 Wonen

Bouwstenen

- Contingent van 1 januari 2000 tot en met 31 december 2004 bedraagt 490 woningen; ongeveer 98 woningen per jaar (exclusief een aantal categorieën woningen die niet ten laste vallen van deze planningscijfers). Tot 2010 nogmaals 385 woningen, de vijf jaren daarna 250. Dat geeft een maximaal aantal woningen in 2015 van 6.820. (heden: 5.804); deze contingenten volstaan momenteel;
- Woon-leefklimaat wordt als redelijk tot goed beschouwd in de kernen; relatief veilige woonomgeving;
- Grote variatie aan woonmilieus;
- Lokale binding in kernen is groot.

Aandachtspunten

- Inbreidingslocaties raken uitgeput, vraag naar uitbreiding wordt steeds actueler, ook in de kleine kernen;
- Onduidelijkheid over actuele behoefte van de markt door economische laagconjunctuur (goedkoop / duur, koop / huur);
- Toenemende behoefte aan seniorenwoningen, woningen met zorgcomponent en betaalbare starterswoningen;
- Aandacht voor kwaliteit van directe leefomgeving en aanwezigheid voorzieningen;
- Noodzaak om jongeren en jonge gezinnen te binden aan gemeente;
- Relatief grote vraag naar vrije kavels (Asten 45-55%, Heusden 55-70%, Ommel 55-70%).

Opgaven

- Tot 2011 bouwen van gemiddeld 85 woningen per jaar (\pm 875 in komende 10 jaar), verdeeld over Asten (86%), Heusden (10%) en Ommel (4%);
- Toekomstige woningbouw aanpassen op de vraag, rekening houdend met vergrijzing en marktontwikkelingen; doelgroepenbeleid voor starters (voldoende huurwoningen en goedkope koopwoningen) en senioren (levensloopbestendige woningen en wijken);
- Ontwikkelen uitbreidinglocaties of alternatieven, zoals betere benutting van bestaande woningvoorraad (bijwonen, woningsplitsing);
- Zorgvuldig ruimtegebruik (ruimtelijke kwaliteit en inpassing).

3.8 Economie

Bouwstenen

- Sterk aandeel land- en tuinbouw in vergelijking met provincie Noord-Brabant;
- Handel en horeca relatief belangrijkste banenverstrekker;
- Werkloosheid lager dan provinciaal gemiddelde, naast een hoge participatiegraad (voor een landelijke gemeente);
- Verschuiving van werkgelegenheid in het buitengebied (landbouw) naar het stedelijke gebied (industrie) en naar recreatie en toerisme en de consumentenvoorzieningen;
- Winkelvoorzieningen zijn geconcentreerd in Asten. Ommel is aangewezen op Asten, winkelvoorzieningen in Heusden staan zwaar onder druk.

Aandachtspunten

- Grote vraag van lokale bedrijven naar uitbreidingsmogelijkheden; met name in de segmenten gemengd terrein en kleinschalig lokaal terrein dreigen op korte termijn knelpunten te ontstaan;
- Concurrentiepositie bedrijventerreinen Asten ten opzichte van BZOB;
- Ontsluiting en bereikbaarheid;
- Het verdwijnen van aanzienlijk aantal intensieve veehouderijbedrijven en de schaalvergroting van de blijvende bedrijven;
- Verspreide ligging van de winkelvoorzieningen, te versnipperd waardoor koopkrachtafvloeiing naar elders;
- Bereikbaarheid van winkelvoorzieningen, met name voor ouderen.

Opgaven

Aanbieden passende mogelijkheden voor bedrijfsvestiging:

- lokaal gebonden bedrijvigheid, ook grootschalig; onderzoeken van mogelijkheden voor de vestiging van kleinschalige bedrijven in de kernen: bedrijvigheid in woningen, detailhandelvevestigingen, kantoren, ambachtelijke bedrijven en openbare gebouwen;
- zorgvuldig ruimtegebruik: herstructurering en revitalisering van bestaande bedrijventerreinen.
- Reconstructie landelijk gebied:
- ontwikkelen nieuwe economische dragers;
- invulling vrijkomende agrarische bedrijfsbebouwing;
- behoud natuur- en landschappelijke waarden in combinatie met een economische invulling.

Centrumplan:

- realisering van een compact aaneengesloten winkelcircuit;
- upgraden van de verblijfswaarde en comfort in het centrum: gestructureerde parkeervoorzieningen, betere mogelijkheden voor voetganger en fietser als trekker voor de lokale detailhandel.

3.9 Toerisme en recreatie

Bouwstenen

- Ruimte en rust, aanwezigheid van natuurgebied met status van nationaal park;
- Variatie binnen de streek: natuur en rust tegenover stad en attracties (grootschalige parken);
- Naamsbekendheid De Peel;
- Trekpleisters: De Grootte Peel, Beiaard- en Natuurmuseum, Oostappen c.a.;
- Volop sportfaciliteiten in alle kernen; actief verenigingsleven; vrijwilligersbeleid in ontwikkeling;
- Goede bereikbaarheid (A67, N279, N266).

Aandachtspunten

- De verblijfsrecreatie biedt kansen (aanbod van kleinschalige overnachtingsmogelijkheden);
- Naamsbekendheid van Asten (promotie);
- "Slecht weer" voorzieningen beperkt;
- Minder buitenlandse bezoeken aan Nederland en aan ambachtelijke en cultuurhistorische attracties;
- Toenemende interesse voor natuur en ontspanning tegenover te grote recreatiedruk op natuurgebieden; mogelijkheden voor eco- en agrotourisme;
- Beperkte (regionale) samenwerking en productontwikkeling; wildgroei dreigt; vrijetijdsgebied moet duidelijk te onderscheiden zijn van concurrenten;
- Ontsluiting van recreatiegebieden;
- Beperkte recreatiemogelijkheden op de waterwegen.

Opgaven

- Ontwikkelen van echte nieuwe economische dragers vraagt om het vinden van een balans tussen grootschalige investering en kleinschalige initiatieven;
- Vergroting uitstraling centrum; vergroten overnachtingsmogelijkheden in centrum Asten; vergroten mogelijkheden cultureel uitgaan;
- Verstevenigen van economische structuur buitengebied door toeristisch recreatieve (neven)-activiteiten (herstructurering agrarische gebouwen);
- Promotie en samenwerking op lokaal regionaal niveau;
- Benutten mogelijkheden A67 (aantrekken passerende (buitenlandse) toeristen);
- Benutten van de huidige toeristische trekkers (De Peel, Museum)
- Verbreiding van het toeristisch-recreatieve aanbod (o.a. verblijfs- en waterrecreatie);
- Zorgen voor goede toeristische basisvoorzieningen (bewegwijzering, infrastructuur).

3.10 Maatschappelijke voorzieningen

Bouwstenen

Onderwijs en Jeugd

- Basisonderwijs in alle kernen aanwezig, voortgezet onderwijs en bibliotheek in kern Asten. Onderzoek naar Brede School afgerond, Heusden aangewezen als locatie;
- Peuterspeelzalen en kinderdagopvang zijn redelijk goed geregeld. Er is behoefte aan meer buitenschoolse opvangmogelijkheden en verdere professionalisering van de peuterspeelzaal;
- Witte vlekken in jeugdbeleid zijn opgevuld, met komst jeugd- en jongerenwerker en jongerencentrum.
- Jeugdgebouw Heusden (KPJ, Jong Nederland, Open Jongerencentrum, Peuterspeelzaal);
- Jongeren als doelgroep onderscheiden in volkshuisvestingsbeleid. Idee bestaat dat er onvoldoende voor deze groep wordt gebouwd;
- Aantal werkzoekende jongeren in de gemeente is laag.

Zorg

- Bijzondere voorzieningen zoals zorgcomplex concentreren zich in de kern Asten;
- Pilotproject "de tijd van ons leven" over combinatie van betaalde arbeid met zorg (deelprojecten "Werk van Zorg" en "gemeente Asten als werkgever");
- Project "Aanpak isolement / eenzaamheid door activerend huisbezoek";
- Lokaal loket voor zorg, wonen en welzijn.

Aandachtspunten

Onderwijs en jeugd

- Buitenschoolse opvang voor oudere kinderen;
- Afhankelijkheid van vrijwilligers in jeugdwerk is groot;
- Professionaliteit van kinderopvang en jeugdwerk;
- Behoeftte aan hangplekken voor jongeren.

Zorg

- Sterke vergrijzing;
- Toenemende wens om zo lang mogelijk in de eigen omgeving te blijven wonen;
- Instellingen in de zorg gaan hun capaciteit deconcentreren en extramuraliseren;
- Gebrek aan thuiszorg en andere zorgvoorzieningen in kleine kernen;
- Eenzaamheid en sociaal isolement bij ouderen.

Opgaven

- Uitbouw beleid Brede School;
- Verdere professionalisering van peuterspeelzaal;
- Uitbreiding kinderopvang en buitenschoolse opvang;
- Realiseren ontmoetingsplaatsen voor jongeren;
- Realiseren van levensloopbestendige woningen;
- Grootschalige initiatieven van zorginstellingen met een regionaal en bovenregionaal karakter in de rustieke omgeving van landelijk gebied; een zorgnetwerk in de regio.

4. BIJEENKOMSTEN

4.1 Inleiding

In april en mei 2003 zijn bijeenkomsten georganiseerd met de gemeenteraad en de bewoners van Asten. Het doel van deze bijeenkomsten was om de analyse te toetsen aan de mening van deze groepen. Naast de objectieve weergave van de huidige stand van zaken, was met name ook de subjectieve beleving van 'Asten Nu' onderwerp van gesprek.

De inwoners van Ommel, Heusden en Asten konden ook via formulieren (verspreid via jaarvergadering, internet en de krant) hun beeld van Asten kenbaar maken. In totaal zijn 55 formulieren ingeleverd.

4.2 Bijeenkomst gemeenteraad

Op 22 april 2003 is in een plenaire bijeenkomst van de gemeenteraad gediscussieerd over Asten op dit moment. Door middel van het computersysteem Grouputer is een grote hoeveelheid aan beelden en ideeën gegenereerd. Toch is in de grote diversiteit een rode draad te herkennen. Samengevat ontstaat de volgende impressie:

Sterk	Zwak
Sociaal klimaat Voorzieningenniveau Natuur en landschap Ligging Schaal en maat	Verkeersafwikkeling en openbaar vervoer Kwantitatief en kwalitatief tekort woningen Centrum Werkgelegenheid Daadkracht bestuur
Toerisme Centrumontwikkeling Groene omgeving Meervoudig ruimtegebruik Bestuurlijke samenwerking	Schaalniveau Leefbaarheid dorpen Ontwikkeling landbouw Uniciteit / Concurrentie Gebrek aan visie en moed
Kans	Bedreiging

In de verdiepende bespreking in subgroepen ging de meeste aandacht uit naar de bovenste laag uit de lagenbenadering, de occupatielaag.

Bodem, water, natuur en landschap

- Natuur- en landschapontwikkeling vraagt om gerichte actie in gebieden die er echt toe doen;
- Cultuurhistorie onderbelicht, kansen moeten benut worden. Probleem is dat veel plekken in privé bezit zijn.

Infrastructuur en verkeer

- Oplossing voor verkeersproblematiek zoeken in nieuwe hoofdstructuur (randweg);
- Maak gebruik van de positie van Asten en de centrale ligging aan de A67 (logistiek).

Wonen, werken en voorzieningen

- Landbouw dient zoveel mogelijk behouden te blijven als economische drager van het buitengebied. Naast schaalvergroting liggen er kansen voor extensieve, grondgebonden landbouw en de levering van groene diensten. Toerisme biedt voor agrariërs onvoldoende bedrijfseconomische mogelijkheden, deze kunnen alleen als neveninkomen dienen;

- Voor een nieuwe economische drager in het toerisme moet ook gedacht worden aan grootschaligheid, bijvoorbeeld dagrecreatie. Enkel kleinschalige ontwikkelingen leveren onvoldoende bijdrage in werkgelegenheid en omzet;
- Pas op voor eenzijdige afhankelijkheid, zeker van 'oude' sectoren als de metaalnijverheid;
- Vitaliteit, leefbaarheid en veiligheid nu redelijk tot goed, maar zorgen over toekomst;
- Voorzieningen onder druk, zeker als bereikbaarheid (verder) afneemt;
- Stimuleren van sociale netwerken nodig; actief vrijwilligersbeleid;
- Financiering van zorg- en welzijnsvoorzieningen is problematisch;
- Noodzaak voor bouwen van levensloopbestendige woningen en wijken;
- Asten als forensengemeente (prettig wonen, werken in de regio)?

De belangrijkste opgaven waarvoor de gemeente Asten zich geplaatst ziet in de komende 15 jaar zijn volgens de raadsleden vooral te vinden in de bovenste laag, waarbij de onderste lagen, met name natuur & landschap en infrastructuur als belangrijke, te behouden c.q. te verbeteren, randvoorwaarden worden gezien.

In stand houden voorzieningen
 Centrumontwikkeling
 Verbetering verkeersafwikkeling
 Behoud karakter
 Vernieuwing economische structuur

4.3 Bewonersavonden

Op 25 april, 1 mei en 8 mei 2003 zijn bijeenkomsten gehouden in respectievelijk Ommel, Heusden en Asten. Door middel van rondetafel gesprekken is de inwoners naar hun mening gevraagd over 'Asten Nu'. Op vijf thema's (wonen, werken, verkeer, voorzieningen, algemeen) konden zij aangeven wat vooral behouden moest worden en wat in hun ogen verbeterd moet worden.

Tijdens deze bijeenkomsten is een rijkdom aan ideeën en opmerkingen verzameld. Bijlage 3 doet hiervan verslag. In het algemeen kan worden gesteld dat er op de avonden sprake was van een levendige discussie, waarbij de aanwezigen hun betrokkenheid bij hun woonplaats toonden. Deze eerste ronde bijeenkomsten heeft ook zeker als uitlaatklep gediend: zaken die men al langer wilde bespreken, konden nu besproken worden. Dat betekent dat ook tal van thema's de revue hebben gepasseerd die door hun concreetheid of korte termijn horizon buiten de reikwijdte van de toekomstvisie vallen.

Als we inzoomen op die zaken die onder het domein van de visieontwikkeling vallen, dan valt de grote overeenkomst op tussen de twee kernen Ommel en Heusden. Om de leefbaarheid in deze kernen op termijn te kunnen waarborgen, is er grote behoefte aan het kunnen bouwen voor de eigen bevolking. Het realiseren van een doorstroming, zodat ook starters een - betaalbaar - plekje kunnen vinden in de eigen kern, staat daarbij centraal. Met de opvang van de eigen bevolkingsgroei kunnen ook de basisvoorzieningen worden behouden. Daarbij is wel verschil tussen Ommel en Heusden, waarbij de eerste kern beseft dat, gezien de grootte van de kern en de afstand tot Asten, er aldaar geen sprake kan zijn van een compleet pakket aan voorzieningen. In het grotere Heusden bestaat veel meer de wens om een zo compleet mogelijk pakket in stand te houden binnen de eigen kern.

Eigenheid is een belangrijk begrip bij dit alles. Dat geldt ook voor de kern Asten. Het behoud van het eigene van Asten, in de vorm van karakter, schaal en maat en omgeving, is een belangrijke randvoorwaarde voor de verdere ontwikkeling van de gemeente. Dit komt ook duidelijk naar voren uit de formulieren ("Asten door de ogen van de bewoners") die zijn ingevuld.

<p><u>Ommel</u></p> <p>Positie Bouwkavels Behoud buitengebied</p>	<p><u>Heusden</u></p> <p>Identiteit Bouwkavels Behoud voorzieningen</p>
<p><u>Asten</u></p> <p>Kwaliteit Evenwicht Diversiteit</p>	<p><u>Algemeen</u></p> <p>Discussie Uitlaatklep Betrokkenheid</p>

5. PROGRAMMA

5.1 Inleiding

In dit hoofdstuk wordt ingegaan op de behoefte aan wonen, werken en voorzieningen in de periode 2003-2020, met een doorkijk naar 2030. Dit programma is de opmaat voor het zogenaamde Ruimtelijk Model, dat het resultaat is van de confrontatie tussen de inventarisatie van de beleidsvoornemens en de huidige situatie in Asten en het Duurzaam Ruimtelijk Structuurbeeld.

5.2 Bevolking

In de komende decennia zijn er sterke verschuivingen te verwachten in de leeftijdsamenstelling van de bevolking. Algemene trends van vergrijzing en ontgroening vragen in de landelijke regio's om aandacht voor de ouderen in onze maatschappij. Investerings zijn nodig in huisvesting (andere type woningen) en nieuwe formules voor zorg en voorzieningen.

De onderstaande tabel geeft een overzicht van de bevolkingsgroei in de periode 2000-2030.

	Bevolking		Bevolkingsgroei			
	2000	2030	2000-2010	2010-2020	2020-2030	2000-2030
Noord-Brabant	2.356.100	2.655.700	151.000	89.900	58.700	299.600
Stedelijke regio's	1.574.900	1.858.900	124.000	88.800	71.100	284.000
Landelijke regio's	781.200	796.800	27.000	1.100	-12.400	15.600
Eindhoven-Helmond	473.400	557.200	36.400	25.900	21.500	83.800
De Peel	115.100	118.500	4.100	800	-1.500	3.400
Asten ¹	15.779	16.245	562	110	-206	466

Tabel: Bevolkingsgroei in Noord-Brabant 2000-2030

Bron: Bevolkings- en woningbehoefteprognose Noord-Brabant, actualisering 2002

¹ Extrapolatie op basis van prognoses voor De Peel

Uit de tabel zijn twee belangrijke conclusies te trekken: de Brabantse bevolking zal tot 2030 blijven groeien en deze groei komt voor 95% ten goede aan de stedelijke regio's. De landelijke regio's, waar Asten onderdeel van uitmaakt, zullen vanaf 2020 te maken krijgen met een afname in de bevolking. Dit heeft vooral te maken met de vergrijzing, die met name in de landelijke regio's zeer sterk is. In 2030 zal 35% van de bevolking 55 jaar of ouder zijn en verdubbelt het aantal mensen dat 75 jaar of ouder is. In Asten zullen deze cijfers nog hoger liggen. De grootte van de huishoudens zal afnemen van 2,5 naar 2,28 in 2030. Deze trend van woningverdunding heeft tot gevolg dat ondanks het dalende inwoneraantal toch behoefte is aan uitbreiding van de woningvoorraad.

De beschreven ontwikkelingen in de bevolking heeft een aantal ingrijpende gevolgen voor het programma van de gemeente Asten in de komende decennia. De verwachte ontwikkeling van de bevolking bepaalt in de eerste plaats de vraag naar woningen, niet alleen kwantitatief maar ook kwalitatief. In de tweede plaats zet de stagnerende bevolking het bestaande voorzieningenniveau onder druk. Enerzijds is er sprake van een afnemend draagvlak om voorzieningen in stand te houden. Dit doet zich vooral voor in de twee kleine kernen. Anderzijds vraagt de veranderende bevolkingssamenstelling om een andere invulling van het voorzieningenpakket.

5.3 Wonen

In het algemeen kan worden gesteld dat de benodigde woningbouwproductie in de loop der jaren zal afnemen. Tot het jaar 2006 wordt de woningbehoefte geschat op 100 woningen per jaar. In de daarop volgende periode tot 2011 daalt deze behoefte tot 80 woningen per jaar en in de laatste periode tot 2021 halveert de eigen woningbehoefte tot 40 woningen per jaar.

	2001 - 2021	2001-2006	2006-2011	2011-2021
Additionele woningbehoefte	1108	382	334	392
Inloop woningtekort	75	75	0	0
Toename t.b.v. mutatiereserve	26	10	8	8
Benodigde woningproductie	1309	517	392	400
Totaal Per jaar	65	103	78	40

Tabel: Benodigde woningproductie (migratiesaldo = 0)

Bron: gemeente Asten, CBS, prognose Companen

In de volgende tabel is de huidige verhouding weergegeven tussen huur en koop. Hieruit blijkt dat Asten relatief over weinig huurwoningen beschikt.

	Huur (aantal woningen, %)	Koop (aantal woningen, %)
Asten	1.610 (28)	4.120 (72)
Deurne	5.180 (44)	6.580 (56)
Laarbeek	3.100 (39)	4.870 (61)
Someren	1.770 (27)	4.790 (73)
Gemert-Bakel	3.750 (38)	6.130 (62)
Totaal De Peel	15.410 (37)	26.490 (63)
Helmond	17.990 (53)	16.510 (47)
Totaal SRE	43%	57%

Tabel: Verdeling huur-koop

Bron: Woningmarktonderzoek SRE 2001-2002 'Wonen in beweging'

Overigens gaat de Bevolkings- en woningbehoefteprognose Noord-Brabant, actualisering 2002 uit van 1410 extra woningen voor Asten in de periode tot 2020. Dat is dus 100 woningen meer dan in de prognose van de gemeente Asten (Kompanen, 2001) voor de periode 2001-2021.

Uitgaande van het principe van bouwen voor de eigen behoefte is de verdeling van de woningbehoefte per kern als volgt:

- Asten: 86 % van de gemeentelijke bouwproductie (ind. 100 woningen extra voor het experiment "Kwaliteit en Duurzaamheid")
- Heusden: 10% van de gemeentelijke bouwproductie
- Ommel: 4% van de gemeentelijke bouwproductie

Voor de periode tot 2010 ontstaat het volgende beeld wat betreft de gewenste nieuwbouw per kern:

	Totaal	Asten	Heusden	Ommel
Gewenst 2001-2005	517	442	56	19
Contingent 2001 en 2002	146	139	4	3
Resteert 2003-2005	371	303	52	16
2006-2010	392	337	41	14
2003-2010	763	640	93	30

Tabel: Gewenste nieuwbouw

Bron: Concept Quick Scan Woningmarkt 29-08-2003

In de volgende tabel is een uitvergroting gemaakt voor de periode 2003-2005, waarbij de woningbouwbehoefte is afgezet tegen de plannen die op dit moment al in de pijplijn zitten. Hieruit blijkt dat de gemeente Asten op de korte termijn goed kan voorzien in de autonome behoefte. Alleen voor Heusden loopt de geplande productie achter bij de behoefte (52 ten opzichte 45).

Prijsklasse en woningtype	Aantal				Pijplijn (A - H - O)
	Totaal	Asten	Heusden	Ommel	
<i>Huur</i>					
Eengezinswoning		30-40			-
Patiobungalows en/of appartementen met lift		20-30	0-5	0-5	50 (40 - 10 - 0)
<i>Subtotaal huur</i>	70	60	5	5	50 (40 - 10 - 0)
<i>Koop</i>					
Eengezins < € 150.000		25-35	5-10		18 (8 - 10 - 0)
Eengezins € 150 - € 250.000		45-55	5-10	0-5	30
Eengezins > € 250.000		20-30			46
Bouwkavels		80-90	25-30	5-10	66 (44 - 18 - 4)
Appartementen < € 150.000		30-40			44
Appartementen > € 150.000		10-20			55
Patiobungalows en/of appartementen < € 250.000			0-5	0-5	
<i>Subtotaal koop</i>	290	240	40	10	259
Totaal	360	300	45	15	309

Tabel: Gewenst nieuwbouwprogramma (ex vervangende nieuwbouw en sloop) en pijplijn (01-09-2003)

Bron: Woningmarktonderzoek, november 2001 en concept Quick Scan Woningmarkt 29-08-2003

Over het geheel blijkt dat het programma dat in de pijplijn zit achterloopt op het gewenste programma, 309 woningen in de pijplijn tegen 360 woningen in de behoefte. De grootste tekorten zijn waarneembaar bij de huurwoningen en de bouwkavels. Bij de dure koopappartementen is juist sprake van een virtueel overschot.

Gezien de bestaande achterstand is het van belang om plannen die reeds in de pijplijn zitten zo snel mogelijk uit te voeren om te voorkomen dat de achterstand verder oploopt. Op basis van de woningbouwprognoses is het de verwachting dat de woningen die in de planning zitten, voldoen aan de behoefte. Daarnaast dient de planontwikkeling te worden gestart om aan de toekomstige vraag voor starters, senioren en vrije bouwkavels te kunnen voldoen. Daarmee kan ook de bestaande scheefgroei (relatief veel dure koopappartementen en weinig huurwoningen) worden rechtgetrokken.

De verwachting is dat het belang van de koopsector in de toekomst toeneemt. Hiervoor is een aantal redenen te noemen. In de eerste plaats zullen ouderen in de toekomst de voorkeur geven aan het kopen van een luxe appartement. In de tweede plaats zal het aandeel tweeverdieners verder toenemen, hetgeen de groep potentiële kopers verder doet groeien. In de derde plaats wordt huren relatief steeds duurder ten opzichte van

kopen. Daarom is het goed voor de koopsector te blijven bouwen, maar daarbij moet nadrukkelijk rekening gehouden worden met de verschillende doelgroepen. Levensloopbestendige woningen en combinaties van wonen en zorg voor senioren en betaalbare en geschikte woningen voor starters.

5.4 Zorg

In de afgelopen jaren is in brede kring het besef doorgedrongen dat nieuwbouw, maar ook bestaande wijken en dorpen, gereed moeten worden gemaakt voor "wonen met zorg". De tendensen van toenemende vergrijzing en de wens om buiten instituten en tehuizen te blijven wonen - de vermaatschappelijking van de zorg - genereert in elke wijk of dorp een vraag naar wonen met zorg.

Het Innovatieprogramma Wonen en Zorg (IWZ) heeft in 2002 nieuwe planologische kengetallen opgesteld voor de behoefte aan wonen in diverse extramurale woonvormen in 2015, voor een woongebied van 10.000 inwoners. Het gaat hier niet alleen om ouderen, maar mensen van alle leeftijden met lichamelijke of verstandelijke / psychische functiebeperkingen die een combinatie van wonen met zorg of begeleiding behoeven.

Woonvorm	Situatie 2000	Situatie 2015
1. Intramuraal verblijf (buiten woongebied)	154	58
2. Cluster wonen	4	45
3. Begeleid / beschut wonen	8	50
<i>Totaal onzelfstandig</i>	<i>166</i>	<i>153</i>
4. Zelfstandig wonen in woonzorgcomplex	81	144
5. Individueel zelfstandig, met thuiszorg	106	141
<i>Totaal cliënten wonen en zorg in dorp (2-5)</i>	<i>199</i>	<i>380</i>

Tabel: Planologische kengetallen wonen en zorg

Bron: IWZ, Planologische kengetallen Wonen en Zorg, 2002¹

De vraag naar (langdurige) zorg in dorpen en wijken groeit dus sterk. Indien de normcijfers worden doorvertaald naar Asten, betekent dit dat 608 mensen in 2015 behoefte hebben aan een woonzorg-arrangement, in welke vorm dan ook. Dit komt neer op 396 aangepaste of buitengewone woningen.

	Aantal inwoners	Zorgbehoefte (aantal personen)	Aantal benodigde aangepaste of buitengewone woningen
Kengetallen	10.000	380	247
Asten	16.000	608	396

Tabel: Zorgbehoefte Asten in 2015 (extrapolatie volgens cijfers van NIZW)

Bron: Cijfers NIZW, omgerekend naar grootte Asten

Deze cijfers worden ondersteund door materiaal van het SRE voor de periode tot 2010. Het SRE heeft berekend dat de Astense bevolking in 2010 voor 26,1% uit 65+huishoudens bestaat. Op basis van de verwachte bevolkingssamenstelling en het huidige aanbod ontstaat het volgende beeld van tekorten op het gebied van wonen en zorg in 2010.

¹ "Cluster wonen" staat voor verpleeghuizen, internaten verstandelijk gehandicapten en algemeen psychiatrische ziekenhuizen. "Begeleid wonen" omvat verzorgingstehuizen (Ebis 2-3), gezinsvervangende tehuizen, lichamelijk gehandicapten en Regionale Instellingen Bescherm Wonen. Een "woonzorgcomplex" staat voor verzorgingstehuizen (Ebis 1) en aanleunwoningen. In de tabel is aangenomen dat voor alle woonvormen voor ouderen een demografische groei van 33% optreedt.

	Tekort in 2010 (aantallen)
Senioren woningen	918
Zorgwoningen	288
Verzorging- en verplegingsplaatsen	63

Tabel: Verwachte tekorten Asten in 2010

Bron: Gemeente Asten

Zowel de kengetallen inzake de behoefte aan zorgwoningen in 2015 als de cijfers van het SRE inzake de behoefte aan seniorenwoningen en zorgplaatsen geven duidelijk aan dat Asten in de komende jaren een inhaalslag moet maken in de zorgsector. Ter illustratie: het SRE geeft aan dat wat betreft verpleeghuis- en verzorgingshuisplaatsen er op dit moment in Asten slechts 64% van de benodigde plaatsen voor 2010 aanwezig is.

Het realiseren van 9 zorgplaatsen per jaar in de periode tot 2010 kan het probleem van de zorgplaatsen oplossen. Het NIZW geeft een behoefte aan 396 zorgwoningen aan in 2015, het SRE duidt op een tekort van 288 zorgwoningen in 2010. Het programma van de gemeente Asten moet erop gericht zijn dit tekort te minimaliseren. Dit betekent dat er 47 zorgwoningen per jaar moeten gerealiseerd worden om een nul tekort te verkrijgen in 2010.

Met betrekking tot seniorenwoningen geven de cijfers aan dat er tekort zichtbaar wordt van 918 woningen in 2010. In de periode tot 2010 gaat het om ruim 150 seniorenwoningen per jaar. Met een totaal contingent van 763 woningen is het probleem duidelijk. Er moet, naast nieuwbouw, ook ingezet worden op het ombouwen van bestaande woningen naar seniorenwoningen. Daarnaast is overleg nodig met de provincie over de contingentering van zorg- en seniorenwoningen.

Zorginstellingen deconcentreren en extramuraliseren hun activiteiten en capaciteit. In de kleine kernen is sprake van een tekort aan thuiszorg en andere zorgvoorzieningen. Veel ouderen hebben een gevoel van eenzaamheid en isolement. Een mogelijke oplossing voor deze situatie is de woonzorgzone. De woonzorgzone integreert de oudere bewoner in de woonwijk. Ook mensen die niet-planbare 24-uurs zorg behoeven, krijgen een plek in de woonzorgzone. Een letterlijk kernpunt van de woonzorgzone is de centrale zorgpost (eventueel met steunpunten) waar 24-uurs zorg wordt geleverd. Waar een woonzorgcomplex vooral de doelgroep van ouderen bedient, worden in een woonzorgzone verschillende doelgroepen geholpen, mensen van diverse leeftijden met diverse lichamelijke en/of cognitieve functiestoornissen.

De woonzorgzone raakt aan de fundamentele vraag naar het geografische aanbod van zorgvoorzieningen. De vraag is of alle soorten voorzieningen overal beschikbaar moeten zijn, of dat gedacht moet worden aan een pakket van basisvoorzieningen en wijkoverstijgende voorzieningen. Dit heeft met name gevolgen voor het aanbod in de kernen Heusden en Ommel.

5.5 Werken

5.5.1 Werkgelegenheid

De werkloosheid in de regio Zuidoost Brabant is momenteel snel groeiende. Relatief gezien doet Asten het goed, al is ook hier een forste stijging ten opzichte van 2002 waarneembaar.

	Werkloosheid		
	feb 2002	feb 2003	nov 2005
Zuidoost Brabant (feb. 2002)	5,9	7,6	
District Zuidoost Nederland (feb. 2003)		7,8	
Nederland (feb. 2003)		7,9	9,2
Asten (feb. 2002)	3,9	4,7	6,0
Someren (feb. 2003)		5,0	
Helmond (feb. 2003)		10,5	

Tabel: Werkloosheidspercentages 2002-2003

Bron: CWI afdeling Arbeidsmarktkennis

In Asten is in vergelijking met de rest van Nederland het aandeel oudere werklozen (40 jaar en ouder) groter dan gemiddeld in Nederland, namelijk 56% tegenover 51% gemiddeld (feb. 2003). In Asten is 44,6% van de werklozen minder dan 6 maanden werkloos, 22,2% is langdurig werkloos (meer dan 36 maanden). Van de werkzoekenden is 12% hoger opgeleid (HBO en hoger), 61% heeft een middelbare school opleiding voltooid. Van de werkzoekenden in Asten is 54% man, 46 % vrouw.

Doelgroepen van het Astens werk en inkomensbeleid zijn ouderen, langdurig werklozen en lager opgeleiden. Ook de agrarische sector verdient extra aandacht in verband met het teruglopen van de werkgelegenheid in deze van oudsher sterke sector in Asten.

Daarbij komen ook vragen op die raken aan de werkgelegenheid: wat te doen met de vrijwilligers in de zorg en de mantelzorg? Hoe om te gaan met de combinatie werk en zorg,, met name in Asten wat betreft de keuze van vrouwen om de voorkeur te geven aan de zorg voor het kind boven het werk. Dit impliceert bijvoorbeeld het faciliteren van kinderopvang als voorwaardenscheppend voor de arbeidsparticipatie voor vrouwen.

5.5.2. Bedrijventerreinen

De Bevolkings- en woningbehoefteprognose Noord-Brabant 2002 biedt zicht op de behoefte aan bedrijventerreinen in de periode tot 2020. Op een totale behoefte van 7.000 hectare bruto voor de gehele provincie Noord-Brabant, wordt een behoefte van 160 ha voor de Peel vastgesteld. Voor de stedelijke regio Eindhoven-Helmond is de behoefte vastgesteld op 1.200 ha. Voor 175 ha van deze bruto opgave is de locatie Diesdonk, op Astens grondgebied in beeld.

De ruimtebehoefte voor de gemeente Asten zelf kan bij ongewijzigd beleid als volgt worden bepaald:

Geregistreerde vraag 1997-2002, niet aan voldaan	11 ha
Voortschrijdende ruimtebehoefte 2003-2020	18 ha
Extra behoefte bij accommodatie lokale bedrijven tot 1ha	4 ha
Totale vraag	28 ha
Beschikbaar door verhuizing. (25% van de vraag)	-7 ha
Revitalisering bestaande bedrijventerreinen (5% van de vraag)	-1,4 ha
Campina terrein	-3,6 ha
Nieuw te realiseren	21 ha

Tabel: Prognose behoefte bedrijventerreinen gemeente Asten tot 2020

Bron: Gemeente Asten

Er bestaat een geregistreerde vraag van 11 ha uit de periode 1997-2002 waaraan niet voldaan is. Tot 2020 moet er 21 ha nieuw bedrijventerrein worden gerealiseerd. Dit betekent een uitgifte van 1,3 ha per jaar. Revitalisering en herstructurering van bestaande terreinen zijn hierbij reeds meegerekend.

De vraag naar het type bedrijventerrein verschilt per gemeente en terrein, maar algemeen gesteld is er vooral vraag naar gemengde bedrijventerreinen.

Soort Terrein	Aandeel van totale vraag	Bestaande Voorraad	Planopgave
Kleinschalig lokaal	18 %	41,7	162,5
Hoogwaardig gelabelde terreinen	16 %	27,8	144,5
Gemengd	52 %	138,8	469,5
Grootschalig	14 %	90,1	126,5

Tabel: Cijfers segmentering + planopgave bedrijventerreinen 2015 Zuidoost-Brabant in hectare
Bron: Concept tekst RRP-uitwerking werken 2003

Onderstaande tabel geeft een overzicht van de bestaande bedrijvigheid in de gemeente Asten en een aantal referentiegemeenten.

	Industrie	Bouw nijverheid	Handel / reparatie	Vervoer / opslag	Totaal	%
Asten	1075	429	828	237	2569	13
Deurne	2601	996	1440	402	5439	28
Gemert-Bakel	1654	773	1161	280	3868	20
Laarbeek	2025	644	796	318	3783	20
Someren	1171	1011	1189	189	3560	19
Totaal	8526	3853	5414	1426	19219	100

Tabel: Aantal werkzame personen bedrijventerreinen De Peel
Bron: Concept tekst RRP-onderdeel werken

Voor Asten is ter versterking van de economische structuur een verdere diversificatie van de werkgelegenheid gewenst. Nu is Asten deels afhankelijk van een aantal grote werkgevers. In laagconjunctuur en bij calamiteiten leidt dit tot kwetsbaarheid.

Naast investering in bestaande en nieuwe bedrijventerreinen, kan ook worden ingezet op het faciliteren van kleinschalige initiatieven, zoals woon-werkcombinaties en VABs. Alhoewel deze zeker bijdragen aan de lokale leefbaarheid en vitaliteit, is de invloed van deze initiatieven op de totale vraag zeer gering.

5.5.3 Landbouw

De Brabantse Peel is een agrarisch productiegebied. Niet alleen het primaire productievolume is van belang, zeker ook de toeleverende en verwerkende industrie. Intensieve veehouderij, glastuinbouw en rundveehouderij zijn de belangrijkste sectoren in Zuidoost Brabant. Het aantal bedrijven neemt af, en in de intensieve veehouderij neemt ook het productievolume af. De ander sectoren compenseren het verminderde aantal bedrijven met een toename in het volume van het bedrijf. Ook melkveehouderijen nemen in aantal af en het melkquotum verschuift naar het noorden van het land.

De verwachting is dat gezien de marktbevingen de intensieve plantaardige teelten bedrijeconomisch de grootste groeipotentie hebben in De Peel. Deze bedrijven zijn arbeidsintensief en zorgen dus voor werkgelegenheid en creëren de meeste toegevoegde waarde. Zoals gezegd neemt het aantal bedrijven in de intensieve veehouderij gestaag af, het aantal dieren echter zal zich stabiliseren afhankelijk van de Europese nitraatdiscussie. De extensieve grondgebonden bedrijven zullen ook krimpen in aantal als gevolg van het Europese prijsbeleid. Ondanks een stagnatie in sommige sectoren zit er in de biologische landbouw voor de lange termijn nog groeipotentie. Toch mag deze mogelijke groei niet worden overschat (<10%). De verbrede landbouw biedt op het niveau van de individuele bedrijven een mogelijk alternatief, macro-economisch echter is het niet te vergelijken met de primaire productie.

Vaak wordt ingezet op ontwikkeling van de toeristisch-recreatieve sector ter vervanging van het verlies aan werkgelegenheid in de landbouw, en met name de intensieve veehouderij. Dit is een te eenzijdige strategie. Slechts een klein percentage van de werkgelegenheid kan op het niveau van een individueel bedrijf worden opgevangen. Er is dus ook behoefte aan andere soorten vervangende werkgelegenheid en aan omscholing.

Naast de nieuwe economische dragers, vragen in dit kader ook vrijkomende agrarische bedrijfsbebouwing (VABs) de aandacht. Er is een ontwikkeling gaande om hier mogelijk een bredere invulling aan te geven dan nu op basis van het streekplan mogelijk is. Niet alleen toeristisch-recreatieve toepassingen, maar ook andere bedrijvigheid en woningbouw kunnen hier in de toekomst misschien een plek krijgen. Een en ander wordt verder uitgewerkt via het spoor van de reconstructie.

5.5.4 Glastuinbouw

In De Peel liggen volgens het Streekplan 2002 6 mogelijke doorgroeigebieden en 3 vestigingsgebieden voor de glastuinbouw, namelijk de gebieden bij Someren, Asten en Deurne. Buiten deze doorgroeigebieden en vestigingsgebieden geldt dat bedrijven zich kunnen ontwikkelen van maximaal 3 ha onder de voorwaarden genoemd in het Streekplan 2002, maar nieuwvestiging is niet mogelijk.

De glastuinbouw is een agrarische bedrijfstak met groeipotentie. In de vestigingsgebieden in Asten krijgen de bedrijven volgens het streekplan de ruimte voor ontwikkeling. Er ligt evenwel een financieel-economisch knelpunt, aangezien de bestaande bedrijven tegen de maximale uitbreidingsgrenzen aanlopen. Nieuwe investeringen zijn daardoor problematisch.

Ten behoeve van de wensen en de mogelijkheden van de glastuinbouw, is de planning om, als uitwerking van het economische actieplan, een visie Glastuinbouw op te stellen. Voorlopig kan verwezen worden naar het reconstructieplan.

5.6 Toerisme, recreatie en sport

Momenteel is Asten goed voorzien wat betreft recreatie en sportvoorzieningen. De hiervoor beschreven ontwikkelingen hebben evenwel grote gevolgen op dit gebied. Zo leidt vergrijzing leidt tot andere vormen van vrijetijdsbesteding. Gedacht moet worden aan de wandel- en fietsroutes, maar bijvoorbeeld ook faciliteiten waar senioren samen kunnen komen om te kaarten, jeu de boules of koersbal te spelen, computerlessen te volgen of te gymmen. Daarnaast leidt ook de trend van individualisering tot een andere behoefte aan vrijetijdsbesteding.

Een mogelijkheid om het voorzieningenaanbod op peil te houden is het multifunctioneel gebruik van gebouwen en accommodaties. Verder kan worden gedacht aan de combinatie van sport en toerisme. Toeristische faciliteiten kunnen dubbel gebruikt worden, de inwoners van Asten profiteren van de faciliteiten die ten behoeve van toerisme worden ontwikkeld.

Asten heeft verschillende troeven om uit te spelen: niet alleen de rust en ruimte van De Peel, maar ook de recreatiegebieden en de musea. Voortzetting van de samenwerking op lokaal en regionaal niveau is essentieel. Routes en basisvoorzieningen kunnen nog worden verbeterd. Er is een wereld te winnen met het beter op elkaar afstemmen van de verschillende routes die de regio doorkruisen. Vooral het aan elkaar koppelen van toeristisch-recreatieve attracties (arrangementen) en de ontwikkeling van knooppunten (poorten) biedt mogelijkheden in het vergroten van de bestedingen per toerist. Om de inkomsten uit deze sector verder te vergroten, dient ook de verblijfsrecreatie verder ontwikkeld te worden.

Naast de benutting van de bestaande recreatieve voorzieningen, dient ook gewerkt te worden aan verbreding en diversificatie van het aanbod. Daarbij is de uitstraling van de gemeente, en van het centrum van Asten in het bijzonder, van groot belang. De kern van Asten is gebaat bij een kwaliteitsslag: Bourgondische restaurantjes en cafeetjes, een goed hotel, een antiquariaat en culturele uitgaansmogelijkheden dragen bij aan een uitstraling van gezelligheid en kwaliteit. Deze wensen worden verwerkt in een nieuwe centrumvisie.

5.7 Leefbaarheid

Leefbaarheid is een breed begrip. In het kader van het programma wordt enkel over de aanwezigheid van voorzieningen gesproken, oftewel de min of meer kwantificeerbare kant van leefbaarheid. In de paragrafen over zorg en onderwijs wordt specifiek op thema's ingegaan. Hier wordt ingegaan op het algemene vraagstuk van het draagvlak voor voorzieningen.

Met een afnemend inwonertal zal het moeilijk zijn om het bestaande voorzieningenniveau in stand te houden. Ook hier doet zich dat weer het eerst voelen in de kleine kernen. De fundamentele vraag moet worden beantwoord hoe om te gaan met het (geografische) aanbod van voorzieningen. Vastgesteld moet worden wat tenminste behouden moet blijven voor de wijk c.q. de kern en wat wijk c.q. kern overstijgend georganiseerd kan worden. Voorzieningen op dit gebied zijn erg belangrijk voor de leefbaarheid en identiteit van de kleine kernen. Een kern bestaat in feite niet meer als de basisschool, de sportaccommodatie en het gemeenschapshuis verdwijnen.

5.8 Onderwijs

Momenteel is in Asten sprake van basisonderwijs en voortgezet onderwijs. Ten opzicht van vergelijkbare gemeenten bevindt het aantal instellingen zich op een bevredigend niveau. In totaal genieten momenteel 2685 kinderen onderwijs in de gemeente Asten. Ook in Ommel en Heusden is basisonderwijs aanwezig. In het voortgezet onderwijs wordt samengewerkt met Someren. Voor MBO en HBO onderwijs is Asten aangewezen op Helmond en Eindhoven.

De geschetste bevolkingsontwikkeling kan van invloed zijn op het aanbod van onderwijs in Asten en dan met name in de kleine kernen. De onderstaande tabel geeft leerlingen prognoses weer voor de periode van 2003 tot 2020.

	2003	2008	2013	2020
De Horizon (A)	140	127	126	113
St. Bonifacius (A)	188	172	171	153
Voordeldonk (A)	282	276	273	244
St. Lambertus (A)	182	190	187	167
Deken van Hout (A)	163	161	160	143
't Toverkruid (A)	104	97	94	83
't Lover (A)	215	221	219	196
St. Antonius (H)	290	288	235	158
St. Pieter (O)	108	94	90	78

Tabel: prognose aantal 4-12 jarigen in basisscholen
Bron: Gemeente Asten (A=Asten, H=Heusden, O=Ommel)

Hieruit blijkt dat er een algemene terugloop van het aantal leerlingen zal optreden. Voor de kern Asten hoeft dat geen probleem te vormen, verschuivingen tussen de verschillende scholen kunnen eventuele scheefftrekkingen opvangen. Anders is het voor de kernen Heusden en Ommel, waar telkens slechts één basisschool gevestigd is. De

prognose geeft aan dat de school in Ommel meer dan een kwart van haar leerlingenaantal zal verliezen over deze periode, wat resulteert in een leerlingenaantal van 78 kinderen in 2020. In Heusden vermindert het aantal leerlingen met 46% over de genoemde periode. Behoud van het basisonderwijs in de kleine kernen is op basis van deze cijfers niet vanzelfsprekend. Actieve sturing is vereist om het behoud te waarborgen. Daarbij kan onder meer gedacht worden aan de ontwikkeling van Brede Scholen en geïntensiveerde samenwerking.

Een diversificatie van het aanbod aan onderwijsvormen is alleen mogelijk bij bevolkingsgroei. Kansrijk wordt dan bijvoorbeeld een (nevenlocatie) van het MBO (het VMBO heeft nu 1200 leerlingen).

De afstemming met de maatschappelijke participatie van jongeren dient verder te worden vormgegeven. Schooluitval en daarop volgende werkloosheid zijn momenteel sterk geconcentreerd binnen de groep van allochtone jongeren.

5.9 Detailhandel

Asten valt qua inwoneraantal in de categorie 15.000-20.000 inwoners. In vergelijking met andere steden van deze omvang heeft Asten een hoge verzorgingsindex. Dit geldt zowel voor de gemeente in haar geheel als voor de kern Asten op zich. Met een gemiddelde winkelverkoopoppervlak per 1000 inwoners van 1.821 m² steekt Asten uit boven de andere gemeenten van vergelijkbare omvang. Dat betreft zowel de dagelijkse als de niet-dagelijkse artikelen. Asten heeft ook een bovengemiddelde winkelgrootte.

Inwonertal	Totaal wvo (x 1000)	Aantal verkooppunten	Gem. wvo per 1000 inw.	Gem. wvo per verkooppunt
10.000-15.000	1.956	8.392	1.693	233
20.000-30.000	2.404	9.209	1.789	261
15.000-20.000	1.584	6.482	1.678	244
Asten gemeente	29,025	111	1.821	261
Asten kern	26,926	103	2.124	261

Tabel: Kengetallen detailhandel naar inwonertal

Bron: Locatus Retailhandboek 2003

	Asten	Someren	St. Oederode	Cuijk	Gemert-Bakel	Helmond
Inwoners	15.900	18.400	17.100	24.400	27.700	82.500
Totaal wvo	29.025	29.106	19.942	38.802	40.804	125.445
Wvo per 1000 inw.	1.821	1.575	1.166	1.590	1.471	1.520
Wvo per winkel	261 (261)	249 (258)	219 (219)	292 (307)	263 (278)	221 (221)

Tabel: dagelijkse en niet dagelijkse artikelen wvo verschillende gemeenten

Bron: Locatus Retailhandboek 2003

Waar Asten het in totaal goed doet ten opzichte van vergelijkbare gemeenten, is er in de kleine kernen een hardnekkige tendens van wegtrekkende voorzieningen. De exploitatie van deze winkels is niet meer rond te krijgen door het geringe draagvlak. Er treedt dus concentratie op in de kern Asten. Van de 111 winkels in de gemeente Asten bevinden zich er 103 in de kern Asten.

Ook in de kern Asten staan de winkelvoorzieningen de laatste jaren onder druk. Het is de verwachting dat deze ontwikkeling zich zal voortzetten bij een afnemende bevolkingsomvang. Daarnaast speelt ook de aantrekkelijkheid van het centrum een belangrijke rol. Zonder verbetering zullen ondernemers minder geneigd zijn te investeren in het centrum van Asten.

Asten heeft op dit moment een bovengemiddelde verzorgingsindex. Om deze positie in de omgeving te bewaren, moeten er keuzes gemaakt worden inzake de concentratie en deconcentratie van de winkels. Gelet op de leefbaarheid van de kernen is het noodzakelijk dat ook in de kerkdorpen basisvoorzieningen aanwezig blijven. Op basis van economische wetmatigheden zal de concentratie in Asten zich voortzetten en zullen in de kernen de winkelvoorzieningen op termijn verdwijnen. Gezien ligging en omvang is dit met name voor de kern Heusden een probleem.

5.10 Kunst en cultuur

Het goede voorzieningenniveau op het gebied van recreatie, sport en winkels wordt niet gecompleteerd door cultuur en uitgaansmogelijkheden van hetzelfde niveau. Met name op horecagebied is in de afgelopen jaren een afwaartse beweging te constateren. Ook op dit gebied is behoefte aan een kwaliteitssprong: upgraden bibliotheek, een klein (film)theater, uitbreiding culinair en horeca aanbod, alsmede galeries en exposities.

De basis voor dit programma ligt in een goed uitgerust centrum van Asten. De inzet moet zijn om te komen tot een cluster van initiatieven die de inwoner van Asten zowel als de toerist het gevoel geven van kwaliteit en gezelligheid. Bij de realisering van het culturele aanbod dient multifunctioneel ruimtegebruik overwogen te worden.

5.11 Verkeer

Een uitgebreide prognose van te verwachten mobiliteit valt buiten het bestek van deze visie. Op deze plaats wordt wel stil gestaan bij een belangrijk aspect hiervan, het woon-werk verkeer. Bijna 60% van de werkende beroepsbevolking van Asten blijkt buiten de eigen gemeente te werken. Ter vergelijking, in Someren is slechts 42% werkzaam in een andere gemeente en nog eens 42% is werkzaam in de eigen gemeente. Alhoewel sterk verschillend per gemeente (en voor Asten specifiek niet bekend) blijkt dat van de mensen die aangeven in een andere gemeente te werken ongeveer 20% in Eindhoven en 25% in Helmond werken.

Woongemeente	Werkgemeente = woongemeente	Werkgemeente = andere gemeente	Wisselend
Asten	29	59	11
Deurne	48	41	11
Laarbeek	33	56	12
Someren	42	42	16
Gemert-Bakel	41	51	7
Helmond	50	41	8
Totaal SRE	50 ²	41	8

Tabel: Relatie wonen en werken in procenten

Bron: Woningmarktonderzoek SRE 2001-2002 'Wonen in Beweging'

De relatie tussen wonen en werken is van groot belang in het kader van de leefbaarheid, infrastructurele voorzieningen en het behoud van sociale structuren. Lokale bedrijvigheid levert niet alleen een bijdrage aan de lokale economie, maar ook aan de leefbaarheid (sociale cohesie) en de beperking van het (pendel)verkeer.

² Dit percentage wordt sterk beïnvloed door Eindhoven waar 70% van de inwoners in de eigen gemeente werkt.

De Avance - Deel C

Toetsingskader

INHOUDSOPGAVE

INHOUDSOPGAVE	1
1. DUURZAAM RUIMTELIJK STRUCTUURBEED	2
1.1 Inleiding	2
1.2 Duurzaam Ruimtelijk Structuurbeeld	2
1.3 DRS op hoofdlijnen	2
1.4. Beekdal	4
1.5 De Grote Peel	7
1.6 Gesloten boslandschap	9
1.7 Half gesloten agrarisch landschap	11
1.8 Open agrarisch landschap	14
1.9 Recreatiegebieden	15
1.10 Kernen	17
2. RUIMTELIJK MODEL	22
2.1 Inleiding	22
2.2 Ruimtelijk Model op hoofdlijnen	22
2.3 De onderste lagen: cultuurhistorie, water, natuur en landschap	23
2.4 De middelste laag: infrastructuur	25
2.5 De bovenste lagen: landbouw, recreatie en toerisme, wonen, werken en voorzieningen	25
2.6 Kernspecifieke ontwikkelingen Asten	31
2.7 Kernspecifieke ontwikkelingen Heusden	33
2.8 Kernspecifieke ontwikkelingen Ommel	35

1. DUURZAAM RUIMTELIJK STRUCTUURBEELD

1.1 Inleiding

De toekomstvisie vormt het kader voor beslissingen van de gemeenteraad van Asten. Ook voor de dagelijkse beleidsvoering is deze visie het toetsingskader. Initiatieven en aanvragen worden getoetst aan de ontwikkelingsrichting die in de toekomstvisie wordt uitgestippeld. In dit deel worden de twee onderdelen van dit toetsingskader nader uitgewerkt.

Hoofdstuk 1 behandelt het Duurzaam Ruimtelijk Structuurbeeld, oftewel DRS. Het DRS omvat het duurzame, landschappelijke en ruimtelijke raamwerk van de gemeente Asten voor de komende 30 jaar. Hoofdstuk 2 behandelt het Ruimtelijk Model, dat op basis van het DRS de belangrijkste keuzen voor de middellange termijn (15 jaar) ruimtelijk weergeeft.

1.2 Duurzaam Ruimtelijk Structuurbeeld

Het Duurzaam Ruimtelijk Structuurbeeld bestaat uit twee elkaar aanvullende kaartbeelden, een structuurkaart en een strategiekaart. Op het min of meer statische beeld van de structuurkaart komen de landschappelijke en stedenbouwkundige kwaliteiten van een gebied in hun onderlinge samenhang tot uiting. In de structuurkaart zijn de raamwerken van deel B van de toekomstvisie met elkaar gecombineerd. De onderste raamwerken staan in dit beeld centraal. De raamwerken geomorfologie, cultuurhistorie, water en natuur en landschap vormen samen de onderste laag, waarop het gebied zich heeft ontwikkeld tot de actuele situatie.

Het tweede kaartbeeld van het DRS is de strategiekaart. Hierop staan de ontwikkelingsmogelijkheden op de lange termijn. De strategiekaart geeft een dynamisch beeld van strategieën voor behoud, herstel, (her)ontwikkeling van de aangegeven kwaliteiten en/of de toevoeging van nieuwe kwaliteiten. Samen vormen zij het wensbeeld voor de lange termijn (30 jaar)

Het DRS legt met de structuur- en strategiekaart de waarden vast die sturend zijn voor de ruimtelijke ontwikkelingen binnen de gemeente Asten. Het DRS vormt daarmee het speelveld voor de toekomstige ruimtelijke ordening in de gemeente.

De strategiekaart is mede tot stand gekomen met behulp van scenario's. In de bijlagen van Deel E zijn de scenario's en het verslag van de bespreking met gemeenteraad en bewoners terug te vinden.

1.3 DRS op hoofdlijnen

De beschrijving van de landschappelijke en stedenbouwkundige structuur van de gemeente Asten kan niet los worden gezien van de regionale structuur. Alvorens in te zoomen op de gemeente Asten is het van belang de regionale structuur te schetsen.

De gemeente Asten is een landelijke gemeente met enkele stedelijke karakteristieken die zijn ontstaan onder invloed van de nabijheid van het stedelijk netwerk Eindhoven-Helmond. Deze stedelijke invloeden komen het sterkst tot uiting in de grootschalige infrastructuur in de vorm van de A67 en de Zuid-Willemsvaart die de gemeente doorsnijden en begrenzen. Deze infrastructurele elementen zijn de aanleiding (geweest) van een transformatie van het oorspronkelijke open tot half gesloten karakter van het landschap. Met name langs de A67 heeft zich een sterke verstedelijking voorgedaan in de vorm van nieuwe woonwijken en bedrijventerreinen. Deze zet zich tot de dag van vandaag voort. Voorbeelden zijn bedrijventerrein Zuidoost-Brabant ten noorden van Diesdonk in de gemeente Helmond, het bedrijventerrein Nobisweg en de recentere woonwijken in Asten zelf. Deze ontwikkelingen

hebben er voor gezorgd dat het noordelijke deel van de gemeente Asten zich qua stedelijke dynamiek nadrukkelijk onderscheidt van het zuidelijk deel. De noordelijke zone rondom de A67 is het kerngebied voor ruimte-intensieve functies als wonen, werken en leisure en kan (samen met de kern Someren) beschouwd worden als de motor van de Peel.

Het zuidelijke deel van de gemeente Asten maakt onderdeel uit van een gebied met meer ruimte-extensieve functies zoals landbouw, recreatie en natuur. In dit gebied, dat op grotere afstand ligt van Helmond en de A67, is het meer oorspronkelijke landschappelijke karakter van de gemeente Asten herkenbaar: het open tot halfgesloten ontginningslandschap dat zich uitstrekt tot ver in de Peel. De openheid is vooral te vinden in het jonge ontginningslandschap, terwijl de oudere ontginningen van oudsher een kleinschaliger karakter hebben en daardoor minder open zijn. Te midden van het ontginningslandschap zijn nog enkele grootschalige heides en hoogveengebieden onontgonnen gebleven, waaronder de Groote Peel in Asten. Deze gebieden vertegenwoordigen inmiddels grote waarden voor natuur en landschap en zijn veelal aangewezen als beschermd natuurgebied. Samen met de grotere boscomplexen vormen de heide- en hoogveengebieden een robuuste regionale groenstructuur (Strabrechtse Heide – Oostappense Heide – Vlierdense Bossen – De Berken – Dennendijkse Bossen – De Groote Peel – Deurnese Peel/Mariapeel complex) die fungeert als groene contramal in het sterk verstedelijkte gebied rondom Helmond. Kenmerkend in het landschap is tenslotte de natuurlijke doorsnijding die heeft plaatsgevonden door de beekdalen van de Aa en de Astense Aa die vanuit Limburg de gemeente binnenstromen.

De hoofdkoers vanuit het DRS is behoud en versterking van de opgenomen waarden. Per gebiedstype zijn op deze koers evenwel nuancerings aan te brengen. Vanuit de hiervoor beschreven ruimtelijke hoofdstructuur zijn binnen de gemeente Asten zeven verschillende, ruimtelijk samenhangende gebieden onderscheiden. De eigenheid van de structuur van ieder gebied is in dit hoofdstuk beschreven samen met de bijbehorende ontwikkelingsstrategie.

Aangezien bepaalde strategieën op diverse gebiedstypen betrekking hebben, is soms sprake van herhaling. Hiervoor is gekozen om de toetsing van ruimtelijke initiatieven te vergemakkelijken. Binnen de gekozen opzet van het DRS hoeft bij toetsing namelijk slechts het betreffende gebiedstype en de bijbehorende koers nageslagen te worden.

De beschrijving per gebiedstype biedt samen met de kaartbeelden handvatten voor het sturen van ruimtelijke ontwikkelingen in de toekomst. De onderscheiden gebiedstypen zijn:

- Beekdal
- De Groote Peel
- Gesloten boslandschap
- Half gesloten agrarisch landschap
- Open agrarisch landschap
- Recreatiegebieden
- Kernen

Belangrijke input voor de strategie per gebiedstype zijn de waarden die zijn vastgelegd in de raamwerken en de bijbehorende opgaven. Daarnaast dienen als uitgangspunt het vigerend gemeentelijk, provinciaal en regionaal beleid, dat onder meer is vastgelegd in het Streekplan Noord-Brabant 2002, het Regionaal Structuur Plan en het Reconstructieplan.

1.4. Beekdal

1.4.1 Structuur

Beekdalen zijn duurzame structuren. Ze herbergen vaak belangrijke landschappelijke en ecologische kwaliteiten. Deze zijn over het algemeen direct gekoppeld aan het watersysteem en de aanwezigheid van landschapselementen als poelen, bosjes en elzensingels. In het verleden zijn vele beken recht getrokken, wat ten koste is gegaan van de landschappelijke en ecologische kwaliteit.

Kenmerkend voor de ruimtelijke structuur van de gemeente Asten zijn de beekdalen van de Aa en de Astense Aa. De Aa stroomt vanuit het zuiden de gemeente binnen en loopt vervolgens parallel aan de Zuid-Willemsvaart richting Helmond. Door de doorsnijding van het landschap door het kanaal is het westelijke deel van het beekdal moeilijk herkenbaar. Het oostelijk deel van het beekdal bevindt zich in een meer oorspronkelijke staat. De Astense Aa vormt de oostelijke grens van de gemeente en stroomt bij Diesdonk in de Aa.

De stroomgebieden van de beken vervullen naast de landschappelijke en veelal agrarische functie een belangrijke hydrologische functie als kwelgebied. Bij de kwelgebieden is sprake van een relatief lage ligging met (potentiële) hoge grondwaterstand.

1.4.2 Strategie

Het water als ordenend principe wordt in het beleid van de overheid steeds belangrijker. Beekdalen zijn van grote landschappelijke en natuurlijke waarde en dienen dan ook zo veel mogelijk gevrijwaard te blijven van verstedelijking. Dit geldt uiteraard vooral voor de delen van het beekdal die duidelijk herkenbaar zijn in het landschap. De informatie op de kaarten van het DRS is dermate grofmazig dat de begrenzing van het beekdal als indicatief moet worden beschouwd. Maatwerk per locatie zal moeten uitwijzen waar de waarde van het beekdal groot is en de grenzen hard zijn, en waar sprake is van minder harde grenzen.

De bescherming van het beekdal is eveneens van belang voor het behoud van de hydrologische waarde van beken. Hierbij gaat het niet alleen om conservering, maar ook om ontwikkeling van de waterbergingscapaciteit en de bevordering van kwel. Om dit te realiseren is in de beekdalen ruimte nodig voor water (en natuur).

Voor de beekdalen gelden de volgende deelstrategieën:

- De **geomorfologie en de bodemopbouw** van de beekdalen moeten in hun huidige situatie behouden blijven. Een uitzondering kan worden gemaakt voor de oevers van de beken. Daar behoort vergraven en plaatselijk ontgronden tot de mogelijke ingrepen wanneer die bedoeld zijn om het profiel van de oevers een meer natuurlijk verloop te geven of om de beek zijn oorspronkelijke meanderende karakter terug te geven (beekherstel).
- In het gebied Diesdonk, waar de Astense Aa in de Aa overgaat, maakt het beekdal onderdeel uit van een **aardkundig waardevol gebied** zoals dat in het Streekplan is onderscheiden. Aardkundig waardevolle gebieden zijn bijzondere landschappen zoals beekdalen, kreekgebieden, stuifzand- en landduinen. In beginsel zijn in deze gebieden alleen ruimtelijke ingrepen toelaatbaar die gericht zijn op de voortzetting of het herstel van de historische functie en die leiden tot behoud of versterking van de (landschaps)waarden. Voor onomkeerbare ruimtelijke ingrepen, zoals de bouw, de aanleg of de uitbreiding in enige omvang van woon- of werklocaties, infrastructuur, recreatiecomplexen, windmolens en landbouwwontwikkelingsgebieden geldt hier dan ook het 'nee, tenzij-principe'.

- **Kwel- en infiltratiegebieden** moeten hun huidige functie behouden en waar mogelijk worden versterkt door de inrichting van deze gebieden te optimaliseren. De kwelzones langs de beken dienen gevoed te worden met schoon water. Daarvoor is het nodig om de infiltratie van water op de hogere delen te bevorderen. Dat kan door infiltratiegronden te bebossen, door de ontwateringsdiepte van sloten te verminderen en door hermeandering. Hierdoor wordt het water vastgehouden en ontstaat de mogelijkheid in de beekdalen en kwelgebieden op bepaalde plekken natuurontwikkeling plaats te laten vinden. Daarnaast is het streven zo min mogelijk te bouwen in kwelgebieden.
- Rondom het waterwingebied bij Vlierden is een **boringsvrije zone** aangegeven. In deze boringsvrije zone gaat het erom dat fysieke aantastingen van de bodem worden vermeden, met name om de kleilagen heel te houden. De provinciale milieuverordening bevat enkele daarop gerichte verbodsbepalingen met een ontheffingsmogelijkheid. In bijzondere situaties kan het nodig zijn om ook bepaalde bouwwerken of werkzaamheden te weren (ja-mits principe).
- Beekdalen zijn bij uitstek de plekken voor het zoeken naar mogelijkheden voor meestromende waterberging. Het doel van deze waterberging is primair het gevaar voor verdroging te verkleinen en wateroverlast in benedenstroomse gebieden te voorkomen door gebiedseigen water in de gemeente zelf langer vast te houden. Dit gebeurt door in deze gebieden water de ruimte te geven, zodat de beken kunnen meanderen (beekherstel) maar ook overstromen bij piekaanvoer van oppervlaktewater. De gemeente Asten kent enkele **zoekgebieden waterberging** voor regionale opvang langs de Aa en de Astense Aa, waarvan het zoekgebied in Diesdonk de meeste potentie heeft en kansen biedt voor hermeandering van de beken. In de zoekgebieden zal waterberging samengaan met natuurontwikkeling in de vorm van kwelvegetaties, poelen, kleine landschapselementen, etc. Vanuit dat oogpunt wordt er naar gestreefd waterberging zo veel mogelijk binnen de GHS, EHS en AHS te realiseren. Totdat de uitwerkingsplannen 'regionale waterberging' zijn vastgesteld wordt in de zoekgebieden met de ontwikkeling van grootschalige kapitaalintensieve functies alleen ingestemd, als uit een watertoets blijkt dat de geschiktheid voor waterberging, zowel in de zin van benodigde ruimte als toekomstige waterkwaliteit, niet verloren gaat.
- De ecologische potenties van de beekdalen moeten worden benut door de ontwikkeling van natte **ecologische verbindingzones** langs de Aa, de Astense Aa, de Voordeldonksche Broekloop en de Eeuwelsche Loop. De ecologische verbindingzones hebben voornamelijk een ecologische functie en kennen over het algemeen een klein schaalniveau. Ze verbinden natuurgebieden met elkaar en geven daarmee planten- en diersoorten de gelegenheid zich van het ene naar het andere natuurgebied te verplaatsen. Een ecologische verbindingzone behoeft een gemiddelde breedte van 25 meter en een reeks van kleine landschapselementen die dienen als zogenaamde 'stapstenen'. Binnen een verbindingzone dienen bestaande infrastructurele belemmeringen zoveel mogelijk te verdwijnen. Het gaat dan bijvoorbeeld om de kruisingen met de A67 en N279.
- Een grote barrière binnen de ecologische verbindingzone die loopt over het beekdal van de Aa is de A67. Om deze barrièrewerking op termijn te reduceren, is nabij Diesdonk een zogenaamde **bijzondere ecologische voorziening** voorzien. De gemeente wil onderzoeken welke voorzieningen hier getroffen kunnen worden ten gunste van de verplaatsing van plant- en diersoorten. Aanpassing van de bestaande tunnel ligt daarbij voor de hand.
- Grote delen van de beekdalen in de gemeente Asten betreffen **leefgebieden voor kwetsbare soorten en struweelvogels**. Deze leefgebieden omvatten landbouwgronden en andere gronden waarop zeldzame planten of dieren voorkomen die hoge eisen stellen aan de inrichting en het gebruik van hun omgeving. In de leefgebieden dienen landbouw, recreatie en andere activiteiten dan ook worden uitgeoefend met respect voor deze

voorwaarden. Nieuwe ontwikkelingen in deze gebieden zullen te allen tijde onderhevig zijn aan een nadere toetsing.

- De waterlopen die door het plangebied lopen hebben deels een **agrarische functie** (onderdeel van de AHS). Voor de AHS geldt dat beheer en inrichting hier vooral zijn afgestemd op het landbouwkundig grondgebruik; de beekdalen laten wat dat betreft alleen extensieve vormen van landbouw toe. Watertekort en -overlast worden zoveel mogelijk gereduceerd en waterconservering is een aandachtspunt. Door beheersovereenkomsten voor perceelsrandenbeheer af te sluiten met agrariërs wordt de natuurwaarde van de beken en hun oevers en de waterkwaliteit op een duurzame manier gewaarborgd.
- **Recreatief gebruik** van de waterlopen is toegestaan indien dit niet conflicteert met de ecologische en hydrologische functies en is afgestemd met de landeigenaren. De Astense Aa is vanuit deze optiek alleen geschikt als viswater. Voor kanovaart is de Astense Aa ongeschikt vanwege de kwetsbare natuurwaarden. De Aa leent zich wel voor kanovaart. Bezien zal moeten worden in hoeverre de beekloop op gemeentelijk grondgebied mogelijkheden biedt voor de ontwikkeling van een kanoroute.
- Een bijzonder plek in het beekdallandschap is het gebied rondom het **kasteel van Asten**. Dit stuk beekdal van de Voordeldonkse Broekloop is van grote cultuurhistorische en landschappelijke waarde. De landgoedsfeer is, met groene lanen, fraaie doorkijken, monumentale solitaire bomen, vijverpartijen bij de Twaalf Apostelen en bolle akkers, in dit gebied nog goed herkenbaar. Om deze waarden te behouden, maar vooral ook de herkenbaarheid van het beekdallandschap en kasteelomgeving te versterken, is een revitaliseringsproject gestart (ondersteund door Belvédère en Leader+). Naast cultuurhistorie en landschap is hierbij plaats voor de ontwikkeling van de recreatieve functie. Hierbij wordt bijvoorbeeld gedacht aan een openlucht podium, exposities en educatieve recreatie. Ontwikkeling van stedelijke functies als sportaccommodaties, woningen, glastuinbouw en bedrijventerreinen is in dit gebied uitgesloten. Voor de ontwikkeling van natuur- en landschapswaarden wordt nadrukkelijk aangehaakt op de wens een ecologische verbindingzone te realiseren langs de Voordeldonkse Broekloop.
- Bij **beekherstel** gaat het om diverse aspecten ter verbetering van de waterkwantiteit (b.v. meandering) of waterkwaliteit (b.v. regulering aan- en afvoer). Voor de beken waarop de functie van toepassing is, zijn streefbeelden opgesteld in het kader van de reconstructie. Uit de streefbeelden is af te leiden wat er op inrichtingsniveau nog wel en niet mogelijk is binnen de ruimte die nodig is voor het herstel van de beek. Voor de ruimte die nodig is voor beekherstel voldoet in eerste instantie een breedte van gemiddeld 25 meter
- **Bufferzone voor de grondwaterkwaliteit**. In een zone om natte natuurparels in het zandgebied, worden maatregelen genomen om de uitspoeling van nitraat, fosfaat en gewasbeschermingsmiddelen te beperken. De breedte van de zone is afhankelijk van de geologische en hydrologische omstandigheden en varieert van 10 tot 300 meter. De bepaling van de meest effectieve maatregelen, de locaties waar de maatregelen getroffen worden en de breedte van de zones rondom natte natuur, vragen om maatwerk per natte natuurparel

1.5 De Groote Peel

1.5.1 Structuur

De Groote Peel is een van de laatste niet in cultuur gebrachte hoogveengebieden van de regio en Nederland, en vormt daarmee een zeer bijzonder natuurlandschappelijk element binnen en net buiten de Astense gemeentegrenzen. Echte hoogvenen komen in Nederland - vooral als gevolg van ontwatering en vervinging - niet meer in actieve toestand voor.

Ook Nationaal Park De Groote Peel is inactief, maar vormt desondanks wel een zeer waardevol gebied voor flora en fauna. Naast de natuurlandschappelijke waarde is de Groote Peel ook cultuurhistorisch gezien waardevol. Het huidige landschap toont nog duidelijk de verschillende wijzen waarop de mens in vroeger eeuwen van het veengebied gebruik gemaakt heeft.

Het gebied beslaat meer dan 1.000 ha op het grondgebied van de gemeenten Asten, Nederweert en Meijel.

1.5.2 Strategie

Vanwege de unieke natuur-, landschappelijke maar ook cultuurhistorische waarden verdient het landschap van De Groote Peel een vergaande vorm van bescherming. Het gebruik van het gebied maar ook van de directe omgeving dient zorgvuldig afgestemd te worden op het behoud van kwaliteit. Extensivering is daarbij het credo. Waar mogelijk wordt echter ook gestreefd naar verdere ontwikkeling van het gebied in de vorm van herstel van hoogveengebieden die verloren zijn gegaan en verbetering van de bestaande gebieden. Door in de minder kwetsbare zones het recreatieve medegebruik te bevorderen, is het mogelijk hier financiële draagkracht voor te vinden.

De strategie voor de hoogveengebieden krijgt zijn uitwerking in de volgende deelstrategieën:

- Het landschap van De Groote Peel kent een vergaande wettelijke bescherming in het kader van de Europese **Vogel- en Habitat-richtlijnen**. Voor de gebieden die binnen deze richtlijnen vallen, geldt zowel een interne als externe bescherming van de aanwezige waarden. Dat wil zeggen dat zowel binnen als buiten de gebieden geen activiteiten mogen plaatshebben die de natuurlijke kernmerken van de gebieden aantasten. Voor de Vogel- en Habitatgebieden is aantasting slechts mogelijk bij 'dwingende redenen van groot openbaar belang' (Europese regelgeving). De natuurbeschermingswetgeving heeft vergaande consequenties voor ruimtelijke ontwikkelingen, waaronder de ontwikkelingsmogelijkheden voor de agrarische sector. In en rondom de beschermde gebieden mogen bedrijven niet uitbreiden of moeten bedrijven zelfs vertrekken. Welke zonering hiervoor exact gaat gelden dient nog te worden vastgesteld.
- Naast Vogel- en Habitatrichtlijngebied is De Groote Peel eveneens beschermd als natuurmonument in het kader van de Natuurbeschermingswet. Net als de Vogel- en Habitatrichtlijngebieden geldt voor de **beschermde natuurmonumenten** zowel een interne als externe bescherming van de aanwezige waarden. Binnen als buiten de gebieden mogen geen activiteiten plaatshebben die de natuurlijke kernmerken van de gebieden aantasten.
- In het Nationaal Park moet worden gezorgd voor maximale rust en ruimte voor de ontwikkeling van natuur- en landschapswaarden. Dit wordt ingegeven door de aanwijzing als **stiltegebied**. Een belangrijke opgave voor de toekomst is het tegengaan van 'lichthinder' in de stiltegebieden. Nederland kent een enorme lichtuitstoot welke jaarlijks met zes tot tien procent groeit. Het verlies aan duisternis, als gevolg van verlichting langs wegen, bij glastuinbouw, maar ook bij (recreatie)woningen in het buitengebied, heeft kwalijke gevolgen voor de natuur. Verschillende maatregelen kunnen de lichtuitstoot verminderen. Naast het tegengaan van nieuwe lichtproducerende activiteiten zijn dit bijvoorbeeld het gebruiken van horizontale glasplaten, het laten branden van de helft van de straatlantaarns

na middernacht, het niet verlichten van openbare terreinen na middernacht, en dergelijke. Een gemeentelijk verlichtingsplan kan op termijn handvatten bieden voor concrete maatregelen.

- Vanwege de cultuurhistorische waarde van De Groote Peel heeft het Nationaal Park eveneens de status **Belvédèregebied**. Belvédèregebieden zijn gebieden met een hoge concentratie van cultuurhistorische waarden. Deze gebieden zijn aangegeven in de Nota Belvédère, een beleidsnota over de relatie tussen cultuurhistorie en ruimtelijke inrichting, die in 1999 door de Ministers van Onderwijs, Cultuur en Wetenschappen, Landbouw, Natuurbeheer en Visserij, Volkshuisvesting, Ruimtelijke Ordening en Milieubeheer en Verkeer en Waterstaat is aangeboden aan de Tweede Kamer. Voor de Belvédèregebieden is in de nota een actief cultuurhistorisch ruimtelijk beleid geformuleerd, gericht op de instandhouding van de cultuurhistorische identiteit en de daarvoor bepalende cultuurhistorische kwaliteiten. Het credo is daarbij behoud door ontwikkeling. Door nieuwe gebruiksmogelijkheden te zoeken, worden oude landschappen bewaard en worden zaken als identiteit, kennis en toeristisch potentieel weer ontwikkeld. De realisering van een recreatieve poort in combinatie met hoogveenregeneratie (zie verder) past binnen dit gedachtegoed. Vanzelfsprekend staat bij de ontwikkeling hiervan het behoud van de unieke waarden van De Groote Peel voorop.
- In het Streekplan Noord-Brabant 2002 krijgt het Nationaal Park bescherming als **aardkundig waardevol gebied**. Aardkundig waardevolle gebieden zijn bijzondere landschappen zoals beekdalen, kreekgebieden, stuifzand- en landduinen. In beginsel zijn in deze gebieden alleen ruimtelijke ingrepen toelaatbaar die gericht zijn op de voortzetting of het herstel van de historische functie en die leiden tot behoud of versterking van de (landschaps)waarden. Voor onomkeerbare ruimtelijke ingrepen, zoals de bouw, de aanleg of de uitbreiding in enige omvang van woon- of werklocaties, infrastructuur, recreatiecomplexen, windmolens en landbouwontwikkelingsgebieden geldt hier dan ook het 'nee, tenzij-principe'.
- Doordat De Groote Peel in Streekplan en Reconstructieplan is opgenomen binnen een **Regionale Natuur- en Landschapseenheid (RNLE)** (Peelvenen) strekt de planologische bescherming van natuurgebied uit tot de directe omgeving. De RNLE strekt zich uit van de Zuid-Willemsvaart, het open agrarisch landschap ten zuiden van Heusden, het gebied rondom Neerkant tot aan de Mariapeel. In dit gebied, dat delen van de gemeenten Someren, Asten, Nederweert en Deurne beslaat, ligt het primaat bij natuur- en landschappelijke kwaliteiten. Dit gebied moet groen en landelijk blijven. Uitbreiding van het stedelijke ruimtebeslag (waaronder intensieve vormen van recreatie) is hier volgens het Streekplan dan ook uitgesloten. In het Reconstructieplan De Peel is de RNLE Peelvenen definitief begrensd. Deze loopt vanaf Neerkant in noordelijke richting rondom de Staatsbossen en vervolgens in zuidelijke richting verder rondom de Groote Peel.
- Langs de Gezande Baan wordt ruimte geboden aan recreatie. De grens van de RNLE is hiervoor naar het zuiden gelegd. Het gebied ten noorden van de Groote Peel is een belangrijk ganzenleefgebied en is van belang voor het realiseren van de gewenste grondwaterstand in het natuurgebied de Groote Peel. De rundveehouderij is hier de belangrijkste functie. Extensivering van de rundveehouderij en verhoging van de grondwaterstanden zijn de belangrijkste ingrepen. Koopmansgelden en groene en blauwe diensten worden hierbij ingezet.
- De mogelijkheden voor toerisme en recreatie zijn sterk afhankelijk van de specifieke kenmerken van het gebied. Voor De Groote Peel geldt dat **recreatief medegebruik** zoals wandelen, fietsen en natuurgerichte recreatie prima past in de minder kwetsbare randen van het natuurgebied. Intensieve vormen van recreatief medegebruik dienen geweerd te worden.
- Om te voorkomen dat de huidige hydrologische situatie van de natte natuurparels verder verslechtert, wordt er een beschermingsbeleid gevoerd. Dit beschermingsbeleid heeft

betrekking op de natte natuurparels, inclusief de zogenaamde 'beschermingszone natte natuurparel' (in Asten is dit een zone van gemiddeld 2000 meter daaromheen, de zogenaamde **bufferzone**). Het beleid in deze bufferzones is gericht op het verbeteren van de condities voor de natuur en externe bescherming voor ingrepen die een ongewenste beïnvloeding van natuurwaarden kunnen hebben. Er is een hydrologisch standstill van toepassing. Er mogen in het gebied of in de omgeving geen activiteiten plaatsvinden die een verslechtering van de situatie in de natte natuurparel tot gevolg hebben. De bufferzone rond de Groote Peel is reeds opgenomen in het Reconstructieplan en in het Bestemmingsplan Buitengebied van de gemeente Asten.

- Alleen vanuit de gemeente Nederweert is een mogelijkheid om de Groote Peel te bezoeken. Om de rust en het karakter van het natuurgebied te waarborgen zal vanuit de Asten geen nieuwe entree tot de Peel worden gemaakt. Wel is de insteek om het gebied direct ten noorden van de Peel, de zogenaamde **Peelspiegel** (gebied waar een doorkijk wordt gecreëerd naar de Peel zelf) recreatief te ontwikkelen om zo gebruik te kunnen maken van de recreatieve mogelijkheden van het natuurgebied. De rundveehouderij is in het gebied van de Peelspiegel op dit moment nog de belangrijkste functie. Extensivering van de rundveehouderij en verhoging van de grondwaterstanden zijn de belangrijkste ingrepen. In **hoofdstuk 1.9** wordt de visie rond de Peelspiegel verder uitgelegd.

1.6 Gesloten boslandschap

1.6.1 Structuur

Op de dekzandruggen binnen de gemeente Asten komen verspreid enkele grotere bosgebieden voor. Deze relatief hoge en droge delen in het landschap waren van oudsher ongeschikt voor landbouw en bestonden uit woeste grond (stuifzand, heide, hoogveen en bos). De grootste en meest waardevolle bosgebieden betreffen de Oostappense Heide, De Berken, de Dennendijkse bossen en de Witte Bergen. De Astense bossen vormen samen met bosgebieden in de gemeenten Someren en Deurne een robuuste regionale groenstructuur die fungeert als een groene contramal in het sterk verstedelijkte gebied rondom Helmond. Bosgebied de Witte Bergen maakt onderdeel uit van een robuuste landschappelijke zone langs de Aa. Bossen zijn duurzame structuren, daar ze over het algemeen een grote landschappelijke, ecologische en recreatieve waarde vertegenwoordigen.

1.6.2 Strategie

Boslandschappen bieden mogelijkheden tot behoud, herstel en ontwikkeling van natuur- en landschapswaarden, met name door zogenaamd geïntegreerd bosbeheer. Ze zijn verder geschikt om de infiltratie van regenwater te bevorderen. Verder bieden ze mogelijkheden om te komen tot robuuste bos- en natuureenheden. De gemeente telt verschillende grote en kleine bosgebieden, welke met elkaar verbonden kunnen worden middel ecologische verbindingzones. De Astense bosgebieden maken onderdeel uit van een robuuste regionale groenstructuur die de Strabrechtse Heide verbindt met de Groote Peel en de Deurnese Peel – Mariapeel complex. Het gebied Diesdonk neemt een sleutelpositie in binnen deze structuur en dient zijn groene karakter en natuurwaarden dan ook te behouden.

Daar de Astense bosgebieden niet tot de meest kwetsbare groengebieden behoren is recreatief medegebruik tot in vergaande mate mogelijk. De bossen bieden potentie als recreatief uitloopgebied voor de inwoners, maar zijn tevens aanknopingspunten voor verdere ontwikkeling van het toeristische product.

De strategie voor de gesloten boslandschappen krijgt zijn uitwerking in de volgende deelstrategieën:

- Enkele kleinere bosgebieden en -percelen maken onderdeel uit van de **Regionale Natuur- en Landschapseenheid (RNLE)** De Groote Peel - Mariapeel. In deze bosgebieden ligt een

relatief sterke nadruk op de natuur- en landschappelijke kwaliteiten. Uitbreiding van het stedelijke ruimtebeslag (waaronder intensieve vormen van recreatie) is hier volgens het Streekplan uitgesloten, afgezien van verbetering in de afronding van dorpsranden en noodzakelijk aan te leggen infrastructuur. Welke begrenzing van RNLE's daarbij uiteindelijk gehanteerd gaat worden, wordt vastgesteld in het kader van de reconstructie van het landelijke gebied. Voor wat betreft het gebied Witte Bergen is in de reconstructiecommissie inmiddels beslist de begrenzing van de RNLE aan te passen door verschuiving in oostelijke richting. Dit met als doel de bestaande recreatieve voorzieningen meer ontwikkelingsperspectief te bieden.

- In de **bosgebieden buiten de RNLE's** is uitbreiding van het stedelijk ruimtegebruik alleen toelaatbaar als daar zwaarwegende maatschappelijke belangen aan ten grondslag liggen en alternatieven ontbreken. Indien dat het geval is, dient de aantasting van natuurwaarden en samenhangende landschapswaarden tot een minimum te worden beperkt en gecompenseerd. Het gaat in de gemeente Asten hoofdzakelijk om het zogenaamde overig bos- en natuurgebied uit de provinciale GHS, waartoe onder meer de Oostappense Heide, de Berken en de Dennendijkse bossen behoren.
- De gemeentelijke ambitie is niet alleen gericht op het behoud, maar tevens op het herstel en de **ontwikkeling van de natuur- en landschapswaarden** van het gesloten boslandschap. Ruimtelijke ingrepen in de bosgebieden zijn te allen tijde toegestaan indien deze leiden tot vergroting van de ecologische kwaliteit. Zo kunnen ruimtelijke variaties aangebracht worden door open plekken en boszomen aan te brengen, kappen en herplanten en naaldhout te vervangen door loofhout. Voor de gemeentebossen geldt het streven het productiebos om te vormen tot een gemengd bos.
- Naast ontwikkeling van de kwaliteit van het bestaande bosareaal gaat het bij ontwikkeling eveneens om uitbreiding van het totale bosoppervlak. De gemeente zet zich in om stedelijke ontwikkeling gepaard te laten gaan met **natuurontwikkeling**, waaronder strategische bosbouw. Strategische bosbouw heeft tot doel nieuw bos daar te situeren waar het de meeste meerwaarde heeft voor mens en natuur. In principe gaat het dan om de kernrandzones en de infiltratiegebieden aansluitend op de bestaande bosgebieden (bij voorkeur in de EHS). In de kernrandzones kan nieuw bos een functie vervullen als recreatief uitloopgebied voor de inwoners van de betreffende kern, terwijl bosbouw op infiltratiegebieden een meerwaarde heeft voor de waterkwaliteit. Om kwelzones langs de beken te voeden met schoon water, is het namelijk wenselijk infiltratie van water op de hogere delen te bevorderen. Dat kan door infiltratiegronden te bebossen en daarmee een natuurlijke wijze van waterzuivering op gang te brengen.
- Voor de versterking van de robuuste regionale groenstructuur is het van belang de barrièrewerking van de A67 op termijn te reduceren. Hiervoor is in het DRS ter plaatse van bosgebied De Berken een zogenaamde **bijzondere ecologische voorziening** opgenomen. De gemeente wil onderzoeken welke voorzieningen (bijvoorbeeld ecoduct of tunnels) voor dit gebied getroffen kunnen worden ten gunste van de verplaatsing van plant- en diersoorten.
- De mogelijkheden voor **toeristisch en recreatief medegebruik** zijn sterk afhankelijk van de specifieke kenmerken van het gebied. Voor het gesloten boslandschap van de gemeente Asten geldt dat er zowel mogelijkheden zijn voor recreatief medegebruik in de vorm van wandelen, fietsen en picknicken, als voor meer intensieve vormen van dag- en verblijfsrecreatie aan de randen.
- Om recreatief medegebruik goed te faciliteren is een goede uitvalsbasis nodig bij bosgebieden. Op goed bereikbare locaties aan de rand van bosgebieden zijn kansen om een **recreatieve poort** te creëren. Dit is een goed bereikbare concentratie van kleinschalige recreatieve voorzieningen waar recreanten de auto kunnen parkeren om vervolgens in het omliggende gebied te recreëren. De voorzieningen bij de poort zijn

ondersteunend aan het recreatieve medegebruik van de omgeving. Te denken valt aan een horecagelegenheid, fietsverhuur, bezoekerscentrum, etc. Het gebied Diesdonk (bijvoorbeeld de entree van recreatiegebied Oostappen / Kranenven) is een goede locatie voor de ontwikkeling van een recreatieve poort. Hier kan gekomen worden tot een gecombineerde parkeervoorziening voor bezoekers van de campings Oostappen en Kranenven, de Oostappense plas en mensen die te voet of fiets de omgeving willen verkennen.

1.7 Half gesloten agrarisch landschap

1.7.1 Structuur

In de directe nabijheid van de kernen op de overgangen van de beekdalen en de hogere gronden zijn binnen de gemeente de oudere ontginningen te vinden. De ontginningsvorm in deze gebieden kent een relatief kleinschalig organisch patroon en kenmerkt zich door een grote afwisseling van agrarische landerijen, bossages, bospercelen en bebouwingsclusters en -linten. Het resultaat is een rijke schakering van landschapstypen met lange en korte zichtlijnen en een grote mate van functiemenging.

Deze cultuurhistorische landschappen herbergen vaak hoge kwaliteiten. Op de overgang van nat naar droog vinden we bij de verschillende buurtschappen, linten en akkercomplexen met hun bolle akkers, houtwallen en laanbeplanting. Goede voorbeelden hiervan zijn de oude akkercomplexen bij de Voorste Diesdonk, Busselen, Vosselen, ten noorden van Ommel, het gebied rondom Voordeldonk en het gebied ten noorden en westen van de kern Heusden.

1.7.2 Strategie

Het half gesloten agrarische landschap kenmerkt zich door de jarenlange invloed die de mens heeft gehad op dit gebied. Deze invloed heeft zijn sporen achtergelaten in de vorm van historische bebouwingslinten- en clusters, oude akkercomplexen met een bolle ligging en agrarische gronden met een verfijnd verkavelingspatroon. Deze cultuurhistorische en landschappelijke waarde koestert de gemeente Asten, zonder de ontwikkeling in het gebied tot een stilstand te roepen. In tegendeel; het half gesloten agrarische landschap biedt volop kansen voor verdere agrarische en stedelijke ontwikkeling. Waar deze precies plaatsvindt, hangt af van de specifieke waarden die per locatie aanwezig zijn. Goede afstemming is dus geboden.

Bij deze afstemming dient rekening gehouden te worden met de volgende deelstrategieën (gedestilleerd uit het reconstructieplan):

- Het streven is gericht op het behoud van de hoofdfunctie, het **agrarisch gebruik**, en van de aanwezige agrarische bedrijven. Voor verschillende agrarische bedrijven is er duidelijk groeipotentie in de gemeente Asten. Agrarische productiemogelijkheden in het half gesloten agrarisch landschap zullen, zowel wat betreft grondgebonden als niet-grondgebonden landbouw, behouden en versterkt worden. Vanuit de reconstructie van het landelijk gebied worden de exacte locaties aangedragen waar verweving dan wel ontwikkeling uiteindelijk mogelijk is. Sturend daarbij zijn randvoorwaarden zoals het behouden van een bufferzone van 250 meter van verzuringsgevoelige bos- en natuurgebieden en woongebieden, en dergelijke.
- Voor de **intensieve veehouderij** zijn de gebieden behorende tot de AHS-landbouw van groot belang. Door het ontbreken van duurzame projectlocaties voor intensieve veehouderij is volledige nieuwvestiging in Asten echter nergens toegestaan. Wel kan er sprake zijn (her)vestiging van bedrijven die bijvoorbeeld als gevolg van de reconstructie van het landelijk gebied gedwongen worden tot verplaatsing. Binnen een agrarisch of een niet-agrarisch bouwblok is in de AHS-landbouw in beginsel de omschakeling naar elke agrarische bedrijfsvorm toegestaan. Hierbij zullen de concrete mogelijkheden op geschikte

RBV locaties nader moeten worden bekeken en besproken in het kader van de reconstructie. Dit in verband met de eis om 10 jaar geen herbouw toe te staan. In de AHS-landbouw is het uitgangspunt dat agrarische bouwblokken mogen worden uitgebreid, tenzij overwegende bezwaren van natuurlijke, landschappelijke, cultuurhistorische, water- en bodemhuishoudkundige of milieuhygiënische aard zich daartegen verzetten. Uitbreiding van bouwblokken voor de intensieve veehouderij in de AHS-landbouw is en blijft een kwestie van maatwerk. De uitkomsten van de reconstructie van het landelijk gebied zijn sturend voor de uitwerking van de landbouwkoers binnen de gemeente Asten.

- Naast de intensieve veehouderij streeft de reconstructiecommissie ook voor de **grondgebonden landbouw** naar een duurzame balans. Grondgebonden landbouw moet een duurzaam economisch perspectief worden geboden door het de ruimte geven op plekken waar grondgebonden landbouw past binnen de landschappelijk en natuurlijke omstandigheden. Het half gesloten agrarische landschap leent zich prima voor grondgebonden landbouwvormen.
- Eén van de agrarische bedrijfstakken waar eveneens groeimogelijkheden voor bestaan, is de glastuinbouw. In het Streekplan Noord-Brabant is het half gesloten agrarische landschap vanaf Heusden tot aan Someren in zijn geheel aangewezen als vestigingsgebied glastuinbouw. Volgens het Streekplan krijgen de bestaande en nieuwe glastuinders hier de ruimte voor ontwikkelingen zoals vestiging of omschakeling van / naar glastuinbouw, of van een glastuinbouwondersteunend bedrijf, realisering van extra ontsluitingswegen en gezamenlijke voorzieningen. De groei van glastuinbouw moet hier opgevangen worden om enerzijds de benutting van allerlei schaalvoordelen mogelijk te maken, en anderzijds om verspreide verglazing van het buitengebied tegen te gaan. Voor de gemeente Asten betreffen het bestaande glastuinbouwgebied rondom Heusden en de zone Klein Heittrak als een **lokale concentratie kassengebied**. De Kleine Heittrak wordt optimaal ingericht voor het doorgroeien van de bestaande glastuinbouwbedrijven binnen het op de streekplankaart aangegeven doorgroeigebied. Nieuwvestiging moet gezien het stedelijke karakter op termijn geconcentreerd worden op reeds bestaande of nieuwe concentratiegebieden buiten de gemeente. De verdere discussie rond de vestiging van nieuwe glastuinbouwconcentraties wordt in DAS verband bekeken.
- Voor de bestaande glastuinbouwconcentratie in het beekdal van de Aa ziet de gemeente op lange termijn geen duurzame toekomstwaarde. Dit glastuinbouwgebied vormt een barrière in de landschappelijk en ecologisch waardevolle as die wordt gevormd door het beekdal van de Aa. Daar komt bij dat de bestaande glastuinbouw in kwelgebied ligt. Ruimtelijk gezien lopen veel bedrijven tegen hun maximale uitbreidingsgrenzen aan, waardoor ook bedrijfsmatig de locatie weinig toekomstwaarde biedt. De gemeente streeft op termijn dan ook naar het weer vrij maken van het beekdal van de Aa middels transformatie van het glastuinbouwgebied tot een natuurgebied. De gemeente voert hierbij een passief beleid. Bedrijfsverplaatsing en/of sanering is pas aan de orde indien bedrijven dit zelf willen (bijvoorbeeld als gevolg van overschrijding van de economische levensduur). Tot die tijd kunnen bedrijven hun activiteiten in het gebied voortzetten. De mogelijkheid tot uitbreiding van bedrijven buiten bestaande bouwblokken zal in ieder geval per verzoek onderzocht worden, op basis van het watertoetsingsproces. De transformatie van het gebied dient derhalve nadrukkelijk te worden gezien als een strategie voor de lange termijn.
- Nabij de kwetsbare gebieden op het gebied van water, natuur en landschap (Vogel- en Habitatrichtlijngebieden, natuurmonumenten, RNLE's, GHS en de AHS-landschap), bij en in cultuurhistorisch waardevolle gebieden en bij kernen en bebouwingszones, dient **extensivering van de landbouw** plaats te vinden. In landbouwgebieden met bijzondere waarden, die bijvoorbeeld een belangrijk leefgebied vormen voor kwetsbare diersoorten kunnen landbouw en natuur- of landschapsontwikkeling worden gecombineerd. In deze gebieden moeten landbouw, recreatie en andere activiteiten worden uitgeoefend met respect voor deze voorwaarden.

- Bepaalde delen van het half gesloten agrarische landschap bestaan uit **leefgebieden voor kwetsbare soorten** en leefgebieden **struweelvogels**. Hier moeten activiteiten worden uitgeoefend met voldoende respect voor de bestaansvoorwaarden van de betreffende diersoorten. Het gaat dan met name om de handhaving van de landschapsstructuur met kleinschalige percelen, houtwallen, ruige perceelsranden en slootkanten, solitaire bomen, onverharde wegen, et cetera. Vooral voor de overgangsgebieden naar het gesloten boslandschap is het van belang kleinschalige natuurelementen te behouden en waar mogelijk aan te leggen.
- Een kenmerkend onderdeel van het half gesloten agrarisch landschap vormen de talrijke oude buurtschappen en linten die in de late ontginningsgeschiedenis zijn ontstaan op de middelhoge droge gronden. Om de solitaire ligging van de cultuurhistorisch waardevolle linten en buurtschappen te behouden dienen **landschappelijke buffers** in stand te worden gehouden. Deze buffers moeten voorkomen dat kernen en historische linten en buurtschappen aan elkaar groeien en behoeven dan ook een landschappelijke invulling. Stedelijke ontwikkelingen zijn hier dan ook niet wenselijk.
- Andere cultuurhistorisch waardevolle overblijfselen die veelvuldig voorkomen in het half gesloten agrarische landschap zijn de **oude open akkercomplexen en bolle akkers**. Deze akkercomplexen zijn gelegen rondom de oude nederzettingen en vertegenwoordigen een historisch-landschappelijk waarde (bijvoorbeeld als wezenlijk onderdeel van het historische landschap op de zandgronden en als historisch-landschappelijke context voor waardevolle buurtschappen en boerderijen), maar ook een archeologische waarde. Onder de oude akkers bevinden zich relatief veel relictten van nederzettingen en begraafplaatsen. Vanwege hun waarde dienen de oude open akkercomplexen en bolle akkers gevrijwaarde te worden van bebouwing. Hoe ver deze bescherming gaat, hangt af van de specifieke waarde van de betreffende akker. Archeologisch onderzoek zal deze waarde moeten duiden. De gemeente Asten acht de oude akkercomplexen bij Ommel, en Heusden van zeer hoge waarde en sluit verdere verstedelijking van deze akkers uit. Voor de overige oude akkercomplexen is maatwerk nodig bij de afweging welke ontwikkelingen wel en niet zijn toegestaan en in hoeverre landschappelijk inpassing haalbaar is.
- Naast historische bebouwingslinten en oude akkercomplexen telt het half gesloten agrarisch landschap verschillende monumentale boerderijen die (cultuur)historisch gezien, maar ook als element in het landschap waardevol zijn. Als gevolg van de ontwikkelingen in de agrarische sector verliezen steeds meer van deze **cultuurhistorisch waardevolle gebouwen in het buitengebied** hun originele functie, waardoor leegstand en verval dreigt. Wil dit proces een halt worden toegeroepen, is het noodzakelijk nieuwe economische dragers te vinden. Daarbij valt te denken aan bestemmingen als wonen, recreatie en toerisme, voorzieningen en bedrijvigheid. Gebouwspecifieke kenmerken, maar voornamelijk ook de locatie zijn bepalend welke bestemming het meest haalbaar is. Gebouwen in de kernrandzone bieden kansen voor verschillende meer stedelijke bestemmingen, terwijl voor gebouwen in het buitengebied de mogelijkheden over het algemeen beperkt blijven tot recreatie en toerisme.
- De ontwikkeling van **nieuwe landgoederen en buitenplaatsen**, maar ook **Ruimte-voor-Ruimte-woningen** kunnen een bijdrage leveren aan de versterking van het landschapsbeeld van het half gesloten landschap. De gemeente Asten hanteert een concentratiebeleid voor de bouw van Ruimte voor Ruimte woningen op de locaties Vaarsenhof en Loverbosch.

1.8 Open agrarisch landschap

1.8.1 Structuur

De zuidelijke dekzandvlakte bestaat overwegend uit relatief grootschalige jonge veenontginningen in een brede zone rondom Nationaal Park De Groote Peel. In vroeger tijden bestond dit totale gebied uit een 'eindeloos' heide- en hoogveenlandschap, nauwelijks toegankelijk en daardoor vrijwel onbewoond. De huidige jonge ontginningsgebieden bestaan in het algemeen uit open agrarische landschappen met grote weide en akkerlanden. Een belangrijk landschappelijk kenmerk van dit gebiedstype is de (relatieve) openheid. Door de grote blokverkaveling en het veelal ontbreken van kleinschalige landschapselementen, bospercelen en bebouwingsclusters en -linten zijn er lange zichtlijnen vanaf de vaak lange, rechte wegen.

1.8.2 Strategie

De relatief grootschalige openheid voegt, als contrast met het veelal half gesloten en gesloten landschap in het noordelijke deel van de gemeente, een gebiedseigen kwaliteit toe. Om die reden betreft de koers in dit landschapstype het behoud van de openheid, zonder dat dit betekent dat zich hier geen enkele ontwikkeling kan plaatsvinden. Het gebied leent zich namelijk uitstekend als primair landbouwgebied, waarbij het accent ligt bij grondgebonden agrarische bedrijvigheid. Eventuele nieuwe bebouwing dient aansluitend aan bestaande linten en clusters te geschieden en/of aan de randen van de grote 'vlakten'.

Het begrenzen van het open agrarische landschap is een arbitraire aangelegenheid. Zeker wanneer het gaat over het onderscheid tussen het half gesloten en het open agrarische landschap. De begrenzing tussen deze gebiedstypen zoals die op het DRS staat aangegeven, moet dan ook beschouwd worden als een zachte geleidelijke overgang. De grenzen op de kaart zijn afgestemd op de begrenzing van het RNLE-gebied in combinatie met informatie vanuit de topografische atlas. Op deze manier kan meegelift worden met de bestaande planologische bescherming van het RNLE-gebied.

- **Verdichting van het landschap** in de vorm van verstedelijking, verstening en bosbouw heeft in het open landschap niet de eerste voorkeur. Hooguit zijn enkele kleinschalige ontwikkelingen mogelijk aan de randen van deze landschapsdelen, op plekken waar verdichting leidt tot verbetering van de landschappelijke of stedenbouwkundige structuur. Ook kunnen schaduwplekken voor vee gewoon gerealiseerd worden. De beoordeling en afweging van dergelijke ontwikkelingen is een kwestie van maatwerk. De aanwezigheid en inpassing van specifieke waarden uit de onderste laag speelt een belangrijke rol bij de afweging. Zo moet zorgvuldig worden omgesprongen met de oude cultuurlandschappen (akkers en hoeveontginningen), de belangrijke archeologische monumenten en de gebieden met indicatief hoge archeologische waarden.
- Grote delen van het open agrarische landschap zijn in het kader van het Streekplan aangewezen als **leefgebieden voor kwetsbare soorten en leefgebieden voor struweelvogels**. Het betreft hierbij vooral de plekken nabij boscomplexen die het leefgebied vormen voor bijvoorbeeld weidevogels, ganzen en zwanen, amfibieën en reptielen en bijzondere planten. Rust, beslotenheid, hoge waterpeilen en stabiliteit in de inrichting en het beheer van het gebied zijn belangrijke bestaansvoorwaarden voor deze dieren en planten. In deze zones moeten activiteiten worden uitgeoefend met voldoende respect voor de bestaansvoorwaarden van de betreffende diersoorten. Het gaat dan met name om de handhaving van de landschapsstructuur met kleinschalige percelen, houtwallen, ruige perceelsranden en slootkanten, solitaire bomen, onverharde wegen, etc. Vooral voor de overgangsgebieden naar het gesloten boslandschap is het van belang kleinschalige natuurelementen te behouden en waar mogelijk aan te leggen.

- Het open agrarische landschap is geschikt voor **behoud en verdere ontwikkeling van de agrarische functie**. Het gaat dan met name om de ontwikkeling van grondgebonden landbouwvormen op plekken zonder specifieke landschappelijke of ecologische waarden. Samen met de provincie streeft de gemeente naar een optimale zonering van het agrarisch gebruik van het buitengebied. Voor bepaalde bedrijven (voornamelijk intensieve veehouderijen gelegen in de directe nabijheid van Nationaal Park De Groote Peel), betekent deze zonering een noodzakelijke bedrijfsverplaatsing. Om voor deze bedrijven een alternatief te kunnen aanbieden, zullen in het kader van de reconstructie van het landelijke gebied zoekgebieden voor landbouwontwikkeling worden aangeduid. In de gemeente Asten is hiervoor echter geen geschikte locatie voor handen. Extensivering van de landbouw rond de Peel wordt bevorderd, onder andere via het project "Boeren in de Peel".
- Grote delen van het open agrarische landschap zijn als staatsnatuurmonument beschermd in het kader van de Natuurbeschermingswet. Voor deze **beschermde natuurmonumenten** geldt zowel een interne als externe bescherming van de aanwezige waarden. Binnen als buiten de gebieden mogen geen activiteiten plaatshebben die de natuurlijke kernmerken van de gebieden aantasten. Landbouwontwikkelingen zullen dan ook getoetst moeten worden op de consequenties voor de natuurwaarden.
- Een vergelijkbare beschermende werking gaat uit van de in het Streekplan en Reconstructieplan aangewezen RNLE-gebieden. In de delen van het open landschap die binnen de **RNLE** vallen, is in principe sterke mate van ontwikkeling van de agrarische functie niet toegestaan. Nieuwvestiging van agrarische bedrijven is hier uitgesloten. Voor bestaande agrarische bedrijven in dit gebied wordt beperkte ontwikkelingsruimte geboden. Hierbij mag echter geen sprake zijn van (verdere) aantasting van de natuur- en landschapswaarden in het gebied. In het Streekplan Noord-Brabant zijn de RNLE's ruim begrensd en beslaan ze grote delen van het open agrarisch landschap van Asten. In het kader van de reconstructie van het landelijk gebied zullen de definitieve grenzen worden getrokken.

1.9 Recreatiegebieden

1.9.1 Structuur

Het toeristisch-recreatieve product van de gemeente Asten rust op drie belangrijke pijlers. Deze pijlers zijn het Beiaard- en Natuurmuseum, recreatiegebied Oostappen / Kranenvan en Nationaal Park De Groote Peel, welke door hun onderscheidende karakter en schaal een bovenregionale aantrekkingskracht kennen. Naast de drie toeristisch-recreatieve trekkers telt de gemeente Asten een veelvoud aan kleinere voorzieningen die zich richten op de lokale dan wel regionale markt. Het gaat dan om minicampings, horeca, en kleinschalige dagrecreatie die verspreid over het gemeentelijke grondgebied liggen. Dit soort voorzieningen vormt een aantrekkelijke pleisterplaats en/of uitvalsbasis voor wandelaars en fietsers. Voor dit type recreanten is er een redelijk aanbod van paden en routes door de grotere bosgebieden en het agrarische landschap van Asten.

1.9.2 Strategie

De structuur op de Brabantse zandgronden biedt veel mogelijkheden om recreatie en toerisme verder tot ontwikkeling te brengen. Waar het platteland steeds minder als agrarische productieruimte wordt gezien en steeds meer als een consumptieruimte van landelijke waarden, vormt recreatie en toerisme in toenemende mate een economische drager van het buitengebied. Voor de gemeente Asten vormt de positie als overgangsgebied van stad naar platteland in combinatie met de uitstekende bereikbaarheid een grote kans voor het verder ontwikkelen van recreatie en toerisme. De gemeente Asten streeft naar de volle benutting van deze potenties om er voor te zorgen dat recreatie en toerisme qua werkgelegenheid een nadrukkelijker betekenis krijgt. Het verlengen van het seizoen, door meer in te zetten op

slechtweervoorzieningen, vormt daarbij een belangrijk aandachtspunt. Waar de duurzame waarden van het landschap het toelaten, krijgt recreatie en toerisme ontwikkelingsruimte.

Wat betreft aard en schaal kiest de gemeente voor een duidelijke zonering. Meer **intensieve stedelijke vormen** van recreatie en toerisme worden geclusterd nabij de kernen Asten en Ommel, terwijl de meer **extensieve landelijke vormen** van recreatie en toerisme een plek kunnen krijgen nabij Heusden, De Groote Peel en in het buitengebied. Binnen de zonering is het wensbeeld de verschillende attracties en bezienswaardigheden zoveel mogelijk aan elkaar te koppelen, zodat een belangwekkende toeristisch-recreatieve relatie ontstaat; een soort toeristisch-recreatieve verbindingzone. Dit moet gebeuren door de realisering van recreatieve routes en bewegwijzering en nieuwe voorzieningen zoveel mogelijk te laten aanhaken op de zogenaamde verbindingzone.

De onderstaande deelstrategieën geven aan hoe recreatie en toerisme binnen de gemeente Asten ontwikkeld kunnen worden:

- De gemeente Asten geeft ruimte aan **nieuwe recreatieve voorzieningen** zolang zij qua aard passen binnen het landelijke karakter van de gemeente en de streek, en de ontwikkeling niet in strijd is met de bescherming van duurzame waarden. Bij toevoeging kan het zowel gaan om dag- als verblijfsrecreatieve voorzieningen. Kansen voor ontwikkeling liggen in aansluiting bij de grotere bestaande bedrijven zoals Oostappen en Kranenven en in de aanwezige cultuurhistorische waarden. Het gaat dan bijvoorbeeld om het oppakken van oude verbindingen tussen de verschillende dorpen in de gemeente en regio als fiets- en wandelpaden, maar ook het benutten van leegkomende monumentale panden in het buitengebied en oude stedenbouwkundige structuren voor educatieve recreatie in combinatie met vermaak in de vorm van een restaurant met terras. Concreet gaat het dan bijvoorbeeld om het Kasteel van Asten en de oude (bolle) akkercomplexen, waar bezoekers door middel van recreatieve ontwikkeling op termijn de oude tijden van de oude akkernederzetting herbeleven.
- Voor meer structurele geconcentreerde ontwikkelingen in het buitengebied bieden Diesdonk en het gebied tussen Asten en Ommel goede kansen. In deze **ontwikkelingsgebieden** is ruimte voor een grote verscheidenheid aan toeristisch-recreatieve voorzieningen aansluitend op de bestaande concentratie, de uitstekende bereikbaarheid en de gunstige positionering als recreatief uitloopgebied van Asten én Helmond. Een belangrijk uitgangspunt bij de ontwikkeling van het gebied is het behoud van het groene karakter en de natuurwaarden die aanwezig zijn. Diesdonk neemt tenslotte een belangrijke positie in binnen de regionale groenstructuur. Dat is haalbaar wanneer bij de ontwikkeling van dit gebied wordt ingestoken op bezoekersgroepen die hoge inkomsten genereren, zoals Duitse recreanten, zakelijke doelgroepen en de toervaart. Aan hoogwaardige voorzieningen als een conferentiecentrum, luxe hotel, passantenhaven, kuuroord, landhuizen, e.d. is volgens marktonderzoek in de regio ook een grote behoefte.
- Een bijzondere plek is ingeruimd voor de zogenaamde **recreatieve poorten**. Een recreatieve poort vormt de ingang van een natuur- en bosgebied waar de bezoeker de auto kan parkeren en vervolgens te voet, per fiets of te paard het gebied kan verkennen. Bij een poort zijn startplaatsen van diverse typen routes. Zoekgebieden worden aangewezen op plekken waar het buitengebied een grotere recreatieve druk aankan en waar nieuwe voorzieningen kunnen aansluiten op bestaande. Door hier relatief meer recreatieve druk toe te staan, kunnen de aangrenzende kwetsbare delen van het buitengebied worden ontlast. De op het DRS aangegeven zoekgebieden nabij De Groote Peel (aan de Gezande Baan, als entree voor het gebied Peelspiegel) en Ommel moeten in de toekomst ruimte bieden voor nieuwe voorzieningen passend bij de poortfunctie. Te denken valt aan een bezoekerscentrum, café-restaurant, fietsenverhuur, manege, speelbos, herberg, maar ook gecombineerde parkeergelegenheid voor zowel de bezoekers van de accommodaties als wandelaars en fietsers die de omliggende omgeving willen verkennen. Buiten de recreatieve poorten ligt vestiging van intensieve recreatievoorzieningen in het buitengebied

minder voor de hand. Waar mogelijk zullen 'verkeerd gesitueerde' voorzieningen verplaatst worden naar de recreatieve poorten. Nader onderzoek zal de haalbaarheid hiervan moeten bepalen. Op termijn zullen de recreatieve poorten van de gemeente Asten onderdeel uit gaan maken van een regionaal netwerk van poorten die bijvoorbeeld op het gebied van marketing samenwerken.

- De kern Asten is in principe het concentratiegebied voor **recreatieve accommodaties in de meer stedelijke sfeer**. Het gaat dan om nieuwe hotels, restaurants, cafés en slechtweertvoorzieningen, welke daar zowel ruimtelijk als economisch gezien het bestaande winkelgebied kunnen versterken. Voorzieningen met een grote verkeersaantrekkende werking en/of sterke mate van geluidsoverlast, dienen een plek te krijgen op het bedrijventerrein. Het recreatief ontwikkelingsgebied aansluitend op het bestaande bedrijventerrein van Asten lijkt daarvoor een geschikte plek. Samenwerking van de lokale aanbieders of toeristisch-recreatief gebied heeft hoge prioriteit.
- **Accommodaties met een meer landelijk karakter** kunnen gesitueerd worden in of bij de kleinere kernen. Het gaat dan om kampeerboerderijen, familiehotels en dergelijke. Dit type voorzieningen past prima in het beeld van plattelandskernen als pleisterplaatsen voor wandelaars en fietsers, waarbij de mogelijkheid van kamperen bij de boer nog het voordeel heeft dat dit een aanvullend inkomen voor de desbetreffende boer kan opleveren. Echter er moet voorkomen worden dat dit overal ongebreideld kan geschieden, omdat anders het landschapsbeeld behoorlijk verstoord kan raken. De gemeente streeft om die reden naar een concentratie van activiteiten in het half gesloten agrarisch landschap, waarbij de voorkeur uitgaat naar locaties die goed aansluiten op de toeristisch-recreatieve verbindingzone. In alle gevallen is streng welstandstoezicht van groot belang.
- Waar duurzame waarden zich niet verzetten kunnen **bestaande recreatieve voorzieningen** uitbreiden. Waar dit wel het geval is, is uitbreiding alleen aan de orde wanneer het een kwalitatieve verbetering van het aanbod betreft en dit bedrijfseconomisch noodzakelijk is. Over het algemeen geldt dat uitbreiding in eerste instantie binnen de bestaande ruimtelijke kaders van de voorziening zal moeten geschieden. Wanneer dit niet mogelijk blijkt, is uitbreiding van de voorziening naar buiten toe mogelijk. Bij de toetsing van uitbreidingsverzoek zal nadrukkelijk rekening worden gehouden met de waarden uit de 'onderste lagen'.
- **Extensief recreatief medegebruik** is in het gehele buitengebied mogelijk, indien passend binnen de strategieën van de verschillende gebiedstypen. Gedacht kan worden aan recreatieve activiteiten die erfgebonden zijn en binnen de bestaande bouwvolume plaatsvinden, zoals bed&breakfast, vakantiewoningen, atelier / workshops, evt. zorgboerderijen. Alleen het gebied rond "de Witte Bergen" (tot aan de grens van de RNLE) zijn **intensievere vormen van recreatie** toelaatbaar. Volledig commerciële bedrijven zijn hier mogelijk. Criteria 'stilte' en 'openheid' zijn hier niet meer van toepassing, alleen aandacht voor hydrologie en landschapontwikkeling.

1.10 Kernen

1.10.1 Structuur

De kernen in de gemeente Asten zijn gelegen in het half gesloten landschap. Van oudsher waren de vestigingsmogelijkheden hier gunstig, omdat enerzijds de hoge droge ligging wateroverlast voorkwam en anderzijds de nabijheid van lagere natte gronden zorgde voor goede weidegebieden voor het vee. Op de hogere gronden zelf ontstonden akkers die eeuwenlang werden bemest met potstalmest, waardoor de akkers steeds verder opgehoogd werden en de karakteristieke 'bolheid' ontstond. De kernen Asten, Heusden en Ommel, maar ook de kleinere bebouwingsclusters en -linten zijn omringd met deze oude akkers.

De genoemde kernen vormen ook nu nog de concentratiegebieden voor wonen, werken, winkelen en recreëren. Asten is de hoofdkern van de gemeente. De andere kernen zijn kleiner en zijn wat betreft voorzieningen dan ook in sterke mate op Asten aangewezen.

1.10.2 Strategie

De gemeente Asten vormt het overgangsgebied tussen de stedelijke zone Eindhoven-Helmond en het landelijke gebied van de Peel. De bestaande rol, maar ook het toekomstperspectief van de verschillende kernen wordt bepaald door de positionering binnen dit overgangsgebied. Belangrijk uitgangspunt voor de ontwikkeling van de gemeente Asten betreft de nadrukkelijke profilering van de eigenheid van de gemeente. Asten moet Asten blijven en geen buitenwijk worden van Helmond. Vanuit die optiek streeft de gemeente naar onafhankelijkheid door zelfvoorzienendheid. De gemeente Asten zet daarbij in op een intensieve bestuurlijke samenwerking met de gemeenten Deurne en Someren. Binnen deze samenwerking wordt gezocht naar manieren om tot effectiever bestuur te komen.

Gericht op de gemeente Asten geldt de kern Asten als grootste kern als best toegerust om de stedelijke druk van de stedelijke regio op te vangen. Het gaat dan zowel om forensen en bezoekersstromen, als een eventueel additioneel programma op het terrein van wonen en werken. De versterking van het centrumgebied vormt daarbij een belangrijke uitdaging. Ommel en het omliggende Diesdonk zijn, gezien hun landelijke karakter en de aanwezige duurzame waarden, in tegenstelling tot Asten niet geschikt voor de opvang van stedelijke functies. De koers voor dit gebied is dan ook behoud van het bestaande karakter en ontwikkeling als toeristisch-recreatieve pleisterplaats. Heusden is een zelfstandig dorp midden in het landbouwgebied. Aangezien hier een toeristisch-recreatieve impuls minder voor de hand ligt dan in Ommel, ligt in Heusden een nadrukkelijke opgave op het terrein van leefbaarheid. In het Reconstructieplan wordt deze opgave erkend.

Voor alle kernen geldt het streven naar vitale, levensloopbestendige kernen. Dat wil zeggen dat de gemeente iedere kern de ruimte wil geven die haar toekomst zonder dat aan kwaliteit wordt ingeboet. Zo moeten in iedere kern, mits redelijkerwijs mogelijk, woningen gebouwd worden om tenminste de 'eigen' bevolkingsgroei op te vangen. Zuinig ruimtegebruik in de vorm van inbreiding, herstructurering, herbesteding en intensivering gaat daarbij voor uitbreiding. Waar mogelijkheden binnen de bebouwde kom ontbreken, moet uitbreiding soelaas bieden. Uitgangspunt is echter dat dit alleen gebeurt op plekken waar de kwaliteiten van de directe omgeving van de kernen dit toelaten.

Ten aanzien van ontwikkelingen ten behoeve van bedrijven en voorzieningen zet de gemeente in op behoud van bestaande hiërarchie van kernen. Asten is de hoofdkern en dient dit ook te blijven door het gros van de bedrijvigheid en voorzieningen, maar wellicht ook woningen, in deze kern te concentreren. In de kleinere kernen is ruimte voor bedrijvigheid en voorzieningen op het niveau van de kern.

De hoofdstrategie voor de kernen krijgt gestalte in de volgende deelstrategieën:

- Een groot deel van de gemeente Asten behoort tot de **landelijke regio** De Peel. Binnen dit gebied staat het voorkomen van verdere aantasting van het buitengebied door verstedelijking centraal. Dit betekent dat het accent, nog sterker dan in de stedelijke regio Eindhoven-Helmond, op inbreiden en herstructureren ligt. Ten aanzien van bedrijvigheid geldt binnen de landelijke regio het uitgangspunt dat hier alleen nieuwe bedrijven worden gevestigd die daar qua aard, schaal en functie passen. Vanuit de provincie geldt formeel het uitgangspunt van een maximale bedrijfsomvang van 5.000 m². De afweging welke bedrijven vanwege hun aard of functie passen binnen de landelijke regio is een kwestie van maatwerk. Voor bestaande bedrijven die zodanig groeien dat ze niet langer passen in hun omgeving, moet bezien worden in hoeverre verplaatsing naar een bedrijventerrein binnen een stedelijke regio of een regionaal bedrijventerrein in een landelijke regio een oplossing is. Om redenen van leefbaarheid kunnen er echter voldoende argumenten zijn om

bestaande bedrijven met een omvang groter dan 5.000 m² voor een kern te behouden. Vooral bedrijven die van oudsher in een bepaalde kern zijn gevestigd, hebben zich vaak vervlochten met de ruimtelijke maar ook sociale structuur ervan. Veel bewoners werken binnen het bedrijf of zijn indirect afhankelijk ervan. Daarnaast speelt het bedrijf, bijvoorbeeld in de vorm van sponsering, een belangrijke rol in sociaal-culturele activiteiten. Verplaatsing van een dergelijk bedrijf uit een kern heeft dan ook grote negatieve gevolgen voor de leefbaarheid.

- Voor een klein deel (Diesdonk) valt de gemeente Asten binnen de in het Streekplan aangeduide **stedelijke regio** Eindhoven-Helmond. In deze zone zijn de ontwikkelingsmogelijkheden ruimer. Stedelijke regio's worden namelijk beschouwd als ruimtelijk samenhangende verstedelijkte gebieden, die op termijn een volwaardig stedelijk leefmilieu moeten bieden. Naast ruimte voor nieuwe woon- en werkgebieden, gaat daarbij ook de aandacht uit naar water, bereikbaarheid, groen, milieu, recreatiemogelijkheden dicht bij huis en een verbrede landbouw die inspeelt op de vraag vanuit de steden. Vooral in deze laatste thema's ziet de gemeente ontwikkelingsperspectief voor het binnen de stedelijke regio gelegen Diesdonk. Ontwikkeling als bedrijventerrein is uitgesloten gezien het grote aantal duurzame waarden dat in dit gebied ligt. De wens is Diesdonk te ontwikkelen tot een robuuste landschappelijke verbinding tussen de Strabrechtse Heide en De Grootte Peel / Maria Peel in combinatie met ontwikkeling van recreatie.
- De centra van de verschillende kernen zijn concentraties van commerciële en maatschappelijke voorzieningen en vormen hiermee een belangrijke ontmoetingsplek voor inwoners en bezoekers. Vanuit deze optiek streeft de gemeente naar het behoud en de versterking van een **centrumfunctie** in iedere kern. Versterking is mogelijk door te streven naar een verdere concentratie van voorzieningen. Dat betekent enerzijds dat eventuele nieuwe voorzieningen in het centrumgebied gesitueerd worden. Anderzijds betekent het ook, dat bekeken moet worden in hoeverre het opportuun is om bestaande voorzieningen te verplaatsten naar het centrumgebied. Waar vestiging in het centrum zorgt voor onevenredig grote problemen in de randvoorwaardelijke sfeer (bijvoorbeeld bereikbaarheid, parkeerplaatsen, overlast) kan gedacht worden aan perifere vestiging, zeker wanneer dat bijdraagt aan versterking van de structuur van het betreffende gebied.
- De gemeente Asten streeft naar maximale benutting van de inbreidingsmogelijkheden binnen de bebouwde kommen van de verschillende kernen. In het kader van de toekomstvisie zijn deze mogelijkheden uitgebreid geëxploreerd. Het resultaat is een groot aantal **zoeklocaties voor inbreiding**. Dit betreffen de grotere locaties (potentie voor meer dan 5 woningen) waar bebouwing niet ten koste gaat van duurzame waarden in de kernen, zoals zichtlijnen, groenstructuren, stedenbouwkundige karakteristieken, etc. De selectie van de zoeklocaties is louter gebaseerd op stedenbouwkundige en landschappelijke argumenten en betreft geen eindafweging. In een later stadium zal onderzocht moeten wat de concrete haalbaarheid van de verschillende locaties is. De toekomstvisie doet in het hoofdstuk Ruimtelijk Model slechts uitspraken over de mate waarin met de inbreidingsmogelijkheden voorzien kan worden in de woningbehoefte binnen de gemeente Asten.
- Plekken grenzend aan de bestaande bebouwing waar geen specifieke waarden uit de onderste lagen voorkomen behoren in principe tot het **afweegbare gebied voor verstedelijking**. Dit zijn de plekken waar, door de oogharen heen kijkend, geen duurzame kwaliteiten voorkomen die zich verzetten tegen uitbreiding voor wonen, werken, winkelen en recreëren. Daarnaast kan het gaan om locaties waar de verstedelijkingspotenties dermate hoog zijn, dat wanneer sprake is van een groot maatschappelijk belang, enig verlies van waarden wordt geaccepteerd. Bij de uiteindelijke invulling van de zoekgebieden dient zorgvuldig worden omgesprongen met de oude cultuurlandschappen (akkers en hoeveontginningen), de belangrijke archeologische monumenten en de gebieden met indicatief hoge archeologische waarden. Welke duurzame waarden rond de kernen gelegen

zijn en welke gebieden uiteindelijk afweegbaar zijn voor verstedelijking, wordt aan het einde van deze paragraaf per kern kort beschreven.

- Stedelijke ontwikkeling dient zoveel mogelijk plaats te vinden op de meest geschikte plekken (op de hoger gelegen plekken tussen de beekdalen) en het ont- en afwateringssysteem moet zich richten op infiltratie van afstromend hemelwater. Een verplichte **watertoets** moet negatieve effecten voor het watersysteem voorkomen. Indien bebouwing in kwetsbare gebieden plaatsvindt, zijn mitigerende maatregelen gewenst om de hydrologische waarden te beschermen. Zo kan bebouwing van infiltratiegebieden alleen indien voorzieningen zoals wadi's en helofytenfilters worden getroffen om neerslag te infiltreren en vervuiling van bodem en grondwater te voorkomen.
- Een aandachtspunt vanuit het landschappelijk oogpunt is de **versterking van de relatie tussen het landschap en de dorpen**. Hierbij kan gedacht worden aan aanpassing van de dorpsranden, zodat er een geleidelijke overgang ontstaat tussen landschap en dorp of juist een sterk contrast. Daarnaast is het van belang zichtrelaties en verbindende groenstructuren te behouden, omdat deze het dorp als het ware verankeren in het landschap. Anderzijds is het zaak verrommelde zones in de dorpsranden aan te pakken. Dat kan door deze zones te herstructureren middels sanering en/of herbestemming. Dit laatste vormt een belangrijke uitdaging voor de toekomst, daar hier in het kader van de reconstructie van het landelijk gebied extensivering van de agrarische activiteit plaatsvindt (250-meter-zone). Voor de vrijkomende agrarische bouwwerken (VAB) met historische en/of architectonische waarde dienen in dat geval nieuwe dragers gezocht te worden. Te denken valt daarbij aan bewoning, bedrijvigheid in de vorm van dienstverlening of recreatie, maar ook de vestiging van voorzieningen zoals een zorgboerderij.
- De kernen van gemeente Asten tellen verschillende **rijksmonumenten** (welke een juridische bescherming kennen in het kader van de monumentenwet) en **beeldbepalende objecten**. Deze panden leveren een bijdrage aan het oorspronkelijke karakter van een locatie (weg of plein) en het gehele dorp. De gemeente Asten streeft naar bescherming van de cultuurhistorische en architectonische waarde van deze panden. De bescherming is afhankelijk van een samenstel van maatregelen, zoals een toegepast welstandsbeleid, zorg voor de inrichting van de omgeving, en een verzorging van bij de gebouwen en ruimten behorende waardevolle beplatingen. Momenteel wordt hiervoor een gemeentelijk monumentenbeleid opgesteld.
- In het Duurzaam Ruimtelijk Structuurbeeld zijn verschillende, al dan niet **historische, bebouwingslinten en buurtschappen** aangegeven, welke met hun stedenbouwkundige waarde een typerend beeld geven. Het doel is deze linten te behouden en mogelijk in kwalitatieve zin te versterken. In bepaalde gevallen kan dit verdichting betekenen, maar ook door verdunning kunnen linten in kwalitatieve zin worden versterkt, doordat de open relaties met het landschap worden hersteld. In het laatste geval dienen de landschappelijke buffers tussen kernen onderling en tussen kernen en historische linten in stand worden gehouden om te voorkomen dat deze aan elkaar groeien. Deze buffers kunnen verschillende vormen aannemen, variërend van een recreatief uitloophoek met wandel- en fietspaden in een parkachtige omgeving tot een gesloten bosgebied met een natuurfunctie.
- De strategie betreffende de **infrastructuur** is erop gericht de bestaande infrastructuur te handhaven en alleen indien strikt noodzakelijk nieuwe infrastructuur toe te voegen. Het in stand houden van de hoofdverbindingen is van essentieel belang voor de bereikbaarheid van de kernen. Het instellen van 30- en 60-km-zones in en rond de kernen moet leiden tot een grotere verkeersveiligheid in de kernen.

1.10.3 Asten

De kern Asten ligt te midden van het half gesloten agrarische landschap, ingesloten tussen een drietal infrastructurele verbindingen. Ten noorden ligt de A67 waarmee de kern ter plaatse van het 'Ei van Ommel' contact maakt. De bedrijventerreinontwikkeling van Asten heeft zich tot dusver georiënteerd op de A67 en heeft de potentie verder uit te groeien. Tegelijkertijd liggen er kansen voor (stedelijke vormen van) recreatie. De kern Asten kan via de noordelijke zone (Ommelsche Broek) contact maken met het recreatiegebied Diesdonk aan de overzijde van de snelweg.

Voor woningbouwontwikkeling bij de kern Asten komen twee gebieden in aanmerking: het gebied ten oosten van de kern tot aan de N279 en ten westen in het gebied Ostade.

Het gebied ten oosten van Asten kent relatief weinig duurzame waarden en biedt voor de lange termijn ruimte tot aan de N279. Wel dient rekening gehouden te worden met het aanwezige kwelgebied en een zorgvuldige landschappelijke inpassing van eventuele nieuwbouw. De geluidszone van de N279 is niet geschikt voor woningbouw. Het gebied ten westen van Asten sluit aan op de huidige bebouwing in Ostade. In dit gebied zal zeer zorgvuldig omgegaan dienen te worden met de aanwezige cultuurhistorische waarden. Bebouwing kan hier alleen in lage dichtheden en goed ingepast in het landschap.

De groene zone ten zuiden van de kern Asten vervult een bufferfunctie tussen Asten en Heusden en zal gevrijwaard blijven van verstedelijking. Bovendien telt dit gebied verschillende duurzame waarden welke in het kader van de revitalisering van de kasteelomgeving verder worden ontwikkeld.

1.10.4 Heusden

De kern Heusden kent een relatief vrije ligging in het agrarische landschap. Het gebied in de directe omgeving van de kern behoort tot de agrarische structuur en beoogt primair de ontwikkeling van de agrarische sector en bescherming van de erkende (gelijkwaardige) cultuurhistorische en archeologische waarden. De kern is grotendeels omringd door oude akkercomplexen, welke als waardevol worden beschouwd. Om de agrarische waarden te behouden, maar vooral ook de archeologische bodemschatten te beschermen (conform verdrag van Malta) is uitbreiding van de kern in deze richting is ongewenst.

Ten noordoosten van de kern Heusden, achter het woongebied Vlinkert / Patrijsweg, ligt een stuk landbouwgrond met landschappelijk gezien een lage waarde. Het gebied wordt begrenst door het cultuurhistorisch en archeologisch waardevol gebied ten noorden van de Patrijsweg, de laanstructuur aan de Snepweg en het glastuinbouwconcentratiegebied in het oosten. Het gebied kent geen duurzame waarden die zich verzetten tegen verstedelijking.

1.10.5 Ommel

Net als de kern Heusden is de kern Ommel omringd door een oud akkercomplex. Ten noorden van Ommel is de bolle ligging van dit akkercomplex het meest herkenbaar en is de akker het meest waardevol. Deze oude (bolle) akker is beeldbepalend voor de kern en dient onbebouwd te blijven. Ten zuidoosten van Ommel is het akkercomplex minder herkenbaar in het landschap en is reeds sprake van verspreide bebouwing in de vorm van agrarische bedrijfsgebouwen en woonhuizen. Het gebied maakt een verrommelde indruk en biedt dan ook perspectief voor beperkte verstedelijking middels herstructurering.

Ten zuiden wordt Ommel begrensd door de A67. Hierdoor zijn de toekomstige uitbreidingsmogelijkheden zeer beperkt. Ten zuidwesten van de kern resteert nog een gering zoekgebied voor woningbouw. Het betreft de zuidwestelijke zone welke momenteel in gebruik is als sportaccommodaties. Eventuele invulling van deze locatie zou een verplaatsing van het sportterrein betekenen in de richting van de snelweg. Bij de opstelling van het dorpsontwikkelingsplan voor Ommel, wordt de vraag waar wordt gebouwd verder uitgewerkt.

2. RUIMTELIJK MODEL

2.1 Inleiding

Het Ruimtelijk Model van de gemeente Asten beschrijft en verbeeldt de ruimtelijke en functionele keuzen voor de komende 15 jaar. Het maakt inzichtelijk op welke manier de benodigde woningen, bedrijven en voorzieningen een plek krijgen binnen de gemeentelijk ruimtelijk structuur, rekening houdend met de aanwezige duurzame waarden. De duurzaamheid van de ruimtelijke keuzen is gegarandeerd doordat beslissingen over locaties en hun invulling plaatsvinden op basis van de confrontatie van het Programma (Deel B, hoofdstuk 5) met het Duurzaam Ruimtelijk Structuurbeeld (Deel C, hoofdstuk 1). Voor iedere ruimtelijke keuze geldt het DRS als toetsingskader. Zowel voor het nu bekende programma, als voor toekomstige ruimtelijke initiatieven.

De voorkeuren van de politiek, de bewoners en het maatschappelijk middenveld hebben een belangrijke rol gespeeld bij het bepalen van de keuzes in het Ruimtelijk Model. De mening van deze partijen is door middel van scenario's boven tafel gekomen.

De beschrijving van de ruimtelijke keuzen voor de komende 15 jaar is gestructureerd aan de hand van de lagenbenadering. Allereerst komen de ontwikkelingen aan bod ten aanzien van de onderste lagen: cultuurhistorie, water, natuur en landschap. Vervolgens wordt ingegaan op de ruimtelijke keuzen op het gebied van infrastructuur: de middelste laag. Het hoofdstuk eindigt tenslotte met de ontwikkelingen van de zogenaamde bovenste lagen, ofwel landbouw, recreatie en toerisme, wonen, werken en voorzieningen. In het vervolg op deze paragraaf zal ingezoomd worden op keuzen en ontwikkelingen in de verschillende kernen.

2.2 Ruimtelijk Model op hoofdlijnen

De ligging van de gemeente Asten tegen de stedelijke regio Eindhoven-Helmond zorgt voor een aanzienlijke ruimtelijke druk. Niet alleen ligt er naast de lokale ruimte vraag ook een mogelijke regionale claim ten aanzien van wonen en werken, ook neemt de recreatieve druk sterk toe. Door een passend antwoord te bieden aan de toenemende claim naar ruimte, streeft de gemeente naar het omzetten van mogelijk bedreigingen in te benutten kansen. De gemeente denkt dit antwoord gevonden te hebben door constructief mee te denken over mogelijke ontwikkelingslocaties voor wonen, werken en recreëren zonder daarbij de duurzame waarden uit het oog te verliezen. Het Duurzaam Ruimtelijk Structuurbeeld vormt het toetsingskader voor alle ruimtelijke ontwikkelingen, maar waar sprake is van een groot maatschappelijk belang is nadere afweging van belangen aan de orde. Zo'n nadere afweging kan tot gevolg hebben dat op bepaalde plekken voorrang wordt gegeven aan de middelste en bovenste laag, terwijl op andere plekken juist de onderste laag volledig leidend is in de toekomstige ontwikkeling. Hoe de afzonderlijke afwegingen eruit zien, is in het hiernavolgende per thema beschreven.

In hoofdlijnen streeft de gemeente naar een Ruimtelijk Model dat inspeelt op de (boven)regionale ontwikkelingen. Asten ziet kansen voor wonen, werken en stedelijke vormen van recreatie en toerisme. Door deze kansen te benutten kan de functie als motor van de Peel duurzaam worden versterkt.

Voor de ontwikkeling van recreatie, natuur en landschap kiest de gemeente in hoofdlijnen voor de beekdalen en De Groote Peel. Hiermee sluit de gemeente aan op de bestaande regionale structuren. De gemeente acht het van belang om investeringen op het gebied van recreatie, natuur en landschap in regionaal verband op elkaar af te stemmen om zodoende een robuuste regionale structuur te ontwikkelen. Hierbinnen heeft ook de Diesdonk een belangrijke rol. De Diesdonk fungeert als groene contramal in het verstedelijkte gebied van zowel Helmond als de

Peel. Deze functie moet duurzaam behouden blijven en derhalve zijn hier geen concessies mogelijk ten opzichte van duurzame waarden.

Het grote middengebied (tussen de kern Asten en nationaal park De Groote Peel) betreft het belangrijkste verwevingsgebied van de gemeente. Hier vervult de landbouw een duurzame rol. Waar mogelijk krijgt de landbouw hier de ruimte.

2.3 De onderste lagen: cultuurhistorie, water, natuur en landschap

2.3.1 Algemeen

De koers ten aanzien van de zogenaamde onderste lagen is voor een groot deel terug te voeren op een beleid van behoud en beheer van kwetsbare waarden. De wijze waarop dit gestalte moet krijgen, staat uitgebreid beschreven in het Duurzaam Ruimtelijk Structuurbeeld. Door dit DRS als toetsingskader te gebruiken bij ruimtelijke beslissingen, moet duurzame bescherming van de waarden uit de onderste lagen gegarandeerd zijn.

Naast bescherming kan echter ook sprake zijn van ontwikkeling. Het gaat dan vooral om de stimulering van kleinschalige ontwikkelingen, bijvoorbeeld in de vorm van toevoeging van landschapswaarden in het kader van de koers van het landschappelijke raamwerk en de uitvoering van projecten in het kader van de Ecologische Hoofdstructuur.

Naast kleinere ontwikkelingen staan er voor de komende jaren enkele grotere ontwikkelingen op het programma: de landschapsontwikkeling langs de AA en in Diesdonk in het bijzonder, de brede ontwikkeling van de ecologische verbindingzone Astense Aa en de realisering van een landschapspark rondom het kasteel Asten.

2.3.2 Landschapsontwikkeling langs de Aa

In het Duurzaam Ruimtelijk Structuurbeeld is diverse malen het belang van het gebied tussen de kernen Asten en Helmond beschreven. Het gebied beschouwend in het grotere verband van de regionale groenstructuur, leidt tot de conclusie dat het gebied een cruciale schakel vormt tussen de natuur- en bosgebieden van de Groene Peelvallei oostelijk en westelijk van Asten. Deze functie van het gebied moet conform DRS niet alleen behouden, maar ook versterkt worden. Investerings in natuur en landschap moeten er voor zorgen dat er een robuustere verbindingzone ontstaat tussen de RNLE's de Kempische Beken, Peelvenen en Stippelberg.

Het gebied heeft in de loop der jaren een behoorlijke mate van verstedelijking doorgemaakt en staat ook nu onder druk. De resterende open gebieden Diesdonk / Vosselen liggen in het vizier van nieuwe stedelijke ontwikkelingen. Deze ontwikkelingen komen in het vervolg van dit hoofdstuk nog nadrukkelijk aan de orde. Daarbij zal een keuze worden gemaakt welke belangen het zwaarst wegen en welke ontwikkelingen de komende jaren concreet gaan plaatsvinden. Onafhankelijk van de te maken keuzes acht de gemeente Asten de ontwikkeling van natuur en landschap in het gebied als een *conditio sine qua non*. Zoveel mogelijk dient de ontwikkeling van natuur en landschap samen te gaan met het behoud van aanwezige waarden. Waar verstedelijking noodzakelijkerwijs dient plaats te vinden zal sprake moeten zijn van compensatie (rood voor groen) en een zorgvuldige landschappelijke en/of cultuurhistorische inpassing.

Om deze voorwaarde tot compensatie en inpassing te garanderen, wil de gemeente een landschapsontwikkelingsplan opstellen voor het gehele gebied langs de Aa, van Diesdonk doorlopend tot in het zuiden aan de Gezandebaan. Dit plan vormt het duurzame kwaliteitskader voor de verdere ontwikkeling van het gebied. Het geeft daarbij niet alleen aan welke investeringen nodig zijn op het gebied van natuur en landschap, maar geeft tevens het kader waarin ontwikkelingen vanuit de bovenste laag zich moeten voegen. Het nader onderzoeken en aanwijzen van de waardevolle natuur- en landschapselementen is daarbij een

belangrijke opgave. Actuele inzichten, zoals van de Heemkundekring, dienen hierbij betrokken te worden. Het landschapsontwikkelingsplan dient gereed te zijn, voordat sprake is van enige verdere ontwikkeling in het gebied.

2.3.3 Ecologische verbindingzone Astense Aa

De Astense Aa vormt een belangrijke drager voor hydrologische, ecologische en landschappelijke waarden. Om die reden is in het verleden het plan op gepakt te komen tot realisering van een ecologische verbindingzone. De opgave voor deze zone bestaat naast de realisering van een ecologische verbindingzone uit het vergroten van de waterbergende functie, het slechten van de barrière van de A67 en het aanwijzen van gebied voor boscompensatie. Deze visie sluit aan bij de door het Waterschap geformuleerde Stroomgebiedvisie.

Waterschap de Aa heeft in 2001 een inrichtingsnotitie EVZ Astense Aa opgesteld, welke is geaccordeerd door de gemeente Asten, de provincie Noord-Brabant en het Brabants Landschap. Het inrichtingsplan voorziet in een verbindingzone die langs de bovenloop van de Astense Aa zal bestaan uit diverse stapstenen. Deze stapstenen zijn aangelegde percelen met een natuurfunctie ter grootte van maximaal één hectare, welke op maximaal 500 meter van elkaar zijn gelegen. Flora en fauna kunnen zich als het ware sprongsgewijs via deze stapstenen tussen de kerngebieden verplaatsen. De inrichting van de stapstenen langs de bovenloop zal voornamelijk bestaan uit: aanleg poelen, aanleg flauwe oevers, aanleg nat hooiland met greppels, houtwallen en struwelen en loofbosjes.

De verbindingzone langs de bovenloop van de Astense Aa begint ten zuidoosten van het dorp Neerkant en eindigt direct na het kruisen van de A67 onder Liessel bij de uitmonding van de Soeloop in de Astense Aa.

Het deel van de verbindingzone dat op het grondgebied van de gemeente Asten loopt (midden- en de benedenloop van de Astense Aa) zal bestaan uit een ononderbroken strook natuur tussen de verschillende kerngebieden met een minimale breedte van 25 meter. In principe is aanleg op beide oevers met in het midden de beek mogelijk. Vanuit praktisch oogpunt (grondverwerving van meerdere eigenaren, onderhoudstechnisch, etc.) bezien, is echter gekozen voor aanleg aan één zijde van de beek. De ligging is wel direct langs de Astense Aa zodat de beek toch expliciet wordt opgenomen in de verbindingstrook. De midden- en de benedenloop van de Astense Aa begint oostelijk in de 'Deurnese Peel' en eindigt bij de monding in de Aa bij Diesdonk.

De ecologische verbindingzone langs de Astense Aa zal in beperkte mate toegankelijk zijn voor extensieve vormen van recreatie. Daarbij moet gedacht worden aan wandelen, fietsen en visvoorzieningen op de daartoe geschikte plaatsen. Bij het toegankelijk maken en de aanleg van visvoorzieningen mag de doelstelling van de ecologische verbinding niet in het geding komen.

Aansluitend aan de ecologische verbindingzone Astense Aa ziet de gemeente kansen om de regionale bosstructuur te versterken door strategische bosaanplant. Lopende en toekomstige compensatieverplichtingen worden dan ook gerealiseerd in het gebied tussen de Berken en de Dennendijkse Bossen. Om de ecologische relatie tussen beide bosgebieden te verbeteren is het voort noodzakelijk de barrièrewerking van de A67 te verminderen. In dat kader zal onderzocht worden welke maatregelen haalbaar zijn en het meest effect sorteren voor de verspreiding van flora en fauna.

2.3.4 Ecologische verbindingzone Eeuwse Loop

Een andere belangrijke drager voor hydrologische, ecologische en landschappelijke waarden is de Eeuwse Loop, ten zuiden van Heusden. Reeds in het landschapsbeleidsplan van Asten en in het reconstructieplan staat de Eeuwse Loop aangegeven als Ecologische Verbindingzone.

2.3.5 Kasteellandschap Asten

De omgeving van kasteel Asten is niet alleen cultuurhistorisch gezien, maar ook vanuit het oogpunt van natuur en landschap erg waardevol. Om deze waarden te behouden, maar vooral ook de herkenbaarheid van het beekdallandschap en kasteelomgeving te versterken, is een revitaliseringsproject gestart (ondersteund door Belvédère en Leader+). Het project moet het kasteel een meer open karakter en meer publieke functie geven, vooral ten behoeve van de inwoners van Asten en Heusden.

Naast fysieke aanpassingen die de zichtbaarheid verbeteren, wordt gedacht aan een erfgoededucatie traject voor de omliggende scholen (reeds in ontwikkeling). Ook wordt onderzocht in hoeverre het kasteelterrein mogelijkheden biedt voor een openlucht podium, exposities en/of andere artistieke opdrachten. Het is nadrukkelijk de bedoeling om deze nieuwe tradities te ontwikkelen met behoud van de huidige ongerepte, natuurlijke uitstraling van de kasteelruïne, de privacy van de kasteelbewoners, alsmede de vitaliteit van de omliggende agrarische bedrijven. Een belangrijke aandachtspunt voor de uitwerking van de plannen betreft de vormgeving van de gewenste ecologische verbindingzone die door het gebied loopt.

2.4 De middelste laag: infrastructuur

2.4.1 Algemeen

De koers voor wat betreft infrastructuur is gericht op het duurzaam oplossen van de bestaande problemen in de vorm van sluipverkeer door het centrum van Asten. Ten aanzien van sluipverkeer ligt het probleem in een onevenredige druk en onveiligheid op de wegen door het centrumgebied van Asten. Dit probleem wordt verder uitgewerkt in het nieuwe Gemeentelijk Verkeers- en Vervoersplan (GVVP) van Asten. Verdere infrastructurele maatregelen in de kernen vinden plaats op plaatselijk niveau en worden niet in de Toekomstvisie als zodanig opgenomen.

2.5 De bovenste lagen: landbouw, recreatie en toerisme, wonen, werken en voorzieningen

2.5.1 Algemeen

Landbouw

De agrarische sector is sterk in beweging. De verwachting is dat een herpositionering zal plaatsvinden waarbij bedrijven grofweg drie richtingen in kunnen gaan: schaalvergroting tot perspectiefrijke grootschalige industriële agrarische bedrijvigheid, verbreding door levensvatbare nevenactiviteiten op te starten of overstappen richting levensvatbare biologische producten. Bedrijven met duurzaam perspectief wil de gemeente ruimte bieden, conform de koers die is beschreven in het DRS. De Reconstructie is daarbij leidend. Een meer specifieke opgave voor de gemeente Asten hierbinnen is de herstructurering van de glastuinbouw.

De gemeente Asten schat het belang van de glastuinbouwsector hoog in. De wijze waarop de glastuinbouw in Asten gesitueerd is, biedt evenwel op de lange termijn geen duurzaam perspectief. Op regionaal niveau moeten duidelijke ontwikkelingsmogelijkheden worden geboden. Binnen Asten is ruimte voor doorontwikkeling op bepaalde locaties. Verder kunnen alternatieven worden gevonden in regionale concentraties in de directe nabijheid van Asten. Voor flexibele en laaggeschoolde arbeid worden alternatieven gecreëerd door uitbreiding van bedrijventerrein en de toeristisch-recreatieve sector.

Recreatie en toerisme

Aan de toekomst van recreatie en toerisme als nieuwe economische drager van het landelijk gebied wordt veel waarde gehecht. De gemeente Asten zet de komende 15 jaar in op een uitgebalanceerde ontwikkeling, waarbij sprake is van een duidelijke zonering van activiteiten op basis van hun aard en schaal. Binnen deze zonering is ruimte voor intensievere vormen in het noorden en extensieve vormen in het zuiden en langs de beken. Belangrijk aandachtspunt bij het ontwerp van dit gebied is de vormgeving van de recreatieve knoop bij Ommel en het centrum van Asten.

In het zuiden van de gemeente, ter hoogte van de Witte Bergen, wordt een toeristische poort gecreëerd. Verder wordt de huidige Pitch en Put-baan uitgebreid. De planning is om een 18 holes golfbaan aan te leggen ten noorden van de Witte Bergen, in combinatie met natuurontwikkeling langs de Eeuwselse Loop. Dit gebied wordt verder een extensief knooppunt voor dagjesmensen en fietsers die de Peel en de Peelspiegel willen gaan ontdekken.

Wonen

Centraal in de koers ten aanzien van wonen staat de verdere ontwikkeling van de verstedelijking binnen de gemeente via inbreiding, intensivering, herstructurering en uitbreiding. Een strategische inzet van inbreidingslocaties is daarbij van belang om te komen tot voldoende woningbouwdifferentiatie en financiële haalbaarheid. Alle toekomstige ontwikkelingen binnen deze koers worden afgestemd op het Streekplan en het Regionaal Structuur Plan (RSP) en de Regionale Woon Visie (RWV).

Voor het wonen staat de realisering van het eigen woningbouwprogramma centraal. Iedere kern moet, indien redelijkerwijs mogelijk, tenminste ruimte krijgen om te bouwen voor de eigen bevolkingsgroei. Het veiligstellen van het bestaande voorzieningenniveau is daarbij een punt van zorg, maar niet leidend. Pas als het bestaansrecht van de basisvoorzieningen in het geding komt, wordt additionele woningbouw (bijvoorbeeld ten koste van bouwen in de andere kernen) overwogen.

Het realiseren van een kern waar de inwoners als het ware hun hele levensloop kunnen blijven wonen en daarmee een 'wooncarrière' kunnen maken, vergt niet alleen voldoende aantal woningen per kern, maar vooral ook een op de toekomstige vraag toegesneden aanbod van woningtypen en ondersteunende diensten. Hoe dit aanbod eruit ziet, hangt af van demografische en markttechnische ontwikkelingen. Voorkomen moet worden dat er gebouwd wordt wat er al staat, terwijl de bevolking naar leeftijd- en huishoudensamenstelling verandert. Confrontatie van de toekomstige vraag met het bestaande aanbod geeft het antwoord op de vraag welk woningbouwprogramma noodzakelijk is om een levensloopbestendige kern te worden c.q. te blijven en welke uitdagingen er liggen met betrekking tot het aanbieden van ondersteunende voorzieningen. De toekomstvisie kan hierop slechts op hoofdlijnen antwoord geven. Uitwerking op kernniveau in de vorm van dorpenplannen is gewenst.

Het woningbouwprogramma bevat een mix aan woningen. Zowel wat betreft omvang en prijsklasse, als naar woningtype. Een belangrijke rol in dit programma is weggelegd in de uitgifte van vrije bouw kavels. Gezien de vraag vanuit de bevolking valt niet anders te concluderen dat er grote behoefte is, zowel vanuit starters als doorstromers, aan het zelf bouwen van een woning.

Naast specifieke aandacht voor vrije kavels gaat binnen het woningbouwbeleid de komende jaren tevens bijzondere aandacht uit naar woon-zorg combinaties. De gemeente Asten heeft het sterke besef dat nieuwbouw, maar ook bestaande wijken gereed gemaakt moeten worden voor wonen met zorg. De tendensen van toenemende vergrijzing, de wens om buiten instituten en tehuizen te blijven wonen en de vermaatschappelijking van de zorg, generen in elke kern een vraag naar wonen en zorg. Het voldoen in deze vraag zal gebeuren middels nieuwbouw van woon-zorg-woningen, maar door gemeentelijke ondersteuning bij de aanpassing van de bestaande voorraad. Daarnaast gaat de gemeente onderzoeken wat de

mogelijkheden zijn om te komen tot woonzorgzones. Dit zijn clusters van zorgwoningen die samen met hun voorzieningen geïntegreerd zijn in een woonwijk. Binnen woonzorgzones is plaats voor verschillende groepen van zorgbehoevenden. Het gaat om mensen met diverse leeftijden met diverse lichamelijke en/of cognitieve functiestoornissen.

Voor de hoofdkern Asten bestaat de behoefte de komende jaren een meer dan autonome bevolkingsgroei (migratiesaldo 0) mogelijk te maken. Dit om voldoende draagvlak te behouden voor de bestaande centrumvoorzieningen die een verzorgingsfunctie hebben voor de gehele gemeente. Mogelijkheden voor additionele groei zitten in het bouwen voor specifieke doelgroepen en de mogelijke opvang van regionale vraag.

Voor de verdere uitwerking van de woningbouwopgave van de gemeente, kan worden verwezen naar de woningbouwmonitor. De uitwerking van deze monitor is als bijlage bij de toekomstvisie gevoegd.

Werken

Op het terrein van bedrijvigheid is het streven er nadrukkelijk op gericht voldoende ontwikkelingsruimte te bieden. Zowel voor startende als groeiende bedrijven dient in de gemeente Asten ruimte te zijn om zodoende de werkgelegenheid en leefbaarheid van de kernen en het buitengebied te waarborgen. Het stimuleringsbeleid van de gemeente is daarbij in eerste instantie gericht op de lokale vraag. Deze vindt bij voorkeur zijn plek aansluitend de bestaande bedrijventerreinen.

Uitbreiding van bestaande (middel)grote bedrijvigheid vindt eveneens plaats aansluitend op het bestaande bedrijventerreinen ten noorden van de kern Asten. Voor kleine, startende bedrijven is, ten behoeve van de leefbaarheid, ruimte in de kernen, kernrandzones (VAB) en in bestaande linten en clusters in het buitengebied. In het kader van de reconstructie wordt het VAB beleid verder handen en voeten gegeven.

Twee belangrijke uitgangspunten bij het ontwerpen van de nieuwe bedrijfslocaties Hoogvelt en "Ei van Ommel" zijn: cultuurhistorie en intensief ruimtegebruik. Door middel van intensivering en herstructurering op met name perceelniveau wil de gemeente bij de uitwerking van haar plannen het daadwerkelijke ruimtegebruik terugbrengen tot circa 90% van de initiële ruimtevraag. De extra verkregen ruimte kan worden ingezet om de in de gebieden aanwezige cultuurhistorische waarden te beschermen en terug te laten komen in het ontwerp.

Ook het gebied tussen de Nobisweg en rijksweg A67 krijgt in de Toekomstvisie de aanduiding "afweegbaar gebied uitbreiding bedrijvigheid". Momenteel vervult het hotel / restaurant Nobis de rol als visitekaartje voor Asten voor wat betreft uitstraling en architectuur. De omliggende bebouwing dient diezelfde hoge kwaliteit en ruimte uit te stralen. Het gebied dient dan ook op termijn ingevuld te worden met hoogwaardige bedrijvigheid met een hoogwaardige architectuur en dient qua groenstructuur en openheid aan te sluiten op de sfeer van Asten en de reeds aanwezige kwaliteiten van dit gebied.

Conform het provinciale beleid dienen bedrijven groter dan 5.000 m² gevestigd te worden in de stedelijke regio. Toch is de gemeente van mening dat bestaande bedrijven die willen uitbreiden boven de 5.000 m², niet direct Asten dienen te verlaten. Per geval dient bekeken te worden of uitbreiding van de activiteiten wenselijk is. Als criteria worden in ieder geval werkgelegenheid en overlast voor de omgeving meegenomen. Verder is als afwegingspunt van belang wat de mogelijkheden van een bedrijf op eigen terrein zijn (intensivering en verhoging van de bebouwing, verandering van de interne logistiek). Dit heeft ruimtetechnische gevolgen voor zowel de lokale als de regionale bedrijventerreinen.

Voorzieningen

De belangrijkste opgave voor de komende jaren is het behoud van de leefbaarheid in de kleine kernen. Het streven is daarbij gericht op het ontwikkelen van economisch en sociaal vitale kernen. Naast het behoud van (kleinschalige vormen van) bedrijvigheid, speelt het voorzieningenniveau hierbinnen een cruciale rol. Het streven van de gemeente Asten is daarbij gericht op het in stand houden van basispakket aan voorzieningen in de kleine kernen. Het gaat hierbij in eerste instantie om basisonderwijs, peuterspeelzaal, gemeenschapshuis en buitensportaccommodatie. Meer bijzondere voorzieningen, zoals een zorgcomplex, voortgezet onderwijs, een bibliotheek en dergelijke worden geconcentreerd in de kern Asten.

De gemeente heeft slechts een beperkte invloed op het meer commerciële deel van het voorzieningenaanbod. Marktprocessen als schaalvergroting leiden er toe dat bepaalde commerciële voorzieningen, zoals winkels, niet langer rendabel zijn. Waar de gemeente invloed heeft, wendt zij deze aan. De instandhouding van het voorzieningenniveau valt en staat uiteindelijk bij het vinden van creatieve oplossingen. De gemeente wil hierbij inzetten op de stimulering van slimme concepten, zoals die van de dienstenmakelaar of servicepunten waarbij diensten bijeen worden gebracht. Nieuwe technologieën, zoals internet, zullen hierbij zoveel mogelijk benut worden. Daarnaast wil de gemeente onderzoeken welke mogelijkheden er zijn voor de realisering van multifunctionele voorzieningencplexen, waarin gemeentelijke voorzieningen gebundeld worden met het (semi) commerciële aanbod.

Naast de leefbaarheid in de kleine kernen is ook het waarborgen van de leefbaarheid en vitaliteit van Asten als geheel inzet van deze toekomstvisie. Het Centrumplan voor de kern Asten vervult in deze een cruciale rol als vliegwiel. Investeren in kwaliteit zal het centrum van Asten weer die functie geven die het nog niet zo heel lang geleden had: een aantrekkelijk en levendig gebied met een divers aanbod waar verschillende doelgroepen graag gebruik van maken, zowel overdag als in de avonduren.

Het Centrumplan streeft versterking van het centrum van Asten na door concentratie van winkel- en andere voorzieningen en daarbij passende woonvormen. Waar vestiging in het centrum zorgt voor onevenredig grote problemen in de randvoorwaardelijke sfeer (bijvoorbeeld bereikbaarheid, parkeerplaatsen, overlast) kan perifere vestiging worden overwogen, zeker wanneer dat bijdraagt aan versterking van de structuur van het betreffende gebied.

2.5.2 Herstructurering glastuinbouw

In het DRS is een duidelijke lange termijn koers geschetst voor de glastuinbouw in de gemeente Asten. Deze impliceert een groei op geschikte locaties en het tegengaan van versnippering. Binnen de gemeente Asten vindt concentratie plaats bij Heusden waar mogelijkheden voor groei reeds zijn geboden, en in de zone Klein Heittrak, waar het bieden van doorgroeimogelijkheden wordt onderzocht. Voor de bestaande glastuinbouwconcentratie in het beekdal van de Aa ziet de gemeente op lange termijn geen duurzame toekomstwaarde. Verdere groei van dit gebied is onmogelijk gezien de aanwezige natuur- en landschapswaarden en de mogelijke problemen met waterbeheersing. Uit de analyse van de lagenbenadering blijkt dat de ontwikkeling van natuur, water en landschap in dit gebied hogere prioriteit heeft.

De gemeente streeft op de lange termijn naar het weer vrij maken van het beekdal van de Aa middels transformatie van het glastuinbouwgebied tot ecologische groenzone. De gemeente voert hierbij een passief beleid, waarbij geen sprake is van onvrijwillige bedrijfsverplaatsing en / of sanering. Geen enkel bedrijf wordt gedwongen te verdwijnen. Uitbreiding van bedrijven buiten bestaande bouwblokken wordt altijd per geval onderzocht op basis van het watertoetsingsproces.

Bedrijven die op de bestaande locatie in de knel komen en elders willen doorgroeien, wil de gemeente een alternatief bieden. Dat geldt ook voor eventuele glastuinbouwbedrijven die verplaatst dienen te worden als gevolg van uitbreiding van stedelijke functies aansluitend op

de bestaande bebouwing. Daar de doorgroeigebieden ten oosten van Heusden en Klein Heitrak hiervoor te weinig ruimte bieden, zijn meer locaties nodig. Het zoeken naar een dergelijke locaties vergt een regionale benadering en integrale afweging.

Met de toenemende schaalvergroting in de glastuinbouwsector hebben glastuinbouwbedrijven in toenemende mate een stedelijk karakter gekregen. Zowel qua aard en schaal van de bebouwing als qua eisen die worden gesteld op gebied van infrastructuur en milieu gaat de vergelijking met een bedrijventerrein steeds meer op. Om die reden geldt voor de aanleg van een glastuinbouwgebied van 50 ha. ook een MER-beoordelingsplicht en voor de aanleg van 100 hectare een directe MER-plicht.

Vanuit dit perspectief zet de gemeente in op een regionaal vestigingsbeleid. Binnen dat beleid is naast de resterende doorgroeimogelijkheden in Asten, ruimte in Deurne. In de gemeente Deurne ligt een zoekgebied voor glastuinbouw van circa 150 ha. (bruto), waarvan circa 75 ha. glas als gevolg van ruimte voor inpassing, infrastructuur en bassins. Dit gebied ten noorden of oosten van de kern Deurne is bedoeld voor de verplaatsing van bestaande bedrijven als voor nieuwe vestigingen. Voor de definitieve locatiekeuze loopt een MER-procedure.

Indien er in de toekomst behoefte blijkt aan meer ruimte voor de glastuinbouwsector moet nader onderzoek plaatsvinden naar nieuwe locaties. Dit onderzoek zal plaats vinden in het kader van de opstelling van het economisch actieplan Gemeente Asten.

Waar sprake is van vrijwillige sanering van glastuinbouw in het buitengebied staat de gemeente een beleid van compensatie voor, zoals bekend in de vorm van de Ruimte-voor-Ruimte regeling. De Noord-Brabantse regeling voorziet hier momenteel niet in, maar elders in het land (Zuid-Holland) wordt momenteel gewerkt aan een dergelijke invulling van deze regeling. De gemeente Asten zal zich binnen de regio, maar vooral ook bij de provincie hard maken voor de verbreding van de Noord-Brabantse regeling.

2.5.3 Recreatieve zonerings nationaal park De Groote Peel

De gemeente Asten beschikt met De Groote Peel over een ecologisch, landschappelijk en recreatief zeer aantrekkelijk natuurgebied. Deze waarde is onder meer verankerd in de aanwijzing tot RNLE in het Streekplan en de status als beschermd natuurmonument. Ecologie en recreatie gaan echter niet altijd even goed samen. Zeker niet als het aantal recreatieve bezoeken grote vormen aanneemt. De gemeente verwacht de komende 15 jaar een toenemende recreatieve druk op het gebied en wil deze begeleiden door de realisering van een kleinschalige recreatieve poort. De ontwikkeling van deze poort in combinatie met van de (her)ontwikkeling van hoogveengebied en de realisatie van de "Peelspiegel", moeten leiden tot een heldere zonerings. Een zonerings waarbij de verstoring van flora en fauna zich bundelt in de gebieden waarin reeds sprake is van verstoring en de rustgebieden gevrijwaard blijven. De recreatieve poort verschaft een Astense toegang tot de Peelspiegel zonder dat de druk op het meest kwetsbare gebied in te grote mate toeneemt. De geplande natuurontwikkeling moet op termijn de meeste druk absorberen. Vanuit de recreatieve poort vindt de geleiding plaats van de stroom recreanten en toeristen. Daarnaast biedt de poort ook een opvangplek voor recreanten en toeristen, die de plek van de poort zelf willen benutten met het achterliggende gebied als coulisse.

De ontwikkeling voorziet in de aanleg van circa 75 à 150 parkeerplaatsen in het groen, en enkele voorzieningen in de sfeer van horeca, dagrecreatie en vertier. Concreet gaan daarbij de gedachten uit naar voorzieningen als een speelbos, klimtoren, fietsenverhuur, etc. Onontbeerlijk zijn natuurlijk wandel-, fiets- en ruiterroutes die van / naar deze recreatieve poorten leiden. De gemeente Asten streeft er nadrukkelijk naar de schaal van de recreatieve poort beperkt te houden. Het is niet de bedoeling het gebied te ontwikkelen tot grootschalig dagattractiepoint. Het bezoekerscentrum Mijl op Zeven moet de belangrijkste entree blijven voor het natuurpark.

Voor de situering van recreatieve poorten is de ligging ervan van cruciaal belang. Bereikbaarheid per auto en fiets is net als een goede bewegwijzering bepalend factor voor het succes van de poort. Om die reden is gekozen voor een locatie die goed te ontsluiten is via de Gezandebaan. Daarnaast vormt voor de definitieve locatiekeuze en inrichting de kans op overlast in de avonduren een belangrijk aandachtspunt. Voorkomen moet worden dat een voorzieningen in de avonduren verandert in een (sociaal) onveilige plek.

2.5.4 Ontwikkelingsgebied recreatie en toerisme Diesdonk

De invulling van Diesdonk, het meest noordwestelijke deel van de gemeente Asten, vormt al jaren onderwerp van discussie. De gemeente Helmond ziet in de Diesdonk graag uitbreiding van het Bedrijventerrein Zuidoost-Brabant (BZOB), terwijl de gemeente Asten streeft naar behoud en ontwikkeling van de aanwezige duurzame waarden in combinatie met recreatieve ontwikkeling.

Bij het maken van een definitieve keuze over de meest wenselijke functie van het gebied Diesdonk is het van groot belang het gebied in groter verband te bekijken. Wat dan opvalt, is dat Diesdonk een cruciale schakel vormt tussen de natuur- en bosgebieden van de Groene Peelvallei oostelijk en westelijk van Asten. Het is de enige oost-west verbinding over de Zuid-Willemsvaart in de regio. Door deze schakeling in de vorm van een landschappelijke buffer is er sprake van een groene gordel, een robuuste verbindingzone tussen de RNLE's, de Kempische Beken, Peelvenen en Stippelberg.

De aaneenschakeling van grote en kleine bos- en natuurgebieden, toegankelijk gemaakt door routes, vormt het belangrijkste recreatieve product van de Groene Peelvallei waarvan Diesdonk deel uitmaakt. De Diesdonk neemt hier, vanwege haar karakter, de reeds aanwezige recreatieve (bovenregionale) voorzieningen en de ligging aan de A67, een belangrijke rol in.

Gezien de functie die Diesdonk inneemt in groter verband en vanuit het beleidsstreven om de aanwezige duurzame waarden te behouden en waar mogelijk te versterken, ligt het voor de hand om het gebied te ontwikkelen ten behoeve van recreatie en toerisme. De gemeente wordt hierin geruggensteund door de maart 2003 verschenen 'Toeristisch-Recreatieve Visie en Ontwikkelingskaart De Peel'.

Ommel en het omliggende Diesdonk zijn, gezien hun landelijke karakter en de aanwezige duurzame waarden, niet geschikt voor de opvang van stedelijke functies. Ook een verweving van recreatie en industrie stuit op bezwaren. De vorm van recreatie en toerisme die gemeente voorstaat, speelt in op de landschappelijk en natuurlijke context van Diesdonk. Aanbieders in de recreatieve sector en consumenten laten in afweging het totaalbeeld van een locatie meespelen. Ook indien er geen sprake is van overlast in de absolute zin van het woord en de aanwezigheid van de industrie nauwelijks merkbaar is, zal aanwezigheid van industrie een negatieve invloed hebben op de locatiekeuze.

Voor de komende 10-15 jaar wil de gemeente Asten voor het gebied Diesdonk dan ook inzetten op recreatie en toerisme. In het ontwikkelingsgebied Diesdonk is ruimte voor een grote verscheidenheid aan toeristisch-recreatieve voorzieningen aansluitend op de bestaande concentratie, de uitstekende bereikbaarheid en de gunstige positionering als recreatief uitlooptgebied van Asten én Helmond. Dat is haalbaar wanneer bij de ontwikkeling van dit gebied wordt ingestoken op bezoekersgroepen die hoge inkomsten genereren, zoals Duitse recreanten, zakelijke doelgroepen en de toervaart. Aan hoogwaardige voorzieningen is volgens marktonderzoek in de regio ook een grote behoefte.

Diesdonk vervult een (potentiële) spilfunctie op het gebied van recreatieve relaties. Het is gelegen in de het recreatieve uitlooptgebied van Helmond en maakt onderdeel uit van de robuuste structuur van waardevolle gebieden wat betreft natuur en landschap. In dat licht is het van belang om recreatieve relaties te versterken. De meest voor de hand liggende manier daarvoor is het investeren in recreatieve routes. Diesdonk moet een knoop worden in een

routenetwerk dat de woongebieden van Helmond, Deurne, Someren en Asten verbindt met natuurgebieden als de Groote Peel, Maria Peel, Strabrechtse Heide en de beekdalen van de Aa en Astense Aa. Oude verbindingen als het tramlijntje dat door Diesdonk naar Helmond loopt bieden daarvoor concrete aanknopingspunten. Daarnaast zullen ook nieuwe voorzieningen nodig zijn, zoals een fietsbrug over het kanaal.

Het volledige gebied moet niet meteen nu al concreet worden ingevuld. Het is verstandig enkele delen van het gebied achter de hand te houden om flexibel te kunnen inspelen op nieuwe recreatieve ontwikkelingen. Belangrijk is daarom, dat een locatie als Diesdonk niet bij voorbaat volledig wordt 'ingevuld', maar ruimte biedt voor nieuwe recreatieve initiatieven.

2.5.5 Opvang regionale vraag wonen

De koers ten aanzien van woningbouw is gericht op het op de realisering van het eigen woningbouwprogramma. De gemeente Asten ziet dit woningaantal echter nadrukkelijk als een minimum woningbouwprogramma. Het aantal te bouwen woningen kan namelijk oplopen als gevolg van beslissingen die in het kader van het regionale uitwerkingsplan van het Regionaal Structuur Plan genomen worden. Een belangrijke rol daarbij speelt de mogelijke opvang van de (boven)regionale vraag naar bedrijventerrein. De gemeente is van mening dat voor de evenwichtigheid van de kern Asten een dergelijke ontwikkeling moet samengaan met extra woningbouwontwikkeling. De eventuele additionele woningbouw wil de gemeente aanwenden om de economische kracht van de kern Asten te versterken.

2.6 Kernspecifieke ontwikkelingen Asten

Volgens de berekening van de verdeling van het gemeentelijke woningbouwprogramma is er in de kern Asten tot 2010 behoefte aan circa 640 nieuwe woningen. Een deel van deze vraag wordt opgevangen door een restcapaciteit in bestaande plannen. Het gaat dan om circa 70 woningen verspreid over verschillende (vooral) inbreidings- en herstructureringslocaties die afgelopen jaren in ontwikkeling zijn gekomen door de uitvoering van de in 1997 opgestelde Ruimtelijke Beleidsvisie. Het gaat dan bijvoorbeeld om het Centrumplan eerste fase, waar plaats is gevonden voor 85 appartementen en 6.000 m² bvo bedrijfsruimte.

Ook de komende jaren wil de gemeente werk maken van **inbreiding en herstructurering**. Deels gaat het dan om locaties die reeds in 1997 aangewezen zijn en deels om nieuwe ontwikkelingslocaties. De in deze paragraaf opgenomen onderstaande tabel laat zien om welke locaties het in de planperiode gaat. Binnen het bestaand stedelijke gebied beschikt de kern over een capaciteit van circa 215 woningen. De Inbreidingslocaties nabij het centrum zijn daarbij in het bijzonder aangemerkt als geschikte plekken voor senioren en starters. Veelal in de vorm van appartementen. Woon-zorg-combinaties zijn mogelijk op de kloosterlocaties. Hierbij dient uiteraard zoveel mogelijk de cultuurhistorische waarde behouden te blijven.

Naast appartementen en specifieke woon-zorg-eenheden is er in Asten een aanzienlijke behoefte aan eengezinswoningen en vrije kavels. Eengezinswoningen zijn in beperkte mate realiseerbaar op inbreidingslocaties. Mogelijkheden hiertoe bieden bijvoorbeeld de locatie Verberne en de Beatrixlaan. Voor woningbouw in lagere woningdichtheid en met name voor de uitgifte van vrije kavels is het vrijwel onmogelijk een plek binnen de bebouwde kom te vinden. Daar komt bij dat voor de kern Asten de capaciteit van inbreidings- en herstructureringslocaties niet toereikend is om de vraag op te vangen. Uitbreiding is niet alleen ruimtelijk gezien, maar ook volkshuisvestingstechnisch onvermijdelijk. De resterende vraag betreft circa 355 woningen.

Asten	
Woningvraag	640
Restcapaciteit	70
Bouwen op inbreidingslocaties	215
Bouwen op uitbreidingslocaties	355

Tabel: Woningbouwprogramma tot 2010 kern Asten

Voor uitbreiding komen een aantal locaties in aanmerking. Volgens het DRS gaat het dan om het gebied ten oosten van de kern tot aan de N279 en de zone ten westen in Oostade.

De **oostelijke uitbreiding** stuit op relatief weinig duurzame waarden en biedt voor de lange termijn ruimte tot aan de N279. Voor de planperiode is slechts een beperkt aantal locaties nodig. Het gaat dan om de locaties Voordeldonk Noord en Loverbosch, beide reeds in procedure. Ter afronding van de wijk Voordeldonk is een plan in ontwikkeling voor circa 20 eengezinswoningen. Het gebied Loverbosch is in ontwikkeling in het kader van de Ruimtevoor-Ruimte regeling, waarbij aansluitende de bestaande dorpsbebouwing van Asten 40 grote vrije kavels worden uitgegeven. Met dit project komt een zachte dorpsrand tot stand die opvolging kan krijgen in noordelijke richting.

De gemeente ziet hiervoor binnen de planperiode mogelijkheden in het gebied langs de Koestraat. Hier kan de bestaande bebouwing aan beide zijden van de Floralaan een logisch vervolg vinden. Het gaat dan om zowel de mogelijke realisering van eengezinswoningen als vrije kavels. Het gaat hier om een nieuwe wijk waar ongeveer 300 woningen kunnen worden gerealiseerd. Om hier uiteindelijk tot een fraaie afronding van de kern te komen, is het van belang vanaf de Floralaan tot aan de provinciale weg in aflopende woningbouw dichtheid te bouwen. Deze zal in de geluidszone van de N279 moeten eindigen in een parkachtige omgeving. Daarnaast is het van belang rekening te houden met het aanwezige kwelgebied.

De **westelijke uitbreiding** in Oostade wordt eventueel als afweegbaar gebied voor verstedelijking beschouwd. Hierbij kan gedacht worden aan bebouwing in lage dichtheden. De landschappelijke inpassing, de cultuurhistorische waarden van het gebied en waterberging vormen de belangrijkste uitgangspunten bij de inrichting van dit gebied.

Het gebied tussen Heesakkerweg en Hazeldonk is voor de lange termijn afweegbaar gebied voor verstedelijking en kan in de loop der jaren beetje bij beetje ingevuld worden naarmate de belemmeringen verdwijnen. Een lange termijn visie voor dit transformatiegebied is nodig om dit proces strategisch te stroomlijnen. Aandachtspunten daarbij zijn de verkeersfunctie van de Heesakkerweg, de vormgeving van een fraaie stedelijke as over de oude verbindingsweg tussen de centra van Someren en Asten, de sanering van aanwezige functies die niet samengaan met woningbouw en de inpassing van de ecologische verbindingzone langs de Aa. De mogelijkheid om binnen deze zone een substantieel deel van het woningbouwprogramma te realiseren is gering.

Op termijn kan tevens worden overwogen om nieuwe inbreidingslocaties te ontwikkelen op het bedrijventerrein ten zuiden van de Industrielaan.

Locatie	Type	Kwantitatief programma	Kwalitatief programma	Fasering
Centrumplan 2 ^e fase (Midas)	Inbr.	20	appartementen	na 2005
Ondergrond politiebureau	Inbr.	18	woonzorg-appartementen	voor 2005
Ondergrond De Coster	Inbr.	24	woonzorg-appartementen	voor 2005
Ondergrond Mavo	Inbr.	36	starterswoningen seniorenwoningen	voor 2005
Floralaan Noord	Inbr.	32	appartementen en medisch centrum	na 2005

Ondergrond Gemeentewerf	Inbr.	50	starterswoningen seniorenwoningen	na 2005
Zorgcentrum Bartholomeus	Inbr.	35	appartementen	na 2005
Ondergrond Verberne	Inbr.	46	eengezinswoningen	na 2005
Voordeldonk Noord	Uitbr.	20	eengezinswoningen	voor 2005
Koestraat c.a.	Uitbr.	400	eengezinswoningen en vrije kavels	na 2005
Ostade	Uitbr.	300	vrije kavels en eengezinswoningen	na 2005
Ruimte-voor-Ruimte Loverbosch	Uitbr.	40	vrije kavels (buiten contingenten)	voor 2005
Ondergrond Mercuriusstraat - Ommelseweg	Inbr.	15	seniorenwoningen eengezinswoningen	na 2005
Project Tweedelig (kop Zagershof)	Inbr.	14	bijzondere woonvorm eengezinswoningen	na 2005

Tabel: Woningbouwlocaties tot 2010 kern Asten

2.7 Kernspecifieke ontwikkelingen Heusden

Rekening houdend met de verschillen in leeftijdsopbouw tussen de kernen en uitgaande van het principe bouwen voor eigenwoningbehoefte per kern is er in het woningbouwprogramma van de gemeente Asten voor gekozen 10% van de woningbouwproductie in Heusden te realiseren. Voor de periode tot 2010 komt dit neer op een woningbouwproductie van circa 95 woningen.

Voor Heusden bestaat een restcapaciteit van ongeveer 15 woningen op locaties als 't Hoekske en de bedrijfslocatie Meijelseweg waar ruimte is voor enkele bedrijfswoningen. Rekening houdend met de restcapaciteit, dient nog ruimte gezocht te worden voor circa 80 woningen. Op drie **inbreidings- en herstructureringslocaties** liggen op termijn mogelijkheden voor woningbouw.

Heusden	
Woningvraag	95
Restcapaciteit	15
Bouwen op inbreidingslocaties	30
Bouwen op uitbreidingslocaties	50

Tabel: Woningbouwprogramma tot 2010 kern Heusden

Indien het mogelijk blijkt om de locaties binnen de bebouwde kom tot ontwikkeling te brengen, dan blijft een woningvraag van circa 50 woningen over. Het gaat dan vooral om de vraag naar eengezinswoningen en vrije kavels. De locaties Vaarsenhof en Snepweg vormen in dat geval de meest logische uitbreidingsrichtingen.

Vaarsenhof betreft een **Ruimte-voor-Ruimte locatie** die zich in een ver gevorderd planstadium bevindt. De realisering van 20 woningen op ruime kavels moet zorgen voor een fraaie stedenbouwkundige afronding en een geleidelijke overgang van het dorp naar het omliggende landschap.

De **uitbreidingslocatie** Snepweg biedt kansen op versterking van de stedenbouwkundige structuur van de kern Heusden, zonder dat duurzame waarden in het geding zijn. De locatie ligt gunstig ten opzichte van het dorpscentrum en biedt ruime capaciteit voor de lange termijn. De komende jaren zal grootschalige woningbouw op deze locatie niet nodig. Afhankelijk van de mate waarin realisering van woningbouw op de inbreidingslocaties haalbaar blijkt, is een beperkte woningbouw van 30 tot 70 woningen noodzakelijk.

Locatie	Type	Kwantitatief programma	Kwalitatief programma	Fasering
Hartman	Inbr.	10	appartementen centrumvoorziening woon-zorg-comb.	voor 2005
St. Antonius	Inbr.	15	eengezinswoningen	na 2005
Unitas	Inbr.	5	appartementen	na 2005
Snepweg	Uitbr.	50	eengezinswoningen en vrije kavels	na 2005
Ruimte-voor-Ruimte Vaarsenhof	Uitbr.	20	vrije kavels (buiten contingenten)	voor 2005

Tabel: Woningbouwlocaties tot 2010 kern Heusden

Zoals beschreven doet zich in Heusden de kans voor om een multifunctionele accommodatie in het dorpscentrum te realiseren. Vanuit de bevolking van Heusden bestaat een vraag naar een adequate ontmoetingsplek voor jongeren, een gezondheidsvoorziening, zorgwoningen, een aansluiting op het openbaar vervoer, een bibliotheek, kinderopvang (0-13 jaar) en een wijkagent. Op dit moment is de levensvatbaarheid van deze voorzieningen beperkt. Bovendien zijn er weinig mogelijkheden deze voorzieningen binnen de kern een plek te geven. Clustering in een nieuw te bouwen **multifunctioneel voorzieningencomplex** zou hier verandering in kunnen brengen.

Met het realiseren van een nieuw complex zou tegelijkertijd een oplossing kunnen worden geboden voor de problemen van bestaande voorzieningen op hun huidige locatie. Het gemeenschapshuis Unitas heeft te kampen met een afnemende bezetting. De gymzaal, die een belangrijk exploitatiecomponent vormt, is klein en duidelijk aan renovatie toe. Het schoolgebouw St. Antonius bestaat reeds deels uit semi-permanente bebouwing. De mogelijkheden om ter plaatse het voorzieningenaanbod uit te breiden zijn zeer beperkt en zouden een toename zijn van de reeds bestaande overlast op het terrein van verkeer, parkeren en geluid voor de directe woonomgeving. Ook voor de jeugdaccommodatie in het jeugdgebouw zijn op termijn problemen ten aanzien van de huisvesting te verwachten. Het jeugdgebouw en het voormalige klooster Avé Maria hebben enkele jaren geleden de status van Rijksmonument gekregen. Ten behoeve van het gehele gebouw is een restauratieplan opgesteld, waarvoor het budget op afzienbare termijn beschikbaar komt. De renovatie van het complex is alleen haalbaar bij herbestemming.

Daar de behoefte aan een jeugdaccommodatie structureel is, betekent dit dat gezocht moet worden naar een vervangende locatie. Deze locatie kan gevonden worden in een multifunctioneel voorzieningencomplex waar ook de basisschool, peuterspeelzaal en gemeenschapsgebouw een plek krijgen.

De locatie van de buitensportaccommodatie van Heusden blijft de komende jaren gehandhaafd. Het ruimtegebrek is opgelost in de vorm van een plan om via uitbreiding en herinrichting tot capaciteitsvergroting te komen. Daarnaast zal een verbetering van de bereikbaarheid en toegankelijkheid van het sportpark tot stand komen.

Voor de verdere uitwerking van de ruimtelijke en maatschappelijke ontwikkelingen van Heusden, kan worden verwezen naar het Dorpsontwikkelingsplan.

2.8 Kernspecifieke ontwikkelingen Ommel

De kern Ommel kent een 'eigen' woningvraag van 30 woningen. De restcapaciteit in bestaande plannen betreft rond de 4 woningen, waardoor in- en uitbreiding ruimte moeten bieden aan circa 26 woningen tot 2010. Op de **inbreidingsplekken** is, uitgaande van een gemiddelde woningdichtheid van ongeveer 25 woningen per hectare, ruimte voor circa 6 woningen. Deze vraag kan worden opgevangen op de inbreidingslocatie Kluisstraat. Daarnaast bestaat een beperkte uitbreidingsbehoefte van ca. 20 woningen en enkele zorgwoningen.

Ommel	
Woningvraag	30
Restcapaciteit	4
Bouwen op inbreidingslocaties	6
Bouwen op uitbreidingslocaties	20

Tabel: Woningbouwprogramma tot 2010 kern Ommel

Voor de benodigde **uitbreiding** is het aantal mogelijke locaties gering. De kern Ommel is omringd door een waardevol oud akkercomplex, welke door zijn 'bolle' ligging beeldbepalend is voor de kern. Op drie plekken is verstedelijking nog wel afweegbaar.

De eerste locatie ligt ten zuidoosten van Ommel, Hier is geen sprake van een waardevol akkercomplex, doordat ondermeer in het verleden verspreide bebouwing heeft plaatsgevonden. Het gebied maakt een verrommelde indruk en biedt dan ook perspectief voor verstedelijking middels herstructurering.

De tweede en derde locatie zijn ten zuidwesten van de kern gelegen. Het betreft de zuidwestelijke zone welke momenteel in gebruik is als sportaccommodatie en de aangrenzende locatie Bukkems. Samen zijn deze twee plekken geschikt voor 16 à 17 woningen.

Welke locatie binnen de planperiode benut gaat worden om het woningbouwprogramma tot 2010 te realiseren, hangt mede af van de ontwikkeling van de voorzieningen. De gemeente onderzoekt voor de kern Ommel de mogelijkheden om te komen tot bundeling van de dorpse voorzieningen. Ook voor Ommel dient de komst van een multifunctioneel complex onderzocht te worden. Voorzieningen die daarbij een centrale rol innemen zijn de buitensportaccommodatie van Ommel en De Kluis.

Met de mogelijke verplaatsing van het sportpark van Ommel komt een locatie vrij die gezien de ligging aansluitend op het centrumgebied uitermate goed geschikt is voor de bouw van (zorg)woningen. De haalbaarheid van een verplaatsing is echter afhankelijk van vele factoren, waaronder factoren van financiële aard. In de uitwerking van de plannen van deze toekomstvisie zal bezien moeten worden in hoeverre verplaatsing ten behoeve van woningbouw daadwerkelijk haalbaar is. Mocht dit niet haalbaar blijken, dan zal uitbreiding plaatsvinden in zuidoostelijke richting. In dit gebied ligt de opgave door middel van herstructurering ruimte vrij te maken voor woningbouw. Het saneren van milieuhinder (in de vorm van stank en geluid) vormt hierbij een belangrijke opgave. Nader onderzoek zal moeten uitwijzen hoeveel woningen hier te realiseren zijn en of de locatie voldoende capaciteit herbergt het resterende programma op te vangen. Afhankelijk van de haalbaarheid zal de verplaatsing van sportpark Ommel de eerste jaren niet nodig zijn. Afweegbaar is namelijk het sportpark te verplaatsen in zuidwestelijke richting A67.

Locatie	Type	Kwantitatief programma	Kwalitatief programma	Fasering
Kluisstraat	Inbr.	6	eengezinswoningen	voor 2005
Sportpark Kluisstraat	Uitbr.	8-10	eengezinswoningen en vrije kavels	na 2005
Bukkems	Uitbr.	8-10	eengezinswoningen en vrije kavels	na 2005
Ommel Zuidoost	Uitbr.	3-4	eengezinswoningen en vrije kavels	na 2005

Tabel: Woningbouwlocaties tot 2010 kern Ommel

De verdere uitwerking van de ruimtelijke en maatschappelijke ontwikkelingen in Ommel worden bekeken in het kader van het DOP-traject (Dorpsontwikkelingsplan).

De Avance - Deel D

Projectenprogramma

INHOUDSOPGAVE

INHOUDSOPGAVE	1
1. PROJECTENPROGRAMMA	2
1.1 Inleiding	2
1.2 Uitwerkingsprojecten	3
1.3 Uitvoeringsprojecten	4

1. PROJECTENPROGRAMMA

1.1 Inleiding

In deel C is in het Ruimtelijk Model gebieds- en themagewijs een beeld geschetst van de belangrijkste ontwikkelingen op de middellange termijn. In dit deel wordt, ter afronding van de visie, een koppeling gemaakt met concrete projecten.

Het projectenprogramma bevat een eerste concretisering in projecten. Bewust is gekozen voor een lijst op hoofdlijnen, waarbij met name grootschalige projecten zijn opgenomen. De nummering van de projecten impliceert geen prioritering. De volgorde is gebaseerd op de lagenbenadering.

In het programma zijn twee soorten projecten opgenomen, de uitwerkings- en de uitvoeringsprojecten. Uitwerkingsprojecten zijn nieuwe projecten of initiatieven die naar aanleiding van de visie worden opgepakt. Uitvoeringsprojecten zijn bestaande projecten die eveneens een bijdrage leveren aan het realiseren van de visie. Deze projecten waren al in werking gezet voordat met de visieontwikkeling is begonnen, maar passen uitstekend binnen de in de visie uitgestippelde ontwikkelingslijnen.

Dit projectenprogramma is nadrukkelijk bedoeld als een uitnodiging. De gemeente Asten nodigt geïnteresseerde en belanghebbende burgers, ondernemers en instanties uit om projecten te initiëren die kunnen bijdragen aan het realiseren van deze toekomstvisie.

1.2 Uitwerkingsprojecten

Nr.	Onderdeel	Uitwerkingsprojecten
01.	Naam Doel Thema's Partners / Partijen	Uitwerking project Bedrijventerrein Ei van Ommel Verder uitwerken plannen uitbreiding bedrijvigheid Oostzijde RO, Werken, mede in relatie tot groen en infrastructuur Gemeente, Provincie, Ondernemersvereniging
02.	Naam Doel Thema's Partners / Partijen	Uitwerking Uitbreidingsprojecten (uitleggebieden) Verder uitwerken plannen voor uitbreidingsgebieden RO, Wonen, Water, Landschap, Landbouw Provincie, Gemeente, Woningcorporatie, Ontwikkelaars / Aannemers
03.	Naam Doel Thema's Partners / Partijen	Uitwerking project Woningbouw Koestraat c.a. Verder uitwerken van gebiedsgerichte ontwikkeling Wonen, werken, landschap, natuur, water, verkeer Provincie, gemeenten, ondernemers, ontwikkelaars
04.	Naam Doel Thema's Partners / Partijen	Uitwerking Uitbreiding bedrijvigheid Hoogvelt Verder uitwerken plannen uitbreiding bedrijvigheid RO, Werken, mede in relatie tot groen en infrastructuur Provincie, Gemeente, Ondernemersvereniging
05.	Naam Doel Thema's Partners / Partijen	Uitwerking project Herstructurering Glastuinbouw Verder uitwerken ontwikkelingsmogelijkheden glastuinbouw Asten e.o. Glastuinbouw Provincie, gemeenten, ZLTO, ondernemers
06.	Naam Doel Thema's Partners / Partijen	Uitwerking beleid Vrijkomende agrarische bedrijfsgebouwen Verder uitwerken mogelijkheden bedrijvigheid in kernranden en clusters Werken, Landbouw Provincie, Gemeente, ZLTO, Ondernemersvereniging
07.	Naam Doel Thema's Partners / Partijen	Uitwerking beleid Recreatieve poorten Verder uitwerken van mogelijkheden recreatieve poorten Recreatie, Bos, Natuur en Landschap Provincie, Gemeente, VVV, Recreatieondernemers, Terreinbeheerders, IVN
08.	Naam Doel Thema's Partners / Partijen	Uitwerking beleid Toeristisch-recreatief ontwikkelingsgebied Diesdonk Verder uitwerken toeristisch-recreatieve mogelijkheden (hoogwaardig) in Diesdonk Recreatie en Toerisme, Natuur, Sport Gemeente, ondernemers

1.3 Uitvoeringsprojecten

Nr.	Onderdeel	Uitvoeringsprojecten
01.	Naam Doel Thema's Partners / Partijen	Uitvoeren project Waterberging Diesdonk Realisering van waterberging in Diesdonk Water, Landbouw, Natuur en Landschap Waterschap, Reconstructiecommissie, Gemeente, ZLTO, Terreinbeheerder
02.	Naam Doel Thema's Partners / Partijen	Uitvoeren project Ecologische Verbindingszone Astense AA Aanleg van EVZ langs Astense AA Water, Natuur en Landschap, Landbouw Waterschap, Gemeente, ZLTO, Terreinbeheerders, IVN
03.	Naam Doel Thema's Partners / Partijen	Uitvoeren project Landschapsbeleidsplan Uitwerking landschapsbeleidsplan 1998 in concrete projecten Landschap Gemeente, Terreinbeheerders
04.	Naam Doel Thema's Partners / Partijen	Uitvoeren project Groenstructuurplan Verankeren uitvoering Groenstructuurplan in beheer en werkplannen Groen Gemeente
05.	Naam Doel Thema's Partners / Partijen	Uitvoeren project Kasteellandschap Asten Realisering van herinrichting landschap rondom kasteelruïne Asten Landschap, cultuurhistorie, natuur, recreatie en toerisme Gemeente, Belvédère, Stichting
06.	Naam Doel Thema's Partners / Partijen	Uitvoeren project CentrumPlan Asten Versterken van de positie van het centrum van Asten Winkelen, Horeca, Wonen, Openbare ruimte Gemeente, Winkeliersvereniging, Horecaondernemers, Woningcorporatie
07.	Naam Doel Thema's Partners / Partijen	Uitvoeren project Inbreidingslocaties Realisering resterende inbreidingslocaties Wonen Gemeente, Woningcorporatie, Ontwikkelaars
08.	Naam Doel Thema's Partners / Partijen	Uitvoeren project Ruimte-voor-Ruimte Realisering van Ruimte voor Ruimte woningen op Looverbosch Wonen, Landschap Provincie, Ontwikkelingsmaatschappij
09.	Naam Doel Thema's Partners / Partijen	Uitvoeren project Uitbreiding verblijfsrecreatieve mogelijkheden Uitbreiding van de verblijfsrecreatieve voorzieningen Verblijfsrecreatie Ondernemers, VVV, Gemeente
10.	Naam Doel Thema's Partners / Partijen	Uitvoeren project Toeristisch-Recreatieve Infrastructuur Verbeteren van de toeristisch-recreatieve infrastructuur (paden, routes, knopen) Recreatie, Water & Natuur en Landschap, Cultuur en Culinair VVV, Gemeente, Recreatieondernemers, Terreinbeheerder,

		IVN
11.	Naam Doel Thema's Partners / Partijen	Uitvoeren project Wonen, Welzijn & Zorg Realisering van (kleinschalige, geclusterde) woonvoorzieningen met een welzijns- en zorginfrastructuur; Wonen, zorg Zorgvragers, zorgaanbieders, zorgkantoor, woningcorporaties, lokale welzijnsorganisaties, gemeente
12.	Naam Doel Thema's Partners / Partijen	Uitvoeren project Gemeenschapshuizen Realisering van aanpassing, uitbreiding en/of verbetering van gemeenschapshuizen Cultuur, zorg, ontspanning Gemeente, beheerders, doelgroepen
13.	Naam Doel Thema's Partners / Partijen	Uitvoeren project Brede School Heusden Realisering van Brede School in Heusden Onderwijs Gemeente, onderwijs- en zorginstellingen

De Avance - Deel E

Procedure

INHOUDSOPGAVE

INHOUDSOPGAVE	2
1. ALGEMEEN	4
1.1 Aanleiding	4
1.2 Procedure	4
2. VOORBEREIDINGSFASE	6
2.1 Analyse	6
2.1.1 Gemeenteraad	6
2.1.2 Verslag bewonersavond Ommel	13
2.1.3 Verslag bewonersavond Heusden	14
2.1.4 Verslag bewonersavond Asten	15
2.2 Scenarioronde	16
2.2.1 Scenario's	16
2.2.2 Verslag bewonersavonden scenariofase Heusden: 25 juni 2003	20
2.2.3 Verslag bewonersavonden scenariofase Asten (30 juni 2003)	22
2.2.4 Verslag bewonersavonden scenariofase Heusden (31 juni 2003)	24
2.3 Reacties voorontwerpfase	27
2.3.1 Bewonersavonden	27
2.3.2 Belegstuk raadsfracties	30
3. VOORONTWERPFASE	34
3.1 Algemeen	34
3.2 Primasta (ingekomen op 8 oktober 2004)	34
3.3 Werkgroep "Behoud de Peel" (ingekomen op 21 oktober 2004)	35
3.4 Stichting Dorpsraad Heusden (ingekomen op 8 november 2004)	36
3.5 Gemeente Helmond (ingekomen op 10 november 2004)	36
3.6 Werkgroep Begeleiding Toekomstvisie (ingekomen op 22 november 2004)	37
3.7 Waterschap Aa en Maas (ingekomen op 24 november 2004)	38
3.8 Provinciale Planologische Commissie Noord-Brabant (ingekomen op 2 juni 2005)	39

3.9	Belegstuk raadsfracties	41
3.9.1	Woningbouw ten oosten (Loverbosch) en ten westen (Ostade) van Asten	41
3.9.2	Industrie op Busselen	41
3.9.3	Westtangent	42
3.9.4	Glastuinbouw	42
3.9.5	Verplaatsing Sportpark 't Root	42
3.9.6	Locatie landgoederen in het tuinbouwgebied	42
3.9.7	Bedrijven groter dan 5.000 m2	43
4.	ONTWERPFASE	44
4.1	Aanleiding	44
4.2	Gasunie	44
4.3	Legro Potgrondbedrijf	45
4.4	Hertroijs Architecten (NOBIS Hotel)	45
4.5	Ministerie van Defensie	45
4.6	Werkgroep Behoud de Peel	46
4.7	Brandenburch B.V.	47
4.8	Raijmakers Transport B.V.	47
4.9	Gemeente Helmond	47
4.10	Brabantse Milieufederatie	48
4.11	Ambtshalve aanpassingen	48
5.	VASTSTELLINGSFASE	49
5.1	Raadsvoorstel d.d. 21-02-2006	49
5.2	Raadsbesluit	50
5.3	Notulen raadsvergadering 21-02-2006	51

1. ALGEMEEN

1.1 Aanleiding

In het Raadsprogramma 2002-2006 geeft de gemeenteraad van Asten aan dat zij het van belang acht een structuurvisie te ontwikkelen voor de middellange (10 jaar) en lange termijn (25 jaar). Op andere plaatsen in het raadsprogramma wordt ook voor andere beleidsterreinen een visie op de toekomst gevraagd. Het college van B&W heeft deze wensen vertaald in een kernpunt van beleid onder de noemer Toekomstvisie. In het collegeprogramma is het volgende opgenomen over de ontwikkeling van een toekomstvisie:

"Het doel is een integrale visie te ontwikkelen op diverse maatschappelijke en economische terreinen. Het geheel moet een flexibele rode draad bieden voor de genoemde termijn en moet tevens voor de periode 2002-2006 inhoudelijk richtinggevend zijn voor het gemeentelijk beleid... De toekomstvisie zal onder andere gebaseerd zijn op reeds bestaand beleid. Dat kan overigens wel leiden tot nieuwe keuzes..."

De inzet van de toekomstvisie is om heldere keuzes te maken voor de middellange termijn. Om een krachtige visie te maken met effectieve keuzes is het nodig om samenhang tussen de verschillende thema's aan te brengen. Een goede visie is gebaat bij een centraal thema, een rode draad waaraan de diverse deelthema's kunnen worden opgehangen. Overkoepelend thema voor de visieontwikkeling is leefbaarheid & veiligheid.

De ruimtelijke vertaling van de toekomstvisie krijgt vorm in een zogenaamde Structuurvisie Plus. Een Structuurvisie Plus is een beproefd instrument om een samenhangende en integrale ruimtelijke koers uit te zetten. Hierover zegt het collegeprogramma:

"In de op te stellen Structuurvisie Plus zal uitgegaan worden van een integrale analyse van de ruimtelijke structuur van de gemeente Asten. Alle relevante beleidsaspecten zullen hierbij op een gelijkwaardige wijze zijn betrokken. Daarnaast wordt de visie gebaseerd op een integraal ontwerp voor de ruimtelijke structuur. Dit moet uitmonden in een Duurzaam Ruimtelijk Structuurbeeld (DRS). Daarin wordt het karakter en de identiteit van het gemeentelijk grondgebied uitgedrukt, die van belang zijn voor de toekomstige ontwikkelingen. Ruimteclaims voor wonen, werken, (winkel)voorzieningen, infrastructuur, natuur, landbouw, recreatie etc. moeten in het structuurbeeld worden ingepast."

1.2 Procedure

De toekomstvisie kan worden opgesplitst in twee delen, te weten de toekomstvisie zelf en de structuurvisie plus. Het eerste beleidsstuk dient als drager voor de ontwikkeling van de gemeente Asten op alle facetten. De structuurvisie plus is het wettelijke, planologische kader waarin dit gemeentelijk beleid is verwoord. De vaststelling van de structuurvisie volgt de wettelijke procedures.

De procedure kan worden opgedeeld in vier fasen:

1. De voorbereidingsfase (analysefase)
2. De voorontwerpfase
3. De ontwerpfase
4. De vaststellingsfase.

Ad 1. De voorbereidingsfase (analysefase)

Deze toekomstvisie is tot stand gekomen in een interactief proces met de gemeenteraad, de bewoners en maatschappelijke belangengroepen van de gemeente Asten. De activiteiten in het visieontwikkelingstraject zijn rondom drie momenten georganiseerd.

- In de eerste ronde is een analyse gemaakt van de huidige situatie en de toekomstige opgaven van de gemeente Asten. Het product van deze ronde is een foto van de bestaande situatie en een kaart in de vorm van een Duurzaam Ruimtelijk Structuurbeeld.
- In de tweede ronde is met behulp van drie scenario's nagedacht over de toekomst. Op basis van de bespreking van deze scenario's is een voorkeursscenario opgesteld.
- In de derde en laatste ronde is het voorkeursscenario uitgewerkt in een voorontwerp toekomstvisie, dat is besproken met de bevolking en de gemeenteraad.

De samenvatting van deze fase wordt weergegeven in hoofdstuk 2.

Ad 2. De voorontwerpfase

Conform de wet (artikel 10 Besluit Ruimtelijke Ordening) en de Gemeentelijke Inspraakverordening heeft de voorontwerp-structuurvisie ter inzage gelegen en wel van 24 september tot en met 21 oktober 2004. Verder is het plan naar de diverse instanties gestuurd.

Na afloop dienen de inspraakreacties verwerkt te worden door het college. In een eindverslag wordt aangegeven wie een inspraakreactie heeft gegeven en of deze reactie heeft geleid tot een aanpassing van het plan. Deze eindnotitie wordt ter kennisname naar de commissie RUIMTE gestuurd (wensen en bedenkingen).

De samenvatting van deze fase wordt weergegeven in hoofdstuk 3.

Ad 3. De ontwerpfase

Naar aanleiding van de reactie van de commissie RUIMTE over deze inspraaknota, zal de Toekomstvisie / Structuurvisie worden aangepast. Op basis van artikel 8 lid 1 van de Wet op de Ruimtelijke Ordening, wordt de visie als ontwerpplan ter inzage gelegd voor een periode van zes weken. Eén ieder kan een zienswijze kenbaar maken.

De samenvatting van deze fase wordt weergegeven in hoofdstuk 4.

Ad 4. De vaststellingsfase

Na afloop van de ter inzage legging zal de gemeenteraad een beslissing moeten nemen over de ingekomen zienswijzen en kan de structuurvisie formeel worden vastgesteld.

2. VOORBEREIDINGSFASE

2.1 Analyse

In de eerste ronde is een analyse gemaakt van de huidige situatie en de toekomstige opgaven van de gemeente Asten. Het product van deze ronde is een foto van de bestaande situatie en een kaart in de vorm van een Duurzaam Ruimtelijk Structuurbeeld.

2.1.1 Gemeenteraad

Vraag 1: Wat zijn de meest kenmerkende positieve eigenschappen van Asten op dit moment?

<i>Sociaal klimaat (22)</i>	
☐ Goed woonklimaat	☐ Sociale infrastructuur / netwerk
☐ Goed sociaal klimaat en verenigingsleven	☐ Asten is een open dorp, waar nieuwe inwoners zich snel opgenomen voelen
☐ Goed verenigingsleven (2x)	☐ Levendige dorpscultuur
☐ Er is een rijk verenigingsleven	☐ Enige trots / eigenwaarde
☐ Redelijk hechte sociale contacten	☐ Redelijk informeel / dicht bij elkaar
☐ Dorpse sfeer (gemoedelijk)	☐ Uitstekend verenigingsleven
☐ Dorpse uitstraling	☐ Bloeiend verenigingsleven (Asten en kerkdorpen)
☐ Dorp / geborgenheid in leefomgeving	☐ Goed woonklimaat
☐ Dorps karakter (2x)	☐ Veilig
☐ Dorpse mentaliteit	

<i>Voorzieningen (16)</i>	
☐ Goed voorzieningenniveau	☐ Goed verzorgde groenvoorzieningen
☐ Goed voorzieningenniveau	☐ Onderwijs
☐ Goede voorzieningen voor jong en oud	☐ Onderwijs- en sportvoorzieningen op peil
☐ Voorzieningenniveau	☐ Maatschappelijke voorzieningen in principe goed
☐ Goede voorzieningen (2x)	☐ Er zijn veel basisscholen, goed verdeeld
☐ Voorzieningenniveau is hoog	☐ Veel onderwijsvoorzieningen
☐ Voorzieningen (alles is in principe beschikbaar)	☐ Zorgverlening
☐ De maatschappelijke voorzieningen	

<i>Natuur & landschap(14)</i>	
☐ De Peel	☐ Het landelijke, natuur(schoon)
☐ Grote Peel	☐ In principe is er nog veel natuur aanwezig, maar daar liggen bedreigingen, echter ook kansen
☐ Natuurvoorzieningen	☐ Groen karakter
☐ Mooie natuurgebieden	☐ Groen buitengebied
☐ Natuurschoon	☐ Rust
☐ Ruimte	☐ Natuur (2x)
☐ Veel groen en landelijke omgeving	

<i>Toerisme (10)</i>	
☐ Sterk museum en klokkendorp	☐ Goede toeristische infrastructuur
☐ Goed ontwikkelend toerisme	☐ Het museum is een goede toeristische voorziening
☐ Klokkenmuseum en natuurstudiecentrum	☐ Museum
☐ Museum en sterrenwacht	

<i>Bereikbaarheid & ligging (6)</i>	
☐ Goede bereikbaarheid en infrastructuur	☐ Goede ligging aan A67
☐ Centrale ligging	☐ Optimaal woon-werkverkeer
☐ Bereikbaarheid	☐ Centrale ligging t.o.v. Deurne en Someren

<i>Schaal (5)</i>	
☐ Kleinschaligheid	☐ Lay out van de diverse woonwijken
☐ Schaalgrootte	☐ Industrierrein, ook daar kleinschaligheid
☐ Overzichtelijk	

<i>Overig (5)</i>	
☐ Geschiedenis	☐ NWC
☐ Lage werkloosheid	☐ Goed gemotiveerde beroepsbevolking
☐ Goed bestuur	

Vraag 2: Wat zijn de meest kenmerkende negatieve eigenschappen van Asten op dit moment?

<i>Verkeer en openbaar vervoer (17)</i>	
☐ Infrastructuur	☐ Slechte verkeerscirculatie
☐ Parkeerbeleid	☐ Ontbreken openbaar vervoer
☐ Verkeersinfrastructuur	☐ Verkeerssituatie nog moeizaam
☐ Slecht openbaar vervoer	☐ Zeer slecht openbaar vervoer
☐ Bereikbaarheid van omliggend gebied, slecht O.V.	☐ De verkeersstructuur is slecht
☐ Verkeer	☐ Verkeersproblemen
☐ Openbaar vervoer	☐ Waardeloze verkeersafwikkeling
☐ Verkeersinfrastructuur	☐ Slecht openbaar vervoer
☐ Centrum te veel auto's	

Woningbouw (12)	
☐ Weinig bouwmogelijkheden vooral in kleine kernen	☐ Te weinig goedkope woningen
☐ Weinig starterswoningen	☐ Gebrek aan goedkope woningen
☐ Te weinig groen in relatie tot bebouwing	☐ Goedkope woningen voor starters en senioren
☐ Woningbouw voor eigen inwoners van kleine kernen is onder de maat	☐ Onvoldoende passende wooncapaciteit
☐ Te weinig wonen voor starters	☐ Te weinig betaalbare woningen
☐ Te veel koopwoningen	☐ Woningbouw voor starters

Centrum (11)	
☐ Leefbaar centrum	☐ Opbouw van het centrum is onoverzichtelijk
☐ Voortgang centrum	☐ Centrum belabberd
☐ Rommelig dorp - centrum	☐ Missen een aansprekend 'hart' / centrum
☐ Centrum heeft hoge potentie, maar wordt niet geoptimaliseerd	☐ Trage ontwikkeling centrumplan
☐ Zwakke kern / geen uitstraling	☐ Centrum onaantrekkelijk aan de zijde van Edah
☐ Achtergebleven centrum	

Economische structuur (11)	
☐ Eenzijdige economische structuur	☐ Grote afhankelijkheid van een paar kwetsbare economische dragers
☐ Oude industrieterrein	☐ De landbouw is nog een bedreiging voor de natuur
☐ Verouderd industrieterrein	☐ Te weinig stimuleren nieuwe economische dragers
☐ Sterke terugval werkgelegenheid	☐ Dreiging landelijk gebied door industrialisatie
☐ Te weinig industrievoorzieningen	☐ Zorgwekkende ontwikkeling agrarische sector
☐ Ontwikkelingen agrarische sector	

Bestuur (10)	
☐ Te behoudend / te weinig bruisend bestuur	☐ Dualisme in huidige uitwerking
☐ Communicatie gemeente - burger onder acceptatieniveau	☐ Te weinig samenwerking op welzijnsgebied (SWO-STOA-lokaal loket en interregionaal)
☐ Stagnatie van afwikkeling van sommige plannen	☐ Politiek dichterbij de bewoners brengen
☐ Te hoog bureaucratisch gehalte in dienstverlening	☐ Integratie met de omliggende dorpen ontbreekt
☐ Weinige interesse burgers in politiek	☐ Het Heerbaan syndroom

Voorzieningen (8)	
☐ Schaal te klein voor bepaalde voorzieningen	☐ Grote vergrijzing in relatie tot voorzieningen
☐ Te versnipperde onderwijsaccommodaties	☐ Wegvallen leefbaarheid kleine kernen
☐ Voorzieningenniveau kleine kernen	☐ Horeca sterk achteruit t.o.v. 15 jaar geleden
☐ De voorzieningen voor ouderen en gehandicapten kunnen nog sterk verbeterd worden, het ontbreekt aan integrale visie op het gebied van wonen en zorg	

Sociaal klimaat (3)
☐ Sociale opname in bevolking moeizaam
☐ Astenaar is risicomijdend en weinig ambitieus
☐ Onvoldoende culturele samenhang

Overig (1)
☐ Het minimabeleid kan beter

Vraag 3: Wat zijn de belangrijkste opgaven waarmee Asten de komende 15 jaar wordt geconfronteerd?

Leefbaarheid en voorzieningen (16)	
☐ Veiligheid	☐ Wonen, werken en veilig voelen, gastvrij centrum
☐ Evenwichtige bevolkingsopbouw	☐ Balans tussen jong en oud
☐ Zorgvoorzieningen	☐ Sociale infrastructuur versterken
☐ Zorg dragen voor en goed cultureel klimaat	☐ Behoud / uitbreiding voorzieningen (postkantoor)
☐ Vergrijzing is een uitdaging	☐ Creëren van woonzorgzones
☐ Leefbaarheid kleine kernen	☐ Voldoende kunst in de openbare ruimte
☐ Zorgen dat iedereen mee blijft doen	☐ Uitbreiden zorgaanbod
☐ Goede maatschappelijke voorzieningen	☐ Instandhouding primaire voorzieningen (winkel, gemeenschapsvoorzieningen, gezondheidszorg, ouderenzorg, horeca)

Centrumontwikkeling (10)	
☐ Centrum	☐ Een kloppend hart
☐ Verbetering centrum	☐ Centrum met allure vormgeven
☐ Ontwikkeling centrumplan, behoud dorps karakter	☐ Centrumplan ontwikkelen, Eijsbouts uitkopen, verplaatsen en gebied betrekken bij centrum
Centrum van Asten moet het hart worden	☐ Leefbaar centrum
☐ (evenwichtig) centrum, goede voorzieningen centrum, maar ook leefbaar (park)	☐ Wonen, werken en veilig voelen, gastvrij centrum

<i>Werkgelegenheid (10)</i>	
☐ Werk	☐ Scheppen nieuwe werkgelegenheid
☐ Opvangen van eigen behoeften	☐ Slag maken van agrarische structuur naar recreatieve en unieke gemeente met eigen identiteit en bijbehorende infrastructuur
☐ Reconstructie buitengebieden	☐ Werkgelegenheid
☐ Toeristisch ontwikkelen en toch dorps blijven	☐ Bevorderen werkgelegenheid
☐ Behoud en uitbouw natuur en toerisme en ons daarin onderscheiden	☐ Versterking sociale infrastructuur

<i>Behoud karakter (7)</i>	
☐ Gecontroleerde groei	☐ Behoud dorpse karakter (afstand tot de stad bewaken)
☐ Landelijk dorp blijven	☐ Behouden dorpse karakter
☐ Het landelijke, het moet een dorp blijven	☐ Toeristisch ontwikkelen en toch dorps blijven
☐ Ontwikkeling centrumplan met behoud van dorps karakter	

<i>Verkeersafwikkeling en openbaar vervoer (6)</i>	
☐ Verkeerssituatie	☐ Goede infrastructuur
☐ Verbetering totale infrastructuur voor snel en langzaam verkeer	☐ Openbaar vervoer
☐ Verkeersinfrastructuur verbeteren en daarmee de verkeersveiligheid	☐ Randweg Someren – Deurne

<i>Woningbouw (6)</i>
☐ Opvangen van eigen behoeften
☐ Voldoende adequate huisvesting met behoud van natuurwaarden
☐ Evenwichtige woningbouw
☐ Voldoende bouwen voor eigen inwoners
☐ Leefijdbestendige woningen
☐ Evenwichtige woningbouw sociaal / modaal, steen / groen

<i>Natuurontwikkeling (3)</i>
☐ Meer aandacht voor de natuur, met name voor de ecologische verbindingzones
☐ Meer natuurontwikkeling
☐ Behoud en uitbouw natuur en toerisme en ons daarin onderscheiden

Vraag 4 : Hoe ziet Asten er in het jaar 2020 wat u betreft uit?

Karakter (15)	
☐ Gebalanceerde groei, nadruk op eigen bevolking	☐ Het mooiste dorp van zuidoost Brabant, men komt hier een pilske vatten
☐ Vitale ouderen	☐ Asten ziet er hetzelfde uit, alleen wat meer woningen
☐ Het veiligheidsgevoel is goed door een goede sociale infrastructuur	☐ Veilig dorp voor alle inwoners
☐ Warme vriendelijke oase	☐ Een kleurrijk dorp met meerdere culturen
☐ Grote vergrijzing, weinig jongeren	☐ Een dorp met dorpse sfeer, als goed alternatief voor opgroeiende jeugd
☐ Geen moskee	☐ Ruimte goed benut
☐ Groen, rust, natuurschoon	☐ Maximale grootte 20000 inwoners
☐ Dorp is tot max 19000 inwoners gegroeid	

Werkgelegenheid (11)	
☐ Zuiden van Asten groen en noorden van Asten recreatief en daar aandacht voor voldoende eigen werkgelegenheid, ook in de industrie	☐ Bevordering toerisme, zoeken naar samenwerking op cultureel niveau (dagje Peel)
Toeristisch	☐ Sterk ondernemersklimaat
☐ Werkgelegenheid minder eenzijdig	☐ Landbouw is duurzaam
☐ De industrieterreinen zijn gerevitaliseerd	☐ Kanoroute
☐ Toeristische pijler is uitgebouwd en kent grenzen	☐ Toerisme als economische pijler optimaal benutten
☐ Asteiner brouwerij levert weer	☐ Toeristen vinden het prettig om naar Asten te komen, dus geen massatoerisme

Bestuur (8)	
☐ Gemeente Asten / Someren	☐ Goede samenwerking met buurgemeenten op facilitair niveau, met behoud van eigen identiteit voor elk van de dorpen
☐ Optelling van alle nu in behandeling zijnde plannen	☐ Dorp dat goed en economisch / financieel sterk is en bestuurd wordt
☐ Hechte samenwerking op bestuurlijk niveau	☐ Eén gemeente Deurne - Asten - Someren
☐ Bestuur is dicht bij de burger gebleven	☐ Gemeente Asten is zelfstandig in samenwerking

Leefbaarheid (8)	
☐ Leefbaarheid kleine kernen	☐ Leefbare kleine kernen
☐ Asten heeft een evenwichtige bevolkingsopbouw	☐ Veilig dorp (2x)
☐ Veilig dorp met goede (zorg)voorzieningen voor jong en oud waar ook mijn kinderen en kleinkinderen kunnen wonen	☐ Leefbare dorpen met elementaire voorzieningen

Verkeer (7)	
☐ Verkeersinfrastructuur met een totale rondweg	☐ Verkeersafwikkeling is beter, maar gelukkig weinig veranderingen
☐ Verkeersstructuur met 2 ringen	☐ Het verkeer loopt soepel door Asten, met name door goede fietsnetwerken
☐ Auto-transferium	☐ Openbaar vervoer ook in de kerkdorpen
☐ Het openbaar vervoer loopt prima	

Centrum (6)	
☐ Een modern centrum in goed evenwicht met natuur	☐ Het centrum is klaar!!!! Toegankelijk centrum, met hoog voorzieningenniveau, met een uitstraling op niveau (veel groen)
☐ Centrum is aantrekkelijker	☐ Een levend centrum
☐ Wervend centrum gastvrije horeca	

Buitengebied (6)	
☐ Buitengebied identiek aan heden	☐ Niet groter maar groener
☐ De Peel is nog mooier	☐ Uitsluitend extensieve veeteelt
☐ Landelijke uitstraling, effectief ruimtegebruik	☐ Landbouw in het buitengebied

Woningbouw (4)	
☐ Woonbehoefte en extra ruimte voor opvang gasten	
☐ Woningen voor alle doelgroepen	
☐ Woonzorgzones, vergrijzing is geen probleem	
☐ Oude buurten zijn gerenoveerd	

Vraag 5: Welk motto wilt u de ontwikkeling van Asten in de komende 15 jaar meegeven?

☐ Groen en levend	☐ Asten, hart van de Brabantse Peel
☐ Asten zit als een maatpak	☐ Asten, waar zelfs de Peelkabouters zich thuis voelen
☐ Het klokje van Asten blijft slaan	☐ Een vitaal dorp met uitdaging voor gasten en allure voor haar bewoners
☐ Asten vitaal groen	☐ Leven en laten leven
☐ Asten ons dorp waar we graag wonen	☐ Oase van rust
☐ Peel, pilske en plezier	☐ Zoek uw dorp
☐ Asten daar gebeurt het!	☐ Het leven is goed in het Astense land
☐ De mik moet uit den oven	☐ Van alles het beste, mer ge kaant nie de klok luien en tegelijk in de processie lope
☐ Vliegens en vlug door groen Asten	☐ dat doe je nergens beter dan in het groene Asten
☐ Asten, groot door klein te blijven	☐ Een vitaal dorp blijvend in het groen
☐ Wonen, leven, werken, recreatie:	☐ Asten, pr8tig!

2.1.2 Verslag bewonersavond Ommel

<i>Algemeen</i>	
☐ Sfeer en rust, dorpse karakter behouden	☐ Behoud bloeiend verenigingsleven
☐ Landbouw behouden	☐ Behoud bosgebieden
☐ Mariabedevaart, mariaoord	☐ Brede school / multifunctioneel dorps huis
☐ Dorpsgrenzen behouden	☐ Zorg om gokhallen op Oostappen

<i>Wonen</i>	
☐ Bouwkavels	
☐ Goede woonsfeer, rust en ruimte behouden	
☐ Jong en oud	
☐ Kansen voor Ommelse starters en senioren	
☐ Bestemmingsplan!	
☐ Tegengaan vergrijzing vraagt ook om jongeren van buiten Ommel	

<i>Werkgelegenheid</i>	
☐ Mogelijkheden voor kleinschalige bedrijvigheid in Ommel	☐ Leegstaande / vrijkomende gebouwen benutten
☐ Maar ook: werkgelegenheid net buiten Ommel houden (helmond)	☐ Recreatie als nieuwe economische drager
☐ Agrarische sector behouden	☐ Liever recreatie dan industrie
☐ Werkgelegenheid voor lager opgeleiden creëren	

<i>Voorzieningen</i>	
☐ Bestaande voorzieningen handhaven (school, kerk, gemeenschapshuis, verenigingen, café, peuterspeelzaal)	☐ Voorzieningen op afroep / naar de mensen (arts, trombose, pin etc)
☐ Criminaliteit aanpakken	☐ Openbaar vervoer, ook in buitengebied
☐ Herinrichting / verplaatsing sportvelden	☐ Kabel, riolering, verlichting buitengebied

<i>Verkeer</i>	
☐ Verbod vrachtverkeer door Ommel	☐ Wegen buitengebied te smal, slecht onderhouden en slecht verlicht
☐ 30 km zone / snelheidsremmende maatregelen kloosterstraat	☐ Meer blauw op straat om kleine verkeers-overtredingen tegen te gaan
☐ Inhaalverbod Deurnseweg richting Vlierden	☐ Verlichting bij camping uitbreiden

2.1.3 Verslag bewonersavond Heusden

<i>Algemeen</i>	
☐ Heusden als dorp behouden, met eigen identiteit; hard werken en pionieren	☐ Ruimte voor de jeugd
☐ Activiteiten behouden en stimuleren (Koninginnedag, kindervakantiewerk, kermis)	☐ Aandacht en daadkracht van gemeente voor kerkdorpen
☐ Koren, fanfare, carnavalsvereniging, sportverenigingen	☐ Belvedere-project ruïne ondersteunen

<i>Wonen</i>	
☐ Meer grond in Heusden voor bouw kavels (bijvoorbeeld kring van 100 m rondom Heusden)	☐ Gemeente moet eerder actie ondernemen bij grondaankopen
☐ Hartman verplaatsen, Smits uitplaatsen (nieuwe kavels of kleinschalige industrie)	☐ Behoeft aan seniorenappartementen in centrum Heusden
☐ Doorstroming geeft kansen voor starters, eigen jeugd perspectief bieden	☐ Ontwikkel een komplan voor Heusden, incl Mariaschool en bouwwerf
☐ Ruimte voor ruimte eventueel kleiner verkavelen zodat bevolking Asten ook kans krijgt	☐ Beeld Antoniusstraat handhaven, behoud boerderijen (eventueel splitsen; Boekels model)

<i>Werkgelegenheid</i>	
☐ Mogelijkheden (binnen randvoorwaarden, dus geen glazen stad) voor de economisch rendabele land- en tuinbouw, ook: groenten, bloemen en planten	☐ Kleinschalige industrie in Heusden mogelijk maken
☐ Samengaan van landbouw en natuurbeheer, combinatie van functies	☐ Vervangende werkgelegenheid in bestaande locaties in buitengebied
☐ Mogelijkheden recreatie beter benutten, fietspad langs / door de peel	

<i>Voorzieningen</i>	
☐ Behoud en verbetering bestaande voorzieningen (gymzaal, sport, gemeenschapshuis, basisonderwijs)	☐ Jeugdvoorziening 12-16 jaar, trapveldjes, kinderopvang / Brede School, uitbreiding uitleen jeugdboeken, huisvesting + kwaliteit onderwijs
☐ Unitas behouden en verbeteren als belangrijke schakel in sociaal netwerk	☐ Steunpunt, bijvoorbeeld in gemeenschapshuis
☐ Aandacht voor behoud oude stijl (pastorie, St Antonius school, Ave Maria, botanische tuin)	☐ Aanvullend openbaar vervoer
☐ Riolering en kabel in buitengebied	☐ Prikdienst
☐ Woon-zorgvoorzieningen	

<i>Verkeer</i>	
☐ Behoud kiss & ride strook	☐ Betere verkeersdoorstroming in kom Asten
☐ Behoud brigadiers	☐ Betere bewegwijzering
☐ Behoud 50 km op ontsluitingswegen	☐ Betere controle door politie
☐ Wees terughoudend met infrastructurele verkeersremmende maatregelen (rotondes, drempels)	☐ Aandacht voor vaste oeververbinding Sluis 12
☐ Fietspaden langs hele Meijelseweg	

2.1.4 Verslag bewonersavond Asten

<i>Algemeen</i>	
☐ Weinig eerbied voor cultuurhistorie	☐ Weinig aandacht voor kunst en cultuur
☐ Behoud karakter (gezellig), kleinschaligheid	☐ Let op kwaliteit en afwerking van gebouwen, niet teveel hoogbouw
☐ Plattelandsgemeente blijven	☐ Leer Astenaren Asten kennen
☐ Bestemming buitengebied	☐ Meer water en groen in de stad

<i>Wonen</i>	
☐ Goed woonklimaat door hoog voorzieningenniveau	
☐ Gebrek aan starterswoningen	
☐ Levendigheid centrum bevorderen	
☐ Seniorenwoningen ontwikkelen, wonen voor ouderen in toekomst veiligstellen	

<i>Werkgelegenheid</i>	
☐ Zelf Diesdonk ontwikkelen	☐ Revitaliseren van bestaande terreinen
☐ Economische bedrijvigheid zorg voor levendigheid	☐ Zorg voor goede uitstraling, groene inpassing van bedrijven
☐ Veel zelfstandigen verdwijnen	☐ Concentratie van industrie
☐ Zoeken naar evenwicht in economische sectoren	☐ Houd rekening met behoud van cultuurhistorie (schoorsteen Campina)
☐ Zoeken naar diversiteit binnen sectoren, zoals landbouw	☐ Kleinschalig toerisme als economische drager in buitengebied

<i>Voorzieningen</i>	
☐ Hoog voorzieningenniveau (ouderen, sport, kinderopvang)	
☐ Zorg voor voorzieningen op maat, o.a. Voor ouderen (vraaggericht)	
☐ Culturele voorzieningen zijn beperkt, wel in de regio te vinden	
☐ Regionale verpleging / verzorging is een punt van aandacht	

<i>Verkeer</i>	
☐ Huidige verkeersafwikkeling is slecht, veel sluipverkeer	☐ Rondweg moet worden afgerond
☐ Openbaar vervoer zeer beperkt en eenzijdig	☐ Doorstroming bevorderen op knelpunten
☐ Slechte bewegwijzering	

2.2 Scenarioronde

In de tweede ronde is met behulp van drie scenario's nagedacht over de toekomst. Op basis van de bespreking van deze scenario's is een voorkeursscenario opgesteld.

2.2.1 Scenario's

Scenario 1: Asten, groot door klein te blijven

Asten blijft Asten, Ommel blijft Ommel, Heusden blijft Heusden. Asten is een gemeente met tevreden mensen. Natuurlijk wordt er wel eens gemopperd over het verkeer, de woningbouw en het functioneren van de gemeente, maar toch, ook in dit mooie stukje Brabantse land is het leven goed. Echt grote ingrepen zijn dan ook niet nodig, Asten treedt de uitdagingen van de toekomst met vertrouwen tegemoet. Het komt allemaal wel goed!

Wat betreft de woningbouw wordt de kern van Asten afgerond met nog één of twee uitbreidingswijken. Het centrumplan wordt voltooid, de bevolking is bijzonder tevreden met het behoud van de landelijke winkelketens. De enige echte grote verandering is de west-tangent om Asten, die een einde maakt aan de overlast van doorgaand verkeer.

Heusden en Ommel krijgen ruimte voor de opvang van de eigen bevolkingsgroei, als Rijk en provincie tenminste ook daadwerkelijk het stringente concentratiebeleid loslaten. Door het beperkte draagvlak en de hoge kosten, zijn de twee kernen wat betreft voorzieningen grotendeels afhankelijk van Asten. Alleen in Heusden zijn nog wat basisvoorzieningen aanwezig.

Asten biedt van alles een beetje. Ook op het gebied van werkgelegenheid stelt de gemeente zich afhankelijk op van autonome ontwikkelingen. Dat betekent dat het huidige areaal bedrijventerreinen beperkt wordt uitgebreid. De regio heeft nog altijd een oogje op Astens grondgebied. Een beperkt deel van de agrarische beroepsbevolking heeft door schaalvergroting een rendabel bedrijf weten op te bouwen. Een ander, klein deel heeft nieuwe inkomstenbronnen gevonden, vooral de recreatieve sector

De beperkte groei neemt extra ruimte in beslag en kost wat groen, maar dat blijft binnen de perken. De mooiste plekjes blijven gewoon bestaan. Bovendien hebben we toch geen behoefte aan grote stromen toeristen die van de schoonheid van Asten en omgeving komen genieten.

Naam	Asten, groot door klein te blijven
Filosofie	Behoud van het bestaande met hier en daar kleine aanpassingen
Accent	Van alles wat
Identiteit	Eigenheid
Schaal	Lokaal
Kernen	Satellieten
Bestuur	(Sub) Lokaal
Inwoners	± 17.000

Thema's	
Wonen	Afronding Asten in aantal nieuwe uitbreidingswijken; kleine kernen vangen eigen groei op
Werken	Beperkte uitbreiding bestaande terreinen; geen grootschalige concentratie
Voorzieningen	Nieuw centrum voor Asten; kleine kernen hebben basisvoorzieningen
Recreatie & Toerisme	Kleinschalig, met name in buitengebied
Verkeer	West-tangent om Asten
Landbouw	Grootschalig, intensief en grondgebonden (autonome ontwikkeling)
Natuur & Landschap	Behoud bestaande groengebieden; hier en daar compensatie voor ingrepen elders; waterberging in Diesdonk

Scenario 2: Asten Vitaal Groen

Bij de ontwikkeling van Asten is kwaliteit het uitgangspunt. De Astenaar en zijn gasten genieten van het leven en de omgeving. Bewust zijn keuzes gemaakt, prioriteiten gesteld. Er is gestuurd om wonen en vrijetijdsbesteding tot nieuwe economische dragers te maken. Niet langer wordt Asten bestuurd vanuit het hele palet aan wonen, werken en voorzieningen.

Nieuwbouw vindt geconcentreerd plaats, omdat dit minder aantasting van de groene omgeving met zich meebrengt. Uitbreiding is alleen toegestaan als het landschap erop vooruit gaat. Asten was zelfs de eerste Brabantse gemeente waar autarkische woonmilieus zijn ontwikkeld. De aantrekkelijke woonomgeving heeft wonen tot een nieuwe economische drager gemaakt.

Voorzieningen zijn geconcentreerd in de kern Asten. De bevolkingsgroei en de toegestroomde hogere inkomens hebben een nieuw soort voorzieningen, van hogere kwaliteit, mogelijk gemaakt. De afstanden zijn beperkt, de fysieke bereikbaarheid is goed. Daarnaast wordt volop gebruik gemaakt van informatie- en communicatietechnologie. Ommel en Heusden hebben geen compleet voorzieningenpakket, maar zijn pleisterplaatsen geworden, zowel voor inwoners als bezoekers. De basisvoorzieningen zijn geconcentreerd rondom de Brede School.

Eigen bedrijvigheid is niet langer speerpunt van Astens beleid. Geconcludeerd is dat deze de woon- en natuurlijke omgeving vaak teveel aantasten. En binnen de regio is, zelfs op fietsafstand, voldoende werkgelegenheid te vinden. Natuurlijk is er nog bedrijvigheid te vinden in Asten, maar er wordt niet actief ingezet op uitbreiding. Wel op verandering richting vormen van bedrijvigheid die beter inpasbaar zijn in de omgeving. De landbouw is van kleur verschoten.

Asten is een bijzonder prettige plek om te vertoeven, bezoekers komen van verre om te genieten van dit stukje Bourgondisch Brabant. Zowel het centrum van Asten als het buitengebied met zijn vriendelijke kernen zijn trekpleisters. Natuur en landschap krijgen veel aandacht. Zo heeft er bijvoorbeeld actieve beekontwikkeling plaatsgevonden.

Binnen de regio wordt nadrukkelijk erkend dat Asten deze functie vervult. Een regionaal fonds is ingesteld om deze waardevolle functie waar te kunnen maken.

Naam	Asten Vitaal Groen
Filosofie	Kwaliteit, benutten van de onderste lagen van het landschap
Accent	Genot in wonen en vrije tijd
Identiteit	Verbondenheid en openheid
Schaal	Regionaal
Kernen	Pleisterplaatsen
Bestuur	Regionale samenwerking
Inwoners	± 20.000

Thema's	
Wonen	Wonen in het groen; groene gordel om Asten; landgoederen en boswonen; ook sociale woningbouw met kwaliteit
Werken	Restrictief beleid; werken in de regio
Voorzieningen	Kwaliteit staat voorop; culinair Asten; kunst en cultuur
Recreatie & Toerisme	Intensief rondom Oostappen, gerelateerd aan ontwikkelingen tussen Helmond en Deurne, verder extensieve routegebonden vormen; kwaliteit centraal, maar ook toegankelijk
Verkeer	Groene poorten (transferium) als toegang tot recreatiegebieden
Landbouw	Grondgebonden en groene diensten
Natuur & Landschap	Actieve natuur, water en landschapontwikkeling

Scenario 3: A.S. van de Peel

Om Asten compleet en leefbaar te houden, is groei onvermijdelijk. Van alles een beetje leidt tot 'net niet'. De gunstige ligging ten opzichte van economische centra aan weg- en waterinfrastructuur, de uitstekende arbeidsmentaliteit en de kwaliteit van de woon- en werkomgeving maken van Asten een uitstekende vestigingsplaats voor bedrijven. De samenwerking met Someren maakt van dit dubbeldorp bovendien een sterke speler waarmee de regio terdege rekening houdt.

Rondom de A67 vindt een concentratie plaats van economische activiteiten: bedrijventerreinen, intensieve recreatie en toerisme en ook intensieve landbouw. Daarvoor wordt een stuk landschap opgeofferd. De filosofie is dat ontwikkelingen beter bewust, gecontroleerd en geconcentreerd kunnen plaatsvinden, dan ongereguleerd op vele verschillende plaatsen tegelijk. In dat laatste geval is de totale aantasting van natuur en landschap immers nog vele malen groter.

Maar de meest opvallende verandering is misschien wel de concentratie van de woningbouw. Asten en Someren groeien naar elkaar toe, de kanaalzone wordt een nieuw centrum met nieuwe woonvormen en voorzieningen. De geprojecteerde bevolkingsgroei maakt het behoud van voorzieningen mogelijk, ook in de kleine kernen.

Economie en ecologie gaan een zakelijk partnerschap aan: rode functies betalen het behoud van natuur en landschap. Landschapsbeheer wordt deels betaald uit het concentratiegebied. Zo wordt ook de groengordel die Asten / Someren van Helmond en Deurne scheidt in stand gehouden. Het zuiden van de gemeente is ingericht als grootschalig productielandschap voor grondgebonden landbouw.

Het bestuur van de gemeente Asten staat bekend om zijn voortreffelijke dienstverlening aan bedrijven. Waar mogelijk wordt het particulier initiatief gestimuleerd en gefaciliteerd. De gemeente zorgt voor optimale randvoorwaarden voor de economische ontwikkeling. Gemeenschappelijke regelingen met Someren vormen het hart van het Astens beleid.

Naam	A.S. van de Peel
Filosofie	Ligging zo benutten dat economische activiteiten maximaal tot hun recht komen; groei maakt behoud voorzieningen mogelijk
Accent	Bedrijvigheid + wonen
Identiteit	Partnerschap
Schaal	Bovenlokaal
Kernen	Zelfstandige ondernemers
Bestuur	Verregaande samenwerking Asten-Someren; marktwerking
Inwoners	± 25.000

Thema's	
Wonen	Concentratie in "dubbeldorp" Asten / Someren; ontwikkeling kanaalzone; consumentgericht bouwen ; ruimte in de kleine kernen
Werken	Concentratie ten zuiden van A67 rondom knoop / kanaal
Voorzieningen	Concentratie in kernen Asten en Someren; marktwerking in kleine kernen
Recreatie & Toerisme	Intensief (leisure) rondom A67, extensief rondom De Groote Peel
Verkeer	A67 en kanaalzone als dragers; opwaarderen kanaalknooppunt; West-tangent om Asten; twee poorten; "vlinderdas model"
Landbouw	Intensief gecombineerd met bedrijventerrein, naar het zuiden toe steeds extensiever productielandschap
Natuur & Landschap	Groene gordel om Asten-Someren; waterberging gecombineerd met toerisme in Diesdonk; verlegging / beekontwikkeling AA

2.2.2 Verslag bewonersavonden scenariofase Heusden: 25 juni 2003

Scenario 1: Asten, groot door klein te blijven

Wonen
☐ Stilstand – wegtrekken van bewoners, te kneuterig
☐ Niet alleen dure woningen zijn nodig, ook starterwoningen. Men moet zorgen voor doorstroming.
☐ Geen zekerheid over evenwichtige opbouw
☐ Door vergrijzing zullen de dorpen afsterven

Werken
☐ Te weinig ruimte voor glastuinbouw, dus verspreid moet glastuinbouw worden toegevoegd
☐ Reconstructiegevolgen zijn niet meegenomen
☐ Werken buiten Asten blijft nodig
☐ Tuinbouw is belangrijke werkgever, vooral voor vrouwen en parttimers
☐ Uitbreiding moet worden geconcentreerd, zeker niet teveel uitbreiden

Imago
☐ Kneuterigheid
☐ Stilstand is achteruitgang
☐ Aanzicht buitengebied wordt slechter doordat vele bedrijven stoppen: economische bedrijvigheid is nodig om hiervoor iets in de plaats te brengen
☐ Dit scenario spreekt aan maar is geen realistisch beeld, ontwikkelingen op maat zijn nodig

Leefbaarheid / voorzieningen
☐ Geen zekerheid voor basisvoorzieningen
☐ MKB is belangrijk voor verenigingen / leefbaarheid (sponsoring)
☐ West-tangent is niet nodig, buiten proportie
☐ Groei is nodig om voorzieningen in stand te houden
☐ Gemeente moet investeren in voorzieningen, commerciële voorzieningen zijn niet zo belangrijk

Scenario 2: Asten, vitaal groen

Wonen
☐ Autochtone bevolking verdwijnt
☐ Inbreiding te weinig capaciteit
☐ Fantastisch, maar niet realistisch
☐ Geen slaapdorpen, maar prettig om te wonen
☐ Druk van buiten uit is niet altijd te sturen

Werken

- Pendelen is duur / afstanden zijn wel klein naar de steden
- Zorgen dat de eigen ondernemers plaats hebben, geen ondernemers van buiten
- Recreatiemogelijkheden: verband met Deurne en Someren
- Stille recreatie levert maar weinig op: moet dan groter, met overnachtingsmogelijkheden
- Agrarische sector heeft het moeilijk, extensieve landbouw kwetsbaar

Imago

- Onhaalbaar
- Rijkelui dorp, luxe gemeente, niet voor de Astenaar
- Identiteit zal voorkomen dat er concentraties van buiten uit ontstaan

Leefbaarheid / voorzieningen

- Basisvoorzieningen moeten blijven (supermarkt), bakker en slager niet zo belangrijk. School moet zeker blijven
- Belangrijk om te investeren in landschapontwikkeling
- Voorzieningen onder druk, te weinig economische dragers
- Verdwijnen van de bedrijventerreinen ten koste van vitaliteit in de kernen

Scenario 3: A.S. van de Peel

Wonen

- Starterwoningen tussen Asten en Someren
- Wonen, werken en recreëren in blokken

Werken

- Bedrijventerreinontwikkeling is niet realistisch
- Benutten van de potentie van de A67
- Ruimte voor landbouw
- Uitplaatsing van de glastuinbouw is niet reëel
- Niet te veel industrie toelaten, niet te massaal, wel maatwerk
- Voorkomen dat Helmond de industriegrond van Asten nodig heeft

Imago

- Samenwerken met Someren is goed, vele sociale netwerken bestaan al. Hier kan je winst op maken.
- Er voor waken dat Asten een dorp blijft, kan met 25.000 ook nog!
- Ook bouwen voor mensen buiten de gemeente: geen probleem zolang de juiste prioriteiten worden gelegd.

Leefbaarheid

- Verbinding met Someren kan vele voordelen opleveren
- Voorzieningen in stand houden er nieuwe bij maken
- Aan elkaar groeien geeft een sterke verstedelijkingimpuls

2.2.3 Verslag bewonersavonden scenariofase Asten (30 juni 2003)

Scenario 1: Asten, groot door klein te blijven

Wonen
☐ Wanneer dit scenario doorgaat wordt Asten een toevluchtsoord voor bejaarden en gaan de jongeren weg. Hierdoor zal het aanbod van woningen niet meer aansluiten op de vraag.
☐ Starters weinig kans, slecht voor vitaliteit
☐ Asten moet zo blijven, west-tangent beperkt (belast) ander deel Asten met verkeer

Werken
☐ Het is essentieel dat Asten zelf de sturing houdt op wat er met bedrijventerreinen in haar omgeving gebeurt, anders bepaalt Helmond wat er gaat gebeuren
☐ Scenario biedt wellicht te weinig ruimte voor startende bedrijven
☐ Teruggang landbouw kan in dit scenario niet worden opgevangen
☐ Bij dit scenario wel goede afweging maken welke bedrijven je toelaat. Hoogwaardige industrie met relatief veel werknemers per m2.

Imago
Van alles een beetje en dus eigenlijk niks
Stilstand
Goede van vroeger behouden
Negatief, gemist kans

Leefbaarheid en voorzieningen
☐ Vergrijzing vormt een bedreiging, Asten wordt het bejaardenhuis van Eindhoven
☐ Twijfel over het nut van de west-tangent
☐ Verschraling door vergrijzing

Scenario 2: Asten, vitaal groen

Wonen
☐ Landgoederen, wonen in het groen: enkel voor de rijken?
☐ Asten wordt te duur voor starters
☐ Alleen voor mensen met geld
☐ Mooi wonen maar onbetaalbaar

Werken
☐ Te weinig diversiteit in de bedrijvigheid
☐ Alleen op recreatie gericht, te beperkt
☐ Veel woon-werk verkeer als iedereen buiten Asten werkt
☐ Helmond wel kans geven om uit te breiden

Imago
☐ Het aantrekken van rijken die komen wonen in het groen tast de identiteit aan van de Astense kern
☐ Oogt mooi
☐ VVD beeld
☐ Mooi maar niet haalbaar
☐ Mooi maar wel haalbaar
☐ Doodsteek voor de kleine kernen
☐ Te veel oude mensen

Leefbaarheid
☐ Accent verschuift van kern naar buitengebied
☐ Financiële haalbaarheid?
☐ Sociale betrokkenheid gering
☐ Dorpsleven verdwijnt

Scenario 3: A.S. van de Peel

Wonen
☐ Teveel woningen, het groeien naar Someren wordt niet geheel enthousiast onthaald
☐ Niet te veel vol bouwen
☐ Goed voor starters
☐ Wel erg veel woningen
☐ 20.000 is voldoende

Werken
☐ Bedrijvigheid mag niet zonder meer de bovenhand halen, beter een combinatie maken met scenario 2 (zuidkant)
☐ Industrie belang, zelf grip houden op economische ontwikkeling
☐ Bedrijvigheid centreren tussen aan te leggen west tangent en A 67

Imago
☐ Niet te veel willen tegelijk
☐ Te extreem, te groots. Te veel van het goede
☐ Realistisch plan
☐ Alliantie met Deurne Asten en Someren belangrijk

Leefbaarheid
☐ Te groot
☐ Hoe voorzieningen hierop afstemmen
☐ Kwantiteit t.k.v. kwaliteit
☐ Voorzieningen moeten in de pas lopen met aantal inwoners

2.2.4 Verslag bewonersavonden scenariofase Heusden (31 juni 2003)

Scenario 1: Asten, groot door klein te blijven

Wonen
☐ Te weinig bouw mogelijkheden voor iedereen
☐ Mogelijkheden voor starters en huurders in kleine kernen, men moet naar behoefte bouwen
☐ Te weinig daadkracht in bouwgrond uitgave en ontwikkeling in Ommel
☐ Bejaardentehuis van Eindhoven
☐ Stilstand

Werken
☐ Weinig uitbreiding werkgelegenheid
☐ Voldoende mits kleine uitbreiding
☐ West-tangent enkel nodig als industrieterrein er komt, in het andere geval vormt de west-tangent geen oplossing

Imago
☐ Risico op langzame vergrijzing
☐ Belangrijk: Peelgebied, grote camping
☐ Ok
☐ Stilstand = achteruitgang
☐ Geen concurrentie voor de omgeving, geen aantrekkingskracht voor jongeren
☐ Asten zoals Asten nu is
☐ Weinig verandering
☐ Te kwetsbaar i.r.t. Diesdonk

Leefbaarheid
☐ Goede ontsluiting, west-tangent
☐ Niet aan de bossen raken (camping); voorzichtig met de uitbreiding van de recreatie; structuur en openbaarheid van de bossen bewaren en dus voor iedereen toegankelijk
☐ Minpunt: veel verkeer door Ommel
☐ Huidige voorzieningen moeten zeker blijven + streven naar verbetering
☐ School?

Scenario 2: Asten, vitaal groen

Wonen
☐ Goed wonen, maar waarschijnlijk te duur
☐ Geen bouwmogelijkheden of te weinig en te duur
☐ Groene recreatie + wonen
☐ Slot op uitbreiding in Ommel is onbespreekbaar, wat met extra voorzieningen voor starters?
☐ Landgoederen zijn ontoegankelijk voor de meeste bewoners en bezoekers = opoffering van het gebied
☐ Geen extra verblijfsrecreatie, wel dagrecreatie
☐ Leuk, maar onhaalbaar en voor de eigen inwoners onbetaalbaar
☐ Te geïsoleerd

Werken
☐ Kost werkgelegenheid
☐ Verkeersproblemen, files
☐ Geen grotere camping
☐ Land- en tuinbouw kan goed samen met recreatie
☐ Industrie: zorgt ook voor leefbaarheid, anders Asten een slaapdorp
☐ Binnen Asten is extra werkvoorziening van weinig belang, maar werkgelegenheid mag natuurlijk niet verdwijnen
☐ Glastuinbouw: op alternatieve plekken?
☐ Is recreatie als economische drager voldoende? Vormt dit geen bedreiging voor het wegtrekken van mensen?

Imago
☐ Identiteit gaat verloren omwille van vergrijzing
☐ Niet realistisch
☐ Stuiwzand / bosgebied niet opofferen
☐ Trekt mensen voor recreatie aan
☐ Luxe bejaardenoord, wonen voor de rijken
☐ Bourgondisch
☐ Groen Asten: hierop staan de eigen bewoners niet te wachten

Leefbaarheid
☐ Verkeersoverlast, geen aangepaste infrastructuur
☐ Ommel vergrijst, te dure woningen
☐ Voorzieningen lopen terug, vb. school, verenigingen,...
☐ School moet blijven
☐ Beken mogen meanderen, maar niet allemaal
☐ Dit scenario levert minder voor de "eigen" mensen
☐ Financiële haalbaarheid?

Scenario 3: A.S. van de Peel

Wonen
☐ Veel bouw mogelijkheden, voor alle doelgroepen
☐ Samen ben je sterker inzake woningbouw richting grote steden en provincie
☐ Er moet geen nieuwe stad gecreëerd worden
☐ Campina moet dan woonwijk worden
☐ Wonen uitbreiden tussen de 2 snelwegen, niet op de bolle akker
☐ Bouwen op maat, percelen betaalbaar houden
☐ Uitbreiden mag, maar niet te veel
☐ Geluidsoverlast als bouwen langs snelwegen
☐ Kans voor ontwikkeling in kanaalzone
☐ Groeien voor de Astense bevolking

Werken
☐ Werkgelegenheid dichtbij
☐ Weinig verkeersoverlast
☐ Industrie ligt in een slechte hoek
☐ Geen uitbreiding van Oostappen
☐ Industrie langs A67 en langs kanaal
☐ In combinatie met verblijfsrecreatie uit scenario 2
☐ Tuinbouw moet weg: vervangende locatie is zeer duur
☐ Denk aan goede ontsluiting

Imago
☐ Risico op identiteitsverlies bij een te snelle groei
☐ Grote recreatie uit bossen weren, wel mogelijkheden bieden voor kleinschalige recreatie
☐ Van alles wat!
☐ Asten moet geen regionale functie krijgen
☐ Someren is te sterk voor Asten, geen haalbare kaart
☐ Imago wijzigt niet sterk, maar dat is ok
☐ Samen sterk, winst te halen in samenwerking
☐ Dit op z'n "Astens" realiseren

Leefbaarheid
☐ Toename van winkels en andere voorzieningen en verenigingen
☐ Bossen rond camping moeten behouden blijven
☐ Recreatie uitbreiden in grijs gebied of oranje gebied tegen de A67
☐ Waterberging is goed (geen aansluiting bij de natuur)
☐ Geluidsoverlast in Ommel, of als alternatief hoge schermen
☐ Stuifzand gebied met bos moet geen verblijfsrecreatiegebied worden
☐ Wordt beter, sterke basis
☐ Grondprijs daalt
☐ Concurrentiepositie ten opzichte van de grotere steden is ok
☐ Bereikbaarheid en mobiliteit is een aandachtspunt
☐ Middenstand een kans geven, parkeerbeleid goed aanpakken
☐ Te grootschalig
☐ Noordelijk deel van plan interessant voor Ommelaar

2.3 Reacties voorontwerpfase

In de derde en laatste ronde is het voorkeursscenario uitgewerkt in een voorontwerp toekomstvisie, dat is besproken met de bevolking en de gemeenteraad.

2.3.1 Bewonersavonden

Op 27 oktober 2003 vond in de Beiaard te Asten een informatiebijeenkomst plaats over de toekomstvisie van de gemeente Asten. Het college van burgemeester en wethouders presenteerde op deze bijeenkomst de hoofdlijnen van de visie. Ongeveer 250 belangstellenden bezochten de avond.

Tijdens een inloopspreekuur konden de bewoners vragen stellen aan de adviseurs die de gemeente ondersteunen bij de visieontwikkeling. Na de presentatie van het college was het woord aan de zaal. Na een aarzelend begin, is hier door de aanwezigen volop gebruik gemaakt van deze gelegenheid. Hier wordt nog eens kort ingegaan op de vragen die tijdens de bewonersavond naar voren zijn gebracht.

Vraag	De aanleg van de weg aan de noordwest kant van Asten kan extra verkeersbelasting met zich meebrengen in de kern van Ommel. Hoe gaat u hiermee om?
Antwoord	Het college is momenteel bezig met de voorbereidingen voor een nieuw verkeerscirculatieplan. Hierin worden passende oplossingen gezocht voor deze en andere knelpunten op het gebied van het verkeer in Asten. De zogenaamde West Tangent is in de visie opgenomen als mogelijke oplossing voor de ontlasting van het centrum en de dooradering van de voorgestelde nieuwe ontwikkelingen.
Vraag	Verkeer zorgt ook voor levendigheid en bedrijvigheid in de kernen. Verban dus niet al het verkeer uit die kernen.
Antwoord	Belang van verkeer wordt inderdaad onderschreven, maar moet in balans zijn. Overlast en verkeersonveiligheid moeten worden voorkomen.
Vraag	Waarom wordt in de visie geen gebruik gemaakt van de geluidsruimte langs de A67 voor bedrijven? Het is beter om toerisme niet langs de A67 te ontwikkelen, maar bij De Peel
Antwoord	De visie gaat uit van een dynamisch gebied in het noorden en een luw gebied in het zuiden. Het noorden wordt geschikter geacht voor meer intensieve vormen van recreatie, terwijl het zuiden juist geschikt is voor meer extensieve vormen. Voor een economisch sterke sector zijn beide vormen van toerisme en recreatie nodig. Het voorstel in de visie is om de geluidruimte van de A67 te benutten voor meer intensieve vormen van recreatie en toerisme.
Vraag	Normaliter wordt een visie gebaseerd op een uitgebreide inventarisatie van bestaande waarden. Pas als die goed in beeld zijn gebracht, is het mogelijk om eindbeelden te ontwikkelen. De gemeente heeft voor haar visie de omgekeerde weg bewandeld en is meteen plaatjes gaan tekenen. Asten is een landschappelijk bijzonder gebied, en daar wordt te weinig aandacht aan besteed.
Antwoord	Op deze bewonersavond vindt de presentatie plaats van de laatste ronde in een reeks van drie. In de eerste ronde is op basis van een door de provincie voorgeschreven lagenbenadering een uitgebreide inventarisatie gemaakt van de bestaande waarden, sterke en zwakke kanten en de waardering daarvan door politiek, bevolking en belangengroeperingen. Op basis daarvan zijn in ronde twee scenario's opgesteld. Ook die scenario's zijn met de politiek en de bevolking besproken. Op basis daarvan is vervolgens een voorkeursscenario opgesteld. De

	waardering van de bestaande situatie is aangegeven op de kaarten die in de zaal te raadplegen zijn.
Vraag	In de visie is teveel uitgegaan van werken nabij wonen. Dat is in strijd met een algemene trend waarbij werken steeds verder van wonen af komt te liggen.
Antwoord	Uit de analyse is gebleken dat Asten een grote uitgaande pendel heeft. Lokaal gebonden bedrijvigheid versterkt niet alleen de lokale economie en leefbaarheid, maar kan wellicht ook een bijdrage leveren aan het terugdringen van verkeersbewegingen. In de vorige bijeenkomsten is het belang voor leefbaarheid zowel door bewoners als belangengroepen sterk benadrukt.
Vraag	Het lijkt erop dat twee scenario's simpelweg over elkaar zijn geplakt, zonder dat daadwerkelijk is nagedacht over de keuzes.
Antwoord	Er zijn inderdaad elementen uit twee van de scenario's terug te vinden in het voorkeursscenario. Die elementen vormen de twee pijlers van de visie, enerzijds de economische potentie van de gemeente Asten, anderzijds de landschappelijke en natuurlijke waarden. De visie wil beide behouden en versterken, elk op de daarvoor meest geschikte plek. Dat betekent inderdaad dat op sommige plekken voor bepaalde belangen pijnlijke keuzes zijn gemaakt. Dat is evenwel inherent aan het ontwikkelen van een toekomstvisie.
Vraag	Wat is de status van deze bijeenkomst? Is dit een serieuze bijeenkomst waarvan verslag wordt gemaakt of is het niet meer dan borrelpraat?
Antwoord	Momenteel wordt gewerkt aan de afronding van de visie. De inbreng op deze avond zal worden betrokken in die afronding.
Vraag	Op welke bron zijn de cultuurhistorische waarden gebaseerd?
Antwoord	Cultuurhistorische kaart van de provincie Noord Brabant
Vraag	Dat is erg jammer, want nu is geen gebruik gemaakt van lokaal aanwezige kennis. Binnenkort verschijnt een nieuwe kaart van de Heemkundekring en die is nu niet meegenomen bij de ontwikkeling van de visie. Op basis van die nieuwe kaart worden wellicht andere keuzes gemaakt
Antwoord	Uitgegaan is van een door de provincie vastgestelde kaart, dat is zeer belangrijk bij de toetsing van de visie door de provincie. Het college was via de klankbordgroep op de hoogte van de in ontwikkeling zijnde kaart van de Heemkundekring. Bij de verdere uitwerking van de visie in concrete programma's en projecten zal de nieuwe kaart zeker worden betrokken.
Vraag	Hoe zit het met de economische vitaliteit van de kleine kernen. Er zouden meer economische activiteiten mogelijk moeten zijn, met name in de kernrandzones, om de leefbaarheid van de kleine kernen op peil te houden. Ook ontbreekt een visie op de voorzieningen.
Antwoord	Het college onderschrijft het belang van economische activiteiten in de kleine kernen. Binnen de randvoorwaarden van het provinciale beleid wordt daarom actief gezocht om in de linten en vrijkomende agrarische bedrijfsbebouwing mogelijkheden hiertoe te bieden. In de visie wordt voorts wel degelijk aandacht besteed aan de voorzieningen. Deze zijn alleen op de ruimtelijke strategiekaart die vanavond is gepresenteerd niet aangegeven. De portefeuillehouder nodigt de stuurgroep Heusden en andere aanwezigen uit om in het vervolg actief mee te blijven denken.
Vraag	Er wordt een aantal vragen gesteld met betrekking tot de plannen voor de glastuinbouw rond Heusden. Deze speelt een belangrijke rol in de lokale werkgelegenheid. Als kassengebieden 'van de kaart verdwijnen' dan moet elders compensatie worden geboden. Waarom wordt bijvoorbeeld niet op het voorgestelde bedrijventerrein ruimte geboden aan de glastuinbouw? Houdt de gemeente geen rekening met de belangen van de glastuinbouw?

Antwoord	Inderdaad worden met betrekking tot de glastuinbouw een aantal veranderingen voorgesteld. In de aan de visie ten grondslag liggende analyse wordt het belang van deze sector voor de lokale economie en leefbaarheid volledig onderschreven. Het is ook zeker niet de inzet van de visie om de glastuinbouw volledig uit de gemeente te laten verdwijnen. Een aantal locaties blijft behouden. Op andere plekken wordt vanuit de opgaven waar de gemeente voor staat en vanuit de lagenbenadering voorgesteld om prioriteit te geven aan de ontwikkeling van woningbouw en natuur en water. Voor de steeds groter wordende bedrijven (schaalvergroting) worden, in aansluiting op provinciaal beleid, op regionaal niveau oplossingen gezocht. Overigens moet de visie niet op perceelsniveau worden geïnterpreteerd, het gaat om de richting van toekomstige ontwikkeling.
Vraag	Als nieuwe economische drager wordt vaak recreatie en toerisme genoemd. Dat gebeurt echter op heel veel plaatsen in Nederland, waardoor de mogelijkheden wellicht veel beperkter zijn dan je denkt. Let dus goed op wel product je gaat aanbieden.
Antwoord	De visie zet in op een gedifferentieerd aanbod van toeristisch-recreatieve voorzieningen, meer intensief in het noorden, en extensief in het zuiden.
Vraag	In de visie is sprake van een enorme kapitaalsvernietiging (verplaatsing sportvelden, ontwikkeling kanaalzone) en wordt teveel waarde gehecht aan minder interessante gebieden zoals Oostappen. Een landschappelijk prachtig gebied gaat juist verloren ten behoeve van een bedrijventerrein, dat veel te groot is voor de opvang van de lokale vraag. Tot slot ontvluchten jonge mensen de gemeente, omdat de huizen onbetaalbaar zijn geworden.
Antwoord	Nogmaals moet worden geconstateerd dat bij het maken van keuzes in een aantal bevallen het ene belang de voorkeur krijgt boven het andere. Keuzes maken doet inderdaad soms pijn, maar bij het ontwikkelen van een visie op de toekomst ontkomt men niet aan het maken van die keuzes. De keuze voor een bedrijventerrein ten zuiden van de A67 moet worden gezien in het kader van de ontwikkelingen rondom Diesdonk. Het college van de gemeente Asten is van mening dat de zuidkant van de A67 een beter alternatief is. In beide gebieden is sprake van landschappelijke waarden, maar op regionale schaal zijn de waarden aan de noordzijde van nog groter belang dan die aan de zuidzijde. De grootte van het terrein heeft dus te maken met het leveren van een bijdrage aan de opvang van de regionale vraag die door de regio en de provincie als uitgangspunt worden gehanteerd. Het vinden van oplossingen voor de problemen op de woningmarkt is een van de belangrijkste opgaven van deze visie. De visie besteedt dan ook veel aandacht aan doelgroepen die extra aandacht verdienen, met name starters en senioren.
Vraag	Vele mensen in de zaal hebben zorg om de toekomst van Asten. Wat doet u met die zorg?
Antwoord	Het college wil met behulp van de toekomstvisie antwoord geven op actuele en te verwachten knelpunten en ontwikkelingen. Zij wil graag luisteren naar de inbreng van de bevolking. Daarom zijn er in dit visietraject ook de bewonersbijeenkomsten georganiseerd.
Vraag	Waarom wordt er een nieuw bedrijventerrein aangelegd terwijl er al een bedrijventerrein aanwezig is? Leidt dit niet tot versnippering?
Antwoord	Ten zuiden van de A67 is een zoekgebied opgenomen voor bedrijvigheid. Naast lokale bedrijvigheid is dit ook bedoeld voor de opvang van een stuk regionale vraag. In aansluiting op het bestaande terrein is ook een zoekruimte opgenomen. Ten noorden daarvan is ook economische ontwikkeling opgenomen, in de vorm van intensieve vormen van recreatie en toerisme.

Vraag	De ontwikkelingen langs de Zuid Willemsvaart is niet logisch, aangezien goede brugverbindingen ontbreken. Industrieel gezien speelt het kanaal ook geen rol van betekenis meer, dus waarom juist daar een bedrijventerrein ontwikkelen?
Antwoord	Mocht het bedrijventerrein op de zoeklocatie worden ontwikkeld, dan zijn voor een goede ontsluiting infrastructurele aanpassingen nodig. Twee daarvan wordt momenteel al aan gewerkt. De locatie van het zoekgebied voor het bedrijventerrein is gebaseerd op de aanwezigheid van de infrastructurele knoop van A67 en provinciale weg.

2.3.2 Belegstuk raadsfracties

Bij de behandeling van de Concept - Toekomstvisie van 20 april j.l is afgesproken dat naast de notulen van de commissie en raadsvergadering een belegstuk wordt bijgevoegd. In dit belegstuk staat beschreven welk standpunt de meerderheid van de raad inneemt ten aanzien van 7 discussiepunten uit de Concept Toekomstvisie. Van iedere partij is kort de argumentatie verwoord. Deze stellingname is overgenomen uit de notulen van de commissievergadering van 8 april en de raadsvergadering van 20 april.

Woningbouw Asten oost en west (Ostade)

Standpunt raad: Woningbouw ten oosten van de kern Asten heeft de voorkeur van de raad. Woningbouw in Ostade slechts op beperkte schaal.

Standpunt fracties:

CDA: voorstander om te bouwen in Asten oost. Bouwen in west (Ostade) mogelijk maar dan op beperkte schaal.

Leefbaar Asten: uitbreiding vooral ten oosten van de kern Asten en aan de westkant op beperkte schaal waarbij een geleidelijke overloop naar het gebied Vosselen. Op langere termijn, indien we niet over voldoende ruimte beschikken voor woningbouw is mogelijk ook woningbouw in het gebied driehoek Heesakkerweg, Hazeldonk en Waardjesweg mogelijk, al dan niet gecombineerd met kleinschalige bedrijvigheid. Het verlies aan zoekgebied voor de glastuinbouw moet dan wel gecompenseerd kunnen worden.

Algemeen Belang: mist scherpste in berekening van de bevolkinggroei en een doorvertaling naar het extra ruimtebeslag. In eerste instantie denkt de fractie in uitbreiding in oostelijke richting. Aangezien het een lange termijn visie betreft moet t.z.t. bekeken worden waar vervolgens nieuwe uitbreiding noodzakelijk is.

VVD: slechts in beperkte mate woningbouw op Ostade.

PGA/PvdA: bebouwing beperken binnen de ruit van de N 279, de A 67, de ZuidWillemsvaart en de Heesakkerweg. Welke voor de externe ontsluiting zorg moeten dragen en een barrière vormen voor optimale aansluiting van woonwijken bij het centrum. Zowel bouwen ter afronding van Loverbosch tot aan de Koestraat als in Ostade.

D66: mist opmerkingen over behoud van het gebied en de duurzame landschappelijke waarde. Zij wijst er op dat dit niet verkwaanseld mag worden aan economische waarden.

Groen Links: wel bouwen in Asten Oost, en andere inbreidingslocaties. Om cultuurhistorische waarden gebied niet in Ostade bouwen. Zuinig ruimtegebruik staat voorop.

Industrie op het Bussel

Standpunt raad: Een meerderheid van de raad is tegen het aanwijzen van het Bussel als zoeklocatie voor industrie. Uitbreiding dient aansluitend aan het bestaande industrieterrein plaats te vinden.

Standpunten fracties:

CDA: uitbreiding aangrenzend bestaand industrieterrein naast de A 67. Het Bussel niet gebruiken voor uitbreiding van industrie.

Leefbaar Asten: geen industrie op het Bussel. Uitbreiding vanuit huidige terrein westwaarts tot aan de Reeweg. Potentiële zoeklocaties voor industrie omgeving Ei van Ommel, m.n. ten oosten van de Floralaan.

Tevens inzetten op revitalisering oude bedrijventerreinen en meervoudig ruimtegebruik.

PGA/PvdA: het gebied het Bussel is nu nog niet toe aan invulling tot industriegebied. De ontwikkeling van bedrijventerreinen moet aansluitend aan de bestaande locaties Hoogveld en Nobis.

Algemeen Belang: bedrijventerrein in eerste instantie aansluiten bij het huidige bedrijventerrein (ten westen van de Ommelseweg tot A67). Daarbij ook kijken of het oude bedrijventerrein gerevitaliseerd kan worden en tot intensiever ruimtegebruik kan leiden. Zoekgebied Het Bussel is niet aan de orde, wellicht is het gebied ten zuiden van het Ei van Ommel beter te gebruiken.

Groen Links: de fractie heeft bedenkingen om in te zetten om in de vraag van de regio Eindhoven / Helmond te voorzien. Zij is het niet eens om het gebied "Het Bussel" op voorhand aan te wijzen als overloopgebied. Zij vindt zuiniger omgaan met de ruimte van belang, waarbij een vermindering van 30% van het gebruik wordt nagestreefd.

D66: de fractie wil het Bussel landschappelijk inpassen en als zoekgebied voor industrie niet uitsluiten.

VVD: intensiveren en revitaliseren op het gebied van industrieterreinen. Met name Hoogveld / Nobis, maar niet ten westen van de Reeweg.

Westelijke ontsluiting

Standpunt raad: Een eventueel aan te wijzen westweg zal alleen als ontsluitingsweg mogen dienen en niet als extra rondweg.

Standpunten fracties:

CDA, PGA/PvdA, Algemeen Belang, VVD: westtangent niet als verbindingsweg maar als ontsluiting.

Leefbaar Asten: aanleg van een westtangent onnodig.

Groen links: de fractie is van mening dat het nieuwe verkeerscirculatieplan leidend moet zijn voor nieuwe ontwikkelingen. Derhalve kan de fractie op voorhand niet instemmen met de aanleg van een westelijke ontsluitingsweg

D66: de fractie is voorstander van de ontsluitingsweg ten westen van Asten. Met name om de bedrijventerreinen te ontsluiten en de verkeersproblematiek in de kern te verlichten

Glastuinbouw

Standpunt raad: De raad stelt zich op het standpunt dat de huidige glastuinbouwgebieden in stand moeten blijven en wellicht gerevitaliseerd moeten worden. Indien mogelijk, uitbreiding van de glastuinbouw op lokaal niveau. Indien dit in onvoldoende mate mogelijk is zal op regionaal niveau bekeken moeten worden waar glastuinbouw gevestigd kan worden.

Standpunt fracties:

CDA: instandhouden gebied Hazeldonk aan Waardjesweg als tuinbouwgebied, eventueel revitaliseren,

Leefbaar Asten: ontwikkeling van de glastuinbouw binnen de reeds aangewezen zoekgebieden, geen uitbreiding van de zoekgebieden. Uitrui van zoekgebied met andere gebiedsdelen binnen de gemeentegrenzen mits er landschappelijk gezien sprake is van een win-win-situatie. Vanwege de ingrijpende veranderingen in het landschap moeten de glastuinbouwgebieden beter landschappelijk ingepast worden

PGA/PvdA: de fractie staat nadrukkelijk open voor kansrijke ontwikkeling van de tuinbouw. In de bestaande gebieden loopt men echter tegen de grenzen aan. Voor bestaande bedrijven binnen de glastuinbouw ziet zij weinig mogelijkheden tot uitbreiding. Asten is reeds overbe-deeld en verdere ontwikkelingsmogelijkheden moeten niet te eng lokaal maar vooral regionaal worden gezocht, waarbij aangesloten moet worden bij initiatieven in de gemeenten Deurne en Someren.

Algemeen Belang: staat nadrukkelijk open voor kansrijke ontwikkeling van de tuinbouw. Adviseert goed te kijken naar de wensen in samenhang met Deurne en Someren.

Groen Links: ten aanzien van de glastuinbouw wil de partij voorzichtigheid betrachten met verdere uitbreiding van de glastuinbouw, dit dient meer regionaal bekeken te worden.

D66: de fractie is van mening dat er over de gemeentegrenzen heen gekeken moet worden als het gaat om uitbreiding van de glastuinbouw, eventueel meeliftend met de reconstructie.

VVD: de fractie is van mening dat de economische drager tuinbouw beter in beeld moet komen. Op een verantwoorde manier uitbreiden zoveel als mogelijk is. Sluit zich aan bij standpunt Algemeen Belang.

Verplaatsing 't Root

Standpunt raad: Een meerderheid van de partijen is tegen het verplaatsen van sportpark 't Root ten behoeve van woningbouw.

Standpunten fracties:

CDA, Leefbaar Asten, Groen Links, D66: tegen verplaatsing

PGA/PvdA: sportpark 't Root niet verplaatsen. Partij wil kijken of er wellicht ruimte te winnen is door intensivering van het gebruik.

Algemeen Belang: verplaatsen van de sportparken alleen als de huidige accommodatie aan totale vernieuwing toe is.

VVD: handhaven sportpark 't Root is voor de fractie niet per definitie noodzakelijk

Locatie landgoederen in tuinbouwgebied

Standpunt Raad: Een meerderheid van de raad is tegen de komst van landgoederen in het tuinbouwgebied gelegen aan de Waardjesweg.

Standpunten fracties:

CDA: Instandhouden gebied Hazeldonk aan Waardjesweg als tuinbouwgebied, eventueel revitaliseren, geen ruimte voor landgoederen.

Algemeen Belang: de fractie is van mening dat landgoederen op termijn niet logisch zullen passen in het huidige tuinbouwgebied

Leefbaar Asten, PGA/PvdA, VVD, Groen Links en D66: tegen vestiging van landgoederen in tuinbouwgebied.

Bedrijven groter dan 5.000 m2

Standpunt raad: Een raadsmeerderheid is van mening dat grote bedrijven met veel werkgelegenheid bij overschrijding van die 5.000 m2 grens binnen Asten moeten kunnen blijven mits er voldoende werkgelegenheid wordt geboden.

Standpunt fracties:

CDA: als de werkgelegenheid in Asten moet groeien is de optie om bestaande bedrijven te laten groeien tot meer dan 5000 meter iets waar de gemeente niet omheen kan

Leefbaar Asten: keuze over de mogelijkheid voor bedrijven van 5000m2 om verder uit te breiden is afhankelijk van de vraag of er werkgelegenheid ontstaat. Uitdrukkelijk geen opslagloodsen.

D66: met nadruk aandacht voor de gelimiteerde 5000 meter grens van bestaande bedrijven

VVD: mogelijkheden bedrijven groter dan 5000 meter indien daadwerkelijk werkgelegenheid wordt geschapen. Geen behoefte aan bedrijf die in eerste instantie groot groeien en vervolgens alleen nog als opslag dienen

Algemeen Belang: wil geen uitspraak doen over uitbreiding van bedrijven boven de 5.000 m2. Dit is een zaak van de provincie. Dit is een ander verhaal bij bestaande bedrijven, die in de knel raken.

Groen Links: per bedrijf bekijken wat de mogelijkheden zijn. Dit hangt af van de aard (werkgelegenheid, eventuele hinder voor omgeving) en locatie van het bedrijf.

PGA/PVDA: wenst doorgroei mogelijkheden ook boven 5.000 m2 voor bestaande bedrijven. De PGA/PvdA wil uitdrukkelijk het in de visie op pag. C 22 vermelde landschapsontwikkelingsplan voor het hele gebied langs de AA ook in het overzicht 1.2 Uitwerkingsprojecten opgenomen zien worden.

De PGA/PvdA is niet bereid om duurzame waarden ondergeschikt te maken aan bedrijfseconomische ontwikkelingen, zoals in de visie op pagina C 15 laatste aandachtspunt wel is verwoord.

3. VOORONTWERPFASE

3.1 Algemeen

De voorontwerp-structuurvisie heeft van 24 september tot en met 21 oktober 2004 ter inzage gelegen. Verder is het plan, in het kader van het vooroverleg toegezonden naar de diverse instanties. In totaal hebben 7 instanties / bedrijven een inspraakreactie ingediend.

In deze nota zijn de ingebrachte inspraakreacties samengevat weergegeven en door het college beantwoord. Waar de inspraakreacties zullen leiden tot aanpassing van de toekomstvisie is dat aangegeven.

Hieronder volgt een overzicht van de natuurlijke en rechtspersonen, die gebruik hebben gemaakt van de mogelijkheid tot het inbrengen van een inspraakreactie (reclamanten).

Reclamant	Datum inspraakreactie
Primasta	8 oktober 2004
Werkgroep Behoud de Peel	21 oktober 2004
Stichting Dorpsraad Heusden	8 november 2004
Gemeente Helmond	10 november 2004
Werkgroep Begeleiding Toekomstvisie	22 november 2004
Waterschap Aa en Maas	24 november 2004
Provinciaal Planologische Commissie	2 juni 2005

Tabel 3.1 Reclamanten inspraak

3.2 Primasta (ingekomen op 8 oktober 2004)

a. Aanwijzing gronden tot bedrijventerrein

Primasta heeft behoefte aan verdere uitbreiding van de bedrijfsactiviteiten en daarmee uitbreiding van de hoeveelheid bebouwing. Graag ziet Primasta dat de hoek onder het "Ei van Ommel" wordt aangewezen als bedrijventerrein, zodanig dat uitbreiding mogelijk is.

In de toekomstvisie wordt als hoofduitbreidingsrichting voor nieuwe bedrijventerreinen, het gebied ten westen van het Hoogveld / Laagveld genoemd. Als aanvulling in de visie wordt dit gebied begrensd ter hoogte van de Reeweg. Verder is de bedoeling om dit terrein landschappelijk in te passen, rekening houdend met de aanwezige cultuurhistorische waarden van het gebied (dus geen dozen langs de snelweg).

Het voornemen is verder om het gebied onder het "Ei van Ommel" (tussen de Floralaan, de Stegen en de N279) in de toekomstvisie aan te wijzen als bedrijventerrein. Om te voorkomen dat bedrijvigheid op deze locatie een belemmering gaat vormen voor de toekomstige woningbouwplannen aan de oostzijde van Asten, is het wenselijk om op deze locatie bedrijven met een lagere milieucategorie toe te staan. In ieder geval dient de overgang, ter hoogte van de Stegen, goed ingepast te worden om belemmeringen aan beide zijden tegen te gaan. Gedacht kan worden aan meer agrarisch gerichte bedrijvigheid als overgang richting het landelijke gebied.

b. Bedrijfs grootte groter dan 5.000 m²

Primasta heeft tevens behoefte aan een groot bedrijfsoppervlak (± 10.000 m²).

Conform het provinciale beleid dienen bedrijven groter dan 5.000 m² gevestigd te worden in de stedelijke regio. Toch is de gemeente van mening dat bestaande bedrijven die willen uitbreiden boven de 5.000 m², niet direct Asten dienen te verlaten. Per geval dient bekeken te worden of uitbreiding van de activiteiten wenselijk is. Als criteria worden in ieder geval werkgelegenheid en overlast voor de omgeving meegenomen. Verder is als afwegingspunt van belang wat de mogelijkheden van een bedrijf op eigen terrein zijn (intensivering en verhoging van de bebouwing, verandering van de interne logistiek).

Op bestemmingsplanniveau dient dus een nadere afweging gemaakt te worden om de uitbreidingswens van Primasta te beoordelen.

3.3 Werkgroep "Behoud de Peel" (ingekomen op 21 oktober 2004)

a. RNLE (Regionale Natuur en Landschapseenheid)

In de toekomstvisie staat vermeld dat de RNLE zal worden verlegd naar het zuiden. De werkgroep is het daar niet mee eens. Zij willen dat voor deze begrenzing het ontwerp reconstructieplan wordt aangehouden.

De RNLE lag in het Streekplan net ten noorden van de Gezandebaan, en wordt in het ontwerp reconstructieplan verplaatst naar net ten zuiden van de Gezandebaan. De kleine afwijking waar de werkgroep het over heeft in de inspraakreactie betreft deze verplaatsing. In de toekomstvisie wordt de begrenzing van de RNLE overgenomen conform het reconstructieplan.

b. Recreatieve poort

De werkgroep kan zich niet vinden in het plan om een nieuwe toegang te creëren voor de Peel. Een extra toegang kan zeer verstorend werken op de huidige indeling van de Peel, waarbij een aantal gebieden toegankelijk zijn gemaakt en een aantal gebieden de rust wordt bewaard.

Het college onderschrijft de mening van de werkgroep dat geen extra toegang aan Astense zijde in het nationale park de Grote Peel zelf dient te komen om zo de rust en het karakter van het natuurgebied te waarborgen. Wel wil het college insteken op ontwikkeling van het gebied direct ten noorden van de Peel, de zogenaamde Peelspiegel (gebied waar een doorkijk wordt gecreëerd naar de Peel zelf). De rundveehouderij is hier op dit moment nog de belangrijkste functie. Extensivering van de rundveehouderij en verhoging van de grondwaterstanden zijn de belangrijkste ingrepen.

Het gebied tussen de Kruisbaan en de Kokmeeuwweg (Achtermijterbaan, Goudplevierweg, Vossenbaan, Peelweg, Kluitweg, Vaalbaan) en het gebied ten oosten van de Meijelseweg wordt aangewezen als extensief gebied voor dagrecreatie. Gedacht kan worden aan recreatieve activiteiten die erfgebonden zijn en binnen de bestaande bouwvolume plaatsvinden, zoals bed&breakfast, vakantiewoningen, atelier / workshops, evt. zorgboerderijen.

Het gebied tussen de Ospelerweg, Gezandebaan (tot aan de grens van het stiltegebied) en de Meijelseweg wordt aangewezen als intensief gebied voor dagrecreatie. Volledig commerciële bedrijven zijn hier mogelijk, met als richtlijn max. 500 m². Criteria 'stilte' en 'openheid' zijn hier niet meer van toepassing, alleen aandacht voor hydrologie. Uitbreiding van de Golfbaan naar het zuiden tot aan de grens van het stiltegebied hoeft geen probleem te zijn.

Planning is om een recreatieve poort aan te leggen aan de Gezande Baan, als entree voor het gebied Peelspiegel. Deze poort dient als uitvalsbasis voor het hele gebied rond de Peel. Te denken valt aan een parkeergelegenheid, aangevuld met kleinschalige horeca, fietsvoorzieningen, enz.

3.4 Stichting Dorpsraad Heusden (ingekomen op 8 november 2004)

De dorpsraad ageert tegen de plannen in de toekomstvisie voor een multifunctionele ontwikkeling op de ondergrond van Hartman aan het Vorstermansplein, ter vervanging van de bestaande voorzieningen "Unitas" en de basisschool. De dorpsraad vreest dat de locatie te klein is voor alle voorzieningen en dat de prijzen voor het huren van een dergelijke locatie te hoog worden.

Als uitwerking van de toekomstvisie en het reconstructieplan is er een integraal dorpsplan voor Heusden opgesteld. Dit plan is opgesteld in samenwerking met de inwoners en de dorpsraad en wordt separaat vastgesteld in de raadsvergadering van 20 september 2005. Daarmee is de tekst uit de Toekomstvisie op dit onderdeel achterhaald en zal worden aangepast conform het Dorpsontwikkelingsplan.

3.5 Gemeente Helmond (ingekomen op 10 november 2004)

Het college van B&W van Helmond meldt dat de gemeente Asten in de toekomstvisie aan geeft open te staan voor de opvang van de regionale behoefte voor bedrijventerrein. De Diesdonk ziet Asten echter niet zitten als bedrijventerrein (gelet op de lagenbenadering). Als alternatief voor de regionale opvang wordt Busselen genoemd. Dit gebied is echter niet concreet aangemerkt als bedrijventerrein, alleen als zoekgebied. Verder valt dit gebied buiten de stedelijke regio: strijd met het provinciale en landelijke beleid.

Binnen het gehele gebied van de stedelijke regio rondom Helmond zal onderzoek worden verricht naar alternatieve locaties voor woningbouw en bedrijventerrein. Het onderzoek zal in de vorm van een Milieueffectrapportage (MER) worden uitgevoerd, onder de regie van de Provincie. Inmiddels is een ambtelijke werkgroep actief die als taak heeft een startnotitie voor te bereiden voor het opstellen van het Milieueffectrapport. In de werkgroep zitten de gemeenten Asten, Geldrop-Mierlo, Helmond, Laarbeek en Someren, alsmede de provincie, het SRE en het waterschap Aa en Maas.

Naast een ambtelijke werkgroep is een stuurgroep geformeerd. De stuurgroep bestaat uit een onafhankelijk voorzitter en een bestuurder per gemeente, aangevuld met een agendalid die naargelang de inhoud van de gesprekstof aanschuift. Bij besluitvorming heeft elke gemeente recht op één stem. Het SRE, het Waterschap Aa en Maas en de provincie zijn via een bestuurlijk waarnemer in de stuurgroep vertegenwoordigd.

Het college is verder voornemens een eigen visie voor de Diesdonk te ontwikkelen voortbouwend op de Toekomstvisie.

Mede op basis van de toeristisch-recreatieve ontwikkelingsvisie Groene Peelvallei en onze visie die wij in het kader van de taske-force omtrent de Diesdonk hebben ingebracht blijven wij van mening dat het gebied Diesdonk ongeschikt is voor het ontwikkelen van een regio-

naal bedrijventerrein. In de discussie rond de Diesdonk willen wij deze eigen visie inbrengen die wel rekening houdt met het behouden en verder uitbouwen van de bijzondere status die de Diesdonk heeft in relatie tot landschap, natuur, recreatie en waterberging. Hiervoor zal een bestuursopdracht worden vastgesteld.

In het voorontwerp van de Toekomstvisie staat Busselen nog genoemd als zoeklocatie voor bedrijvigheid. De voorkeur van de gemeenteraad gaat echter uit naar landschapsontwikkeling in dit gebied. De aanduiding "Afweegbaar gebied uitbreiding bedrijvigheid" zal van de kaart worden afgehaald.

3.6 Werkgroep Begeleiding Toekomstvisie (ingekomen op 22 november 2004)

a. Westtangent en verkeersbeleid

De werkgroep staat negatief tegenover een westelijke ontsluiting van Asten. De werkgroep vindt dat het doorgaande verkeer via de Heesakkerweg en de N279 moet rijden.

In de Toekomstvisie is de potentie voor een westelijke ontsluitingsweg rond Asten beschreven. De realisering van deze weg wordt gekoppeld aan de situering en realisatie van eventueel nieuwe bedrijventerreinen en woonwijken aan de westzijde van Asten. Deze weg dient alleen als ontsluiting voor de eventuele uitbreidingen. Zolang er geen grootschalige bebouwingen plaatsvinden is deze weg dus niet nodig. De discussie over de westtangent zal buiten de Toekomstvisie worden gehouden zolang aan de westzijde geen grootschalige ontwikkelingen plaatsvinden. Er mag echter geen onomkeerbare situatie ontstaan.

De reeds bestaande verkeersproblematiek van het sluipverkeer door het centrum en de woonwijken van Asten wordt separaat behandeld bij de besluitvorming rond het Gemeentelijk Verkeer en Vervoersplan (GVVP).

b. Busselen

Bedrijven (al dan niet landschappelijk ingepast) op Busselen is voor de werkgroep onbespreekbaar.

Zie laatste alinea onder paragraaf 2.4.

c. Scenario N279 als snelweg

De werkgroep vindt dat als de N279 wordt opgehoogd tot snelweg, daar eisen aan verbonden moeten worden (verbetering van Ommel, Diesdonk uit de stedelijke regio).

De gemeente ondersteund de visie van de werkgroep en spreekt zich uit tegen verbreding van de N279.

d. Ommel

Ommel moet verbonden blijven met het landschap. Als de N279 wordt verbreed, dan kunnen daar eisen ter verbetering van Ommel aan verbonden worden (versterking van de relatie met de omgeving).

Zie antwoord onder c.

e. Sportpark 't Root

De werkgroep vindt dat er niet gebouwd moet gaan worden op sportpark 't Root.

Het college kiest voor handhaving van sportpark 't Root op de huidige locatie. Door intensivering van het gebruik en effectievere benutting van de velden door de aanleg van het kunstgrasveld, kan er op termijn ruimte worden gewonnen. Deze ruimte kan wel ingevuld gaan worden met woningbouw.

f. Bouwplannen Starters

De werkgroep is van mening dat de gemeente zich meer moet gaan inzetten voor woningbouw voor starters, op zodanige wijze dat deze woningen ook behouden blijven voor starters.

Als uitwerking van de Toekomstvisie is de woningbouwmonitor opgesteld. In deze monitor is o.a. aangegeven waar de komende jaren wordt gebouwd. Eén van de doelgroepen in deze monitor is starters (zowel huur als koop). Deze woningen zullen behouden blijven voor starters door middel van maatschappelijk eigendom en bestemmingsplantechnische beperkingen.

g. Uitbreiding Ostade

Als er gebouwd gaat worden in Ostade, is het van belang om in lage dichtheden of met andere typen woningen (urban villa's) te bouwen. Verder is het van belang dat de relatie met het landschap behouden blijft. Verder dient er een grote openheid in het gebied te blijven.

Bij de uitbreiding van Asten aan de westzijde (Ostade), wordt op dit moment met name gedacht aan lage bebouwingsdichtheden. De cultuurhistorische waarden in het gebied dienen centraal te staan bij het stedenbouwkundige ontwerp. Woningbouw dient goed te worden ingepast in het landschap. Bij de uitwerking van de plannen wordt t.z.t. gekeken naar de begrenzing van het gebied.

3.7 Waterschap Aa en Maas (ingekomen op 24 november 2004)

a. Waterhuishouding

Het waterschap meldt dat de items die relevant zijn ten aanzien van de waterhuishouding niet volledig zijn (deel C. 1.4.2. Strategie). Graag ziet het waterschap de items beekherstel en bufferzone voor de grondwaterkwaliteit hier aan toegevoegd. Verder ontbreekt een algemene tekst betreffende de watertoets als instrument.

De Toekomstvisie zal op de door het Waterschap benoemd punten worden aangepast. Ook een algemene tekst over de watertoets wordt aan de visie toegevoegd, conform hoofdstuk 1.8 en bijlage 2 van het ontwerp-uitwerkingsplan Zuidoost.

Momenteel is de gemeente bezig met het opstellen van een Waterplan. In de Toekomstvisie zal een link worden gemaakt naar dit plan.

b. Bufferzone Groote Peel

Graag ziet het waterschap dat de bufferzone van 500 meter ronde de Groote Peel wordt toegevoegd in deel C. 1.5.2. Strategie. Deze gebieden kunnen ook op de structuurkaart gevisualiseerd worden.

Tekstueel zal de bufferzone worden vermeld in de Toekomstvisie. Het betreft hier vigerend beleid wat reeds is verwerkt in het bestemmingsplan voor het buitengebied. Een vermelding op de kaart is niet noodzakelijk.

c. Glastuinbouwgebieden in het beekdal van de Aa

Bij bestaande glastuinbouwbedrijven in het beekdal, hanteert de gemeente een passief beleid. Verplaatsing en/of sanering van de bedrijven is pas aan de orde indien bedrijven dit zelf willen. Nu ligt een deel van het kassengebied in een reserveringsgebied voor waterberging. Het waterschap adviseert hier een opmerking toe te voegen dat de mogelijkheid tot uitbreiding van bedrijven buiten bestaande bouwblokken altijd per geval onderzocht zal worden op basis van het watertoetsingsproces.

Momenteel is de gemeente bezig met het opstellen van een Economisch Actieplan. Eén van de kernonderwerpen is de toekomst van de glastuinbouw. De discussie rond de glastuinbouw wordt in DAS verband bekeken. Uiteraard is Waterschap een belangrijke partij in deze discussie. Voorlopig wordt de Toekomstvisie op dit punt nog niet aangepast.

d. Ecologische Verbindingszone Astense Aa

In paragraaf 2.3.3 (deel C.) staat dat gekozen wordt voor aanleg van de Ecologische Verbindingszone aan een zijde van de beek. Het waterschap vindt deze zin niet correct omdat eenzijdig of tweezijdige aanleg afhankelijk is van waar in de toekomst kansen liggen.

Uiteraard is het wenselijk om de Ecologische Verbindingszone aan beide zijden van de Astense Aa aan te leggen. Maar, zoals ook in de Toekomstvisie staat vermeld, is vanuit praktisch oogpunt (grondverwerving van meerdere eigenaren, onderhoudstechnisch, etc.) gekozen voor aanleg aan één zijde van de beek. Indien er kansen voordoen voor aanleg aan twee zijden, zullen uiteraard wel benut worden.

3.8 Provinciale Planologische Commissie Noord-Brabant (ingekomen op 2 juni 2005)

a. Relatie met het uitwerkingsplan

De directie meldt dat in het vastgestelde Uitwerkingsplan er een keuze wordt gemaakt voor een invulling met bedrijven op de Diesdonk. De gemeente kiest voor een groene invulling. Afhankelijk van de MER, die binnenkort wordt opgestart, kan de visie van de gemeente wellicht niet worden uitgevoerd.

Zie antwoord onder paragraaf 2.4.

b. Wonen

De directie mist een planning voor de middellange termijn waar gebouwd gaat worden voor starters, senioren, zorg, enz. De Toekomstvisie meldt verder dat een deel van de bebouwing moet worden ingezet voor eengezinswoningen en vrije kavels. De directie mist de onderbouwing voor deze doelgroepen, gelet op de vergrijzing en ontgroening. De directie vindt dat uitbreiding van het aantal woningen (meer dan vanuit een minimumprogramma) in strijd is met het provinciale beleid. De motivatie dat kleine uitbreidingen noodzakelijk zijn voor het instant houden van de voorzieningen, houdt geen stand.

De keuze voor de diverse woontypologiën en het aantal te bouwen woningen, zoals vermeld in deel C, paragraaf 2.5.1, wonen, zijn gedestilleerd uit diverse nota's, te weten de quickscan (van woningbouwvereniging Bergopwaarts), gegevens van de SRE en het volkshuisves-

tingsplan 2002 + de concrete uitwerking. De samenvatting van deze plannen is weergegeven in deel B, hoofdstuk 5 van de Toekomstvisie. Voor verdere gegevens over en de onderbouwing van het woningbouwprogramma van de gemeente, kan verwezen worden naar de woningbouwmonitor.

c. NOBIS

Over de voorgestelde Leisure voorzieningen op het Nobisterrein twijfelt de directie of het plan passend is bij een landelijke gemeente.

Leisureachtige activiteiten naast NOBIS zijn bij nadere overweging niet gewenst. In de Toekomstvisie wordt deze aanduiding geschrapt. Als alternatief wordt in de Toekomstvisie dit gebied aangeduid als zoeklocatie voor bedrijvigheid. Omdat dit gebied de entree van Asten vormt, dient de uitstraling van deze strook aan te sluiten aan de sfeer van Asten, dat wil zeggen, een groene uitstraling en hoogwaardige architectuur.

d. Recreatie en groen in de Diesdonk

Uitgaande van een groene invulling van de Diesdonk, dient het noordwestelijke gebied (samenkomst beekdalen) uit de recreatieve ontwikkeling te blijven: hier zijn natuur en waterberging aan de orde.

Een combinatie tussen waterberging en (lichte) vormen van recreatie zijn voorstelbaar. Voor de directe invulling van de Diesdonk kan worden verwezen naar de beantwoording onder paragraaf 2.4.

e. Ganzenfoerageergebied

De directie meldt dat een groot gedeelte van de gronden rond de Groote Peel van belang zijn als ganzenfoerageergebied. Aanwijzing van het gebied als verwevingsgebied waar de landbouw mogelijk ruimte krijgt kan conflicten opleveren.

Bij de aanwijzing "verwevingsgebied" wordt volledig aangesloten aan het reconstructieplan (rechtstreekse doorwerking in het Streekplan). Aanpassing van de Toekomstvisie is niet noodzakelijk.

f. Ecologische verbindingzone

De directie mist de initiatieven "ecologische verbindingzone langs de Eeuwelse loop" en de "golfbaan" in de toekomstvisie.

De tekst in de Toekomstvisie wordt aangevuld.

g. Westelijke ontsluitingsroute

De directie vindt dat het nut en de noodzaak van de westelijke ontsluiting sterker kan worden geformuleerd.

Zie beantwoording paragraaf 2.5 onder a.

h. Vormgeving toekomstvisie

De directie vindt de indeling en het kaartmateriaal soms onduidelijk.

De toekomstvisie is opgebouwd uit vijf delen:

- Deel A, de Visie op Hoofdlijnen, bevat de strategische keuzen uit de toekomstvisie. Dit deel kan gezien worden als een samenvatting van de visie.
- Deel B, de onderbouwing, besteedt aandacht aan de actuele en te verwachten sociaal-maatschappelijke en economische situatie in Asten en de randvoorwaarden en kansen die de fysieke omgeving aanreikt. Naast een objectieve foto van de bestaande situatie, vormt vooral de subjectieve waardering door het gemeentebestuur en de bevolking van Asten het vertrekpunt van deze toekomstvisie.
- Deel C dient als toetsingskader voor toekomstige initiatieven. Deze visie is in het vervolg leidend bij beslissingen op het gebied van wonen, werken en voorzieningen. Nieuwe ontwikkelingen en ideeën moeten aan de visie worden getoetst. Als initiatieven niet passen binnen de visie, dan worden ze in principe niet uitgevoerd.
- Deel D, het projectenprogramma, geeft een beeld van welke projecten bij kunnen dragen aan het realiseren van de gewenste ontwikkelingen.
- Deel E, de bijlagen.

Ter verduidelijking zal het kaartmateriaal op een groter formaat worden afgedrukt.

3.9 Belegstuk raadsfracties

Tijdens de behandeling van de voorontwerp-structuurvisie door de gemeenteraad op 20 april 2004, hebben alle raadsfracties hun standpunt over zeven onderwerpen gegeven. In dit hoofdstuk wordt het standpunt van het college verwoord inzake deze onderwerpen. Waar het belegstuk leidt tot aanpassing van de toekomstvisie is dat aangegeven.

3.9.1 Woningbouw ten oosten (Loverbosch) en ten westen (Ostade) van Asten

Zoals inmiddels ook is uitgewerkt in de woningbouwmonitor, wordt in eerste instantie ingezet op woningbouw aan de oostzijde van Asten, tot aan de N279. Momenteel wordt gewerkt aan de eerste uitwerkingen van dit initiatief. Als Loverbosch op termijn vol is, kan worden uitgeweken naar de westzijde (Ostade). Ook dit is reeds vermeld in de vastgestelde monitor.

Bij de uitbreiding van Asten aan de westzijde (Ostade), wordt op dit moment met name gedacht aan lage bebouwingsdichtheden. De cultuurhistorische waarden in het gebied dienen centraal te staan bij het stedenbouwkundige ontwerp. Woningbouw dient goed te worden ingepast in het landschap. Bij de uitwerking van de plannen wordt t.z.t. gekeken naar de begrenzing van het gebied.

3.9.2 Industrie op Busselen

In de toekomstvisie wordt als hoofduitbreidingsrichting voor nieuwe bedrijventerreinen, het gebied ten westen van het Hoogveld / Laagveld genoemd. Als aanvulling in de visie wordt dit gebied begrensd ter hoogte van de Reeweg. Verder is de bedoeling om dit terrein landschappelijk in te passen, rekening houdend met de aanwezige cultuurhistorische waarden van het gebied (dus geen dozen langs de snelweg).

Het voornemen is verder om het gebied onder het "Ei van Ommel" (tussen de Floralaan, de Stegen en de N279) in de toekomstvisie aan te wijzen als bedrijventerrein. Om te voorkomen dat bedrijvigheid op deze locatie een belemmering gaat vormen voor de toekomstige woningbouwplannen aan de oostzijde van Asten, is het wenselijk om op deze locatie bedrijven met een lagere milieucategorie toe te staan. In ieder geval dient de overgang, ter hoogte van de Stegen, goed ingepast te worden om belemmeringen aan beide zijden tegen te gaan. Gedacht kan worden aan meer agrarisch gerichte bedrijvigheid als overgang richting het landelijk gebied.

In het voorontwerp van de Toekomstvisie staat Busselen nog genoemd als zoeklocatie voor bedrijvigheid. De voorkeur van de gemeenteraad gaat echter uit naar landschapsontwikkeling in dit gebied. De aanduiding "Afweegbaar gebied uitbreiding bedrijvigheid" zal van de kaart worden afgehaald.

3.9.3 Westtangent

In de Toekomstvisie is de potentie voor een westelijke ontsluitingsweg rond Asten beschreven. De realisering van deze weg wordt gekoppeld aan de situering en realisatie van eventueel nieuwe bedrijventerreinen en woonwijken aan de westzijde van Asten. Deze weg dient alleen als ontsluiting voor de eventuele uitbreidingen. Zolang er geen grootschalige bebouwingen plaatsvinden is deze weg dus niet nodig. De discussie over de westtangent zal buiten de Toekomstvisie worden gehouden zolang aan de westzijde geen grootschalige ontwikkelingen plaatsvinden. Er mag echter geen onomkeerbare situatie ontstaan.

De reeds bestaande verkeersproblematiek van het sluipverkeer door het centrum en de woonwijken van Asten wordt separaat behandeld bij de besluitvorming rond het Gemeentelijk Verkeer en Vervoersplan (GVVP).

3.9.4 Glastuinbouw

Momenteel is de gemeente bezig met het opstellen van een Economisch Actieplan. Eén van de kernonderwerpen is de toekomst van de glastuinbouw, na de reconstructieperiode. De discussie rond de glastuinbouw wordt in DAS verband bekeken.

3.9.5 Verplaatsing Sportpark 't Root

Het college kiest voor handhaving van sportpark 't Root op de huidige locatie. Door intensivering van het gebruik en effectievere benutting van de velden door de aanleg van het kunstgrasveld, kan er op termijn ruimte worden gewonnen. Deze ruimte kan wel ingevuld gaan worden met woningbouw.

3.9.6 Locatie landgoederen in het tuinbouwgebied

De aanduiding "landgoederen" wordt, voor wat betreft het tuinbouwgebied, uit de toekomstvisie gehaald.

3.9.7 Bedrijven groter dan 5.000 m2

Conform het provinciale beleid dienen bedrijven groter dan 5.000 m2 gevestigd te worden in de stedelijke regio. Toch is de gemeente van mening dat bestaande bedrijven die willen uitbreiden boven de 5.000 m2, niet direct Asten dienen te verlaten. Per geval dient bekeken te worden of uitbreiding van de activiteiten wenselijk is. Als criteria worden in ieder geval werkgelegenheid en overlast voor de omgeving meegenomen. Verder is als afwegingspunt van belang wat de mogelijkheden van een bedrijf op eigen terrein zijn (intensivering en verhoging van de bebouwing, verandering van de interne logistiek).

4. ONTWERPFASE

4.1 Aanleiding

Op 6 september 2005 heeft de commissie AZ/C zich uitgesproken over de inspraakreacties die zijn binnen gekomen tegen de ontwerpversie van de Toekomstvisie / Structuurvisie "de Avance". Naar aanleiding van deze reacties is "de Avance" op onderdelen aangepast en is de visie ter inzage gelegd ten behoeve van de vaststelling.

De visie heeft van 16 december 2005 tot en met 26 januari 2006 ter inzage gelegen. In totaal hebben 9 instanties / bedrijven gebruik gemaakt van de mogelijkheid om zienswijzen kenbaar te maken. In deze nota zijn de ingebrachte zienswijzen samengevat weergegeven en doen wij voorstellen of zienswijzen al dan niet aanleiding vormen om het ontwerp aan te passen.

Reclamant	Datum zienswijze
Gasunie	12 januari 2006
Legro Potgrondbedrijf	25 januari 2006
Hertroijs Architecten (NOBIS Hotel)	26 januari 2006
Ministerie van Defentie	26 januari 2006
Werkgroep Behoud de Peel	26 januari 2006
Brandenburch B.V.	26 januari 2006
Raijmakers Transport B.V.	26 januari 2006
Gemeente Helmond	26 januari 2006
Brabantse Milieufederatie	30 januari 2006*
Ambtshalve aanpassingen	--

Tabel 4.1 indieners zienswijzen

* De termijn voor het kenbaar maken van zienswijzen sloot op donderdag 26 januari 2006. Deze reactie is te laat en wordt dus niet behandeld in deze nota van zienswijzen. Waar de reactie echter aanleiding geeft om tekstuele aanpassingen door te voeren is dit onder hoofdstuk 2.10 aangegeven.

4.2 Gasunie

Langs de Zuid-Willemsvaart loopt een hoofdtransportleiding van de Gasunie. In hun brief vraagt Gasunie om bij de planvorming rekening te houden met de veiligheidsafstanden rond deze leiding.

De gasleiding is reeds opgenomen in het huidige bestemmingsplan "Buitengebied". Bij het opstellen van het nieuwe bestemmingsplan "Buitengebied Asten" zal rekening gehouden worden met de nieuwe veiligheidseisen. Deze zienswijze leidt niet tot aanpassing van de toekomstvisie / structuurvisie plus.

4.3 Legro Potgrondbedrijf

Legro zit momenteel aan de Venbergweg met hun activiteiten (potgrondbedrijf). De wens is om op de huidige locatie uit te kunnen breiden.

Door alle politieke partijen is aangegeven dat bedrijven groter dan 5.000 m² die willen uitbreiden, niet per definitie moeten verhuizen naar de stedelijke regio. Maatwerk is hierbij wenselijk. Als criteria worden in ieder geval werkgelegenheid en overlast voor de omgeving meegenomen. Een eventuele uitbreiding van Legro is dus niet in strijd met de toekomstvisie / structuurvisie plus. Het verzoek van Lego om uit te breiden zal t.z.t. worden beoordeeld. Deze zienswijze leidt niet tot aanpassing van de toekomstvisie / structuurvisie plus.

4.4 Hertroijs Architecten (NOBIS Hotel)

De heer Hertroijs ageert tegen het voornemen om het gebied tussen de Nobisweg en rijksweg A67 aan te duiden als "afweegbaar gebied voor uitbreiding bedrijvigheid". Voor het hotel is het onwenselijk als de zichtfunctie vanaf de snelweg wordt verminderd. Verder is het voor het hotel onwenselijk om ingebouwd te worden door bedrijfsgebouwen. Dit tast de verhuurbaarheid aan toeristen sterk aan.

In de toekomstvisie / structuurvisie plus is de volgende tekst over dit gebied opgenomen: ook het gebied tussen de Nobisweg en rijksweg A67 krijgt in de Toekomstvisie de aanduiding "afweegbaar gebied uitbreiding bedrijvigheid". Momenteel vervult het hotel / restaurant Nobis de rol als visitekaartje voor Asten voor wat betreft uitstraling en architectuur. De omliggende bebouwing dient diezelfde hoge kwaliteit en ruimte uit te stralen. Het gebied dient dan ook op termijn ingevuld te worden met hoogwaardige bedrijvigheid met een hoogwaardige architectuur en dient qua groenstructuur aan te sluiten op de sfeer van Asten.

Het is dus ook vanuit de gemeente niet wenselijk om het Nobishotel in te bouwen tussen 'blokkendozen'. Bij de verdere uitwerking van de toekomstvisie in een nieuw bestemmingsplan, zal in goed overleg met het hotel worden gekeken hoe het gebied een kwalitatieve impuls gegeven kan worden. Om duidelijk te maken dat het niet de planning is om alles vol te bouwen zal de volgende regel in de visie worden aangevuld: het gebied dient dan ook op termijn ingevuld te worden met hoogwaardige bedrijvigheid met een hoogwaardige architectuur en dient qua groenstructuur en openheid aan te sluiten op de sfeer van Asten en reeds aanwezige kwaliteiten van dit gebied.

4.5 Ministerie van Defensie

Het noordelijke gebied van de gemeente Asten (grofweg boven rijksweg A67) valt binnen de Radarzone van vliegbasis Volkel (15 Nautische mijl of 27,8 km vanaf de positie van de radar). Binnen deze zone moeten bij nieuwe bouwwerken hoger dan 65 m boven NAP worden berekend of er verstoring van de radar plaats vind. Windenergieprojecten dienen altijd te worden getoetst.

De toekomstvisie spreekt zich niet uit over bebouwingshoogtes. De radarzone zal wel worden opgenomen in het nieuwe bestemmingsplan "Buitengebied Asten". Verder zal deze informatie worden meegenomen bij de verdere uitwerkingen van de plannen van de Diesdonk. De gemiddelde maaiveldhoogte van het gebied vallend binnen de radarzone is 25-30 m boven NAP. Met deze basishoogte dient dus rekening te worden gehouden (b.v. GSM-masten, hoge silo's, reclamezuilen, enz.) Deze zienswijze leidt echter niet tot aanpassing van de toekomstvisie / structuurvisie plus.

4.6 Werkgroep Behoud de Peel

a. De werkgroep geeft aan dat het zoeken van ruimte voor de glastuinbouw in regionaal verband kan stuiten op problemen, doordat veel zoekgebieden dicht bij de Peelgebieden liggen (De Bult, de Heidsche Peel, enz.).

In de toekomstvisie is aangegeven dat de huidige gebieden rond Heusden de Kleine Heitrak worden ingericht voor het doorgroeien van de bestaande glastuinbouwbedrijven. Uitbreiding van de bedrijven in het beekdal van de Aa wordt vanuit de functies van dit gebied (kwelgebied) niet wenselijk geacht. Bij de verdere uitbreiding van de glastuinbouw in regionaal verband zal rekening gehouden worden met de reactie van de Werkgroep. Deze reactie leidt niet tot aanpassing van de toekomstvisie / structuurvisie plus.

b. De werkgroep vraagt om een vergroting van de duisternisgebieden rond de natuurgebieden. Verder vindt de werkgroep dat de aanduiding 'intensief gebied voor dagrecreatie' strijd oplevert met de visie dat ten zuiden van Heusden recreatie een extensieve vorm dient uit te stralen. De aanwezigheid van commerciële toeristische bedrijven aan de Gezande Baan wordt door de Werkgroep als onwenselijk betiteld.

De huidige begrenzingen van de duisternisgebieden in de toekomstvisie, komen overeen met de aanduidingen van de stiltegebieden. Dit wordt als een duidelijke begrenzing gezien. Met de versturende bedrijven (manege, golfbaan, enz), kunnen afspraken gemaakt worden over tijden, verspreiding, enz.

De aanduiding "commerciële bedrijven" binnen de zone aangeduid voor extensieve dagrecreatie kan onduidelijkheid creëren. Gedacht kan worden aan grotere natuurcampings, de aanleg van de golfbaan, enz. Basisvoorwaarde bij de toelating van dergelijke bedrijven is dat de natuurwaarden moeten worden versterkt. Als voorbeeld kan de golfbaan worden aangehaald. De BMF en de IVN hebben ingestemd met de plannen, omdat deze zijn gekoppeld aan natuurcompensatie en de ontwikkeling van de Ecologische verbindingzone langs de Eeuwse Loop.

De tekst in paragraaf 1.5.2 zal worden verduidelijkt: Hoewel het zuidelijk gedeelte van de gemeente bestemd is voor extensieve recreatie zijn intensievere vormen van recreatie toelaatbaar in het gebied tussen de Ospelerweg, Gezandebaan (tot aan de grens van het stiltegebied) en de Meijelseweg. Volledig commerciële bedrijven zijn hier mogelijk, met als richtlijn max. 500 m². Criteria 'stilte' en 'openheid' zijn hier niet meer van toepassing, alleen aandacht voor hydrologie en landschapsontwikkeling.

c. De Werkgroep vindt het jammer dat er geen ontwikkelingsmogelijkheden zijn genoemd voor de aanleg van landgoederen.

Naar aanleiding van de bespreking van de concepttoekomstvisie door de raadsfracties is de aanduiding "zoekgebied voor landgoederen" in het beekdal van de Aa uit de visie geschrapt. Deze zienswijze leidt derhalve niet tot aanpassing van de toekomstvisie / structuurvisie plus.

4.7 Brandenburch B.V.

Brandenburch ageert tegen het niet opnemen van de aanduiding "afweegbaar gebied uitbreiding bedrijventerrein" op het perceel ten noorden van de bedrijven Brandenburch en Raijmakers Transport.

Het gebied tussen de Aa en de Zuid-Willemsvaart is aangeduid als zoekgebied voor waterberging in combinatie met uitbreiding van natuurgebied. Verder heeft de Aa de aanduiding Ecologische verbindingzone meegekregen. In het streekplan is dit gebied aangemerkt als GHS met als aanduiding 'leefgebied kwetsbare soorten'. Uitbreiding van de bedrijvigheid op deze locatie wordt niet wenselijk geacht. Uitbreidingsruimte dient derhalve op de reeds voor bedrijvigheid aangeduide gebieden plaats te vinden. Deze reactie leidt niet tot aanpassing van de toekomstvisie / structuurvisie plus.

4.8 Raijmakers Transport B.V.

Raijmakers Transport ageert tegen het niet opnemen van de aanduiding "afweegbaar gebied uitbreiding bedrijventerrein" op het perceel ten noorden van de bedrijven Brandenburch en Raijmakers Transport.

Zie reactie hoofdstuk 3.7.

4.9 Gemeente Helmond

a. Het college van B&W van Helmond verzoeken de gemeente Asten om de Diesdonk aan te duiden als zoekgebied voor bedrijvigheid. Verder is de vraag van het college of de gemeente Asten zich gaat houden aan de resultaten van de MER-studie over de Diesdonk.

De wens van de gemeente Asten gaat uit naar een recreatieve invulling voor dit gebied, rekening houdend met de aanwezige geomorfologische en hydrologische waarden. Vanuit de lagenbenadering leent dit gebied zich niet voor een ontwikkeling met bedrijven. De toekomstvisie wordt ten aanzien van dit punt niet aangepast. Doordat de uitkomsten van de MER-studie nog niet bekend zijn, houden wij vast aan onze eigen visie voor de Diesdonk.

b. Het college van B&W van Helmond wilt voorkomen dat er in de lokale uitbreidingsgebieden voor bedrijvigheid van Asten, bedrijven groter dan 5.000 m² worden geplaatst, omdat dit strijd oplevert met het provinciale beleid.

In principe dienen bedrijven groter dan 5.000 m² zich te vestigen in de stedelijke regio's. Wij vinden het echter niet wenselijk om de reeds in Asten aanwezige bedrijven, die een grote maatschappelijke gebondenheid aan de gemeente hebben, uit Asten te plaatsen. De toekomstvisie zal dan ook geen uitspraken doen over de bedrijfsgrootte bij nieuwe plannen om te voorkomen dat lokale bedrijven geen uitbreidingsmogelijkheden meer hebben in Asten. Wel wordt de nieuwvestiging van grote bedrijven niet aangemoedigd. Deze reactie leidt niet tot aanpassing van de toekomstvisie / structuurvisie plus.

4.10 Brabantse Milieufederatie

De termijn voor het kenbaar maken van zienswijzen sloot op donderdag 26 januari 2006. De reactie is gedateerd 27 januari en binnengekomen op 30 januari. De reactie is daarmee te laat en wordt dus niet behandeld in deze nota van zienswijzen. Waar de reactie echter aanleiding geeft om tekstuele aanpassingen door te voeren hebben wij dit onderstaand aangegeven.

- In deel C onder 1.4 wordt de tekst in die zin aangepast dat voor beekherstel een zone van gemiddeld 25 meter in eerste instantie voldoet.
- In deel C onder 1.5 wordt de tekst aangepast door het vervallen van de zin: Uitbreiding van de golfbaan naar het zuiden tot aan de grens van het stiltegebied hoeft geen probleem te zijn.
- In deel C onder 1.6 vervalt bij strategische bosbouw aansluitend op de bestaande bosgebieden de toevoeging (bij voorkeur in de EHS).
- In deel C onder 1.6 wordt Mariaheide vervangen door Deurnese Peel – Mariapeel complex

4.11 Ambtshalve aanpassingen

Momenteel staat het beleid omtrent bedrijven groter dan 5.000 m² in deel B (beschrijving bestaande situatie) van de visie. Het voorstel is om dit stuk te verplaatsen naar deel C (ontwikkelingen).

5. VASTSTELLINGSFASE

5.1 Raadsvoorstel d.d. 21-02-2006

Aanleiding

Medio 2004 heeft uw raad ingestemd met de conceptversie van de Toekomstvisie / Structuurvisie "de Avance". Deze visie scheidt o.a. een kader voor het ruimtelijke beleid van de gemeente voor de komende 10 jaar en geeft een doorkijk naar 2025 (beleidstermijn 25 jaar). Vanuit het gemeentebestuur is dan ook de wens aangegeven om het plan de juridische status van structuurvisie te geven.

Op 8 september 2005 heeft de commissie AZ/C zich uitgesproken over de inspraakreacties die zijn binnen gekomen tegen de ontwerpversie van de Toekomstvisie / structuurvisie "de Avance". Naar aanleiding van deze reacties is "de Avance" op onderdelen aangepast en is de visie ter inzage gelegd ten behoeve van de vaststelling.

De visie heeft van 16 december 2005 tot en met 26 januari 2006 ter inzage gelegen. In totaal hebben 9 instanties / bedrijven gebruik gemaakt van de mogelijkheid om zienswijzen kenbaar te maken. In de bijgevoegde "Nota zienswijzen Toekomstvisie / Structuurvisie De Avance" zijn de ingebrachte zienswijzen samengevat weergegeven en doen wij voorstellen of zienswijzen al dan niet aanleiding vormen om het ontwerp aan te passen.

Advies

Wij stellen u voor de Toekomstvisie / Structuurvisie De Avance gewijzigd vast te stellen conform de "Nota zienswijzen Toekomstvisie/ Structuurvisie De Avance".

Motivering

Voor een motivering van de voorstellen wordt verwezen naar de bijgevoegde "Nota zienswijzen Toekomstvisie / Structuurvisie De Avance".

Risico's

Vaststelling van de toekomstvisie brengt geen risico's met zich mee. Tegen de vaststelling is geen beroep mogelijk. Voor de visie zoals die nu voorligt bestaat blijkens de commissievergadering van 6 september 2005 politiek draagvlak.

Asten, 7 februari 2006.

Voor u ligt ter inzage:

- *het ontwerp Toekomstvisie / Structuurvisie van 15 december 2005;*
- Ingediende zienswijzen
- De Toekomstvisie / Structuurvisie De Avance van 21 februari 2006

5.2 Raadsbesluit

Onderwerp: vaststelling Toekomstvisie / Structuurvisie De Avance
Vergadering raad de dato: 21 februari 2006
Agendanummer: 06.02.12.

De raad van de gemeente Asten;

Gelet op:

- het voorontwerp Toekomstvisie / Structuurvisie van 20 april 2004;
- de nota van inspraakreacties van 8 september 2005;
- het ontwerp Toekomstvisie / Structuurvisie van 15 december 2005;
- de nota van zienswijzen Toekomstvisie / Structuurvisie De Avance van 7 februari 2006;

Gezien het voorstel van burgemeester en wethouders d.d. 7 februari 2006;

Besluit:

De Toekomstvisie / Structuurvisie De Avance gewijzigd vast te stellen overeenkomstig de bij dit besluit behorende en gewaarmerkte Toekomstvisie en Structuurvisie De Avance.

Aldus vastgesteld in de openbare raadsvergadering van de raad der gemeente Asten d.d. 21 februari 2006.

De raad voornoemd,
De griffier,
Ir. C.W.J.B. Verborg

de voorzitter,
Ir. J. Beenakker

5.3 Notulen raadsvergadering 21-02-2006

Eerste termijn

Wethouder **Van der Loo** geeft aan dat naar aanleiding van opmerkingen van Werkgroep Behoud de Peel op bladzijde C17 de tekst en een kaartje is aangepast. Het betreft de laatste alinea en heeft betrekking op de mogelijkheid om in de Ospelerweg, Gezandebaan en Meijel-seweg intensievere recreatie toe te staan.

De fractie **GroenLinks** ondersteunt de toekomstvisie op hoofdlijnen. Zij is het er niet mee eens dat intensieve recreatie toegelaten wordt in een gebied dat bedoeld is voor extensieve recreatie. Zij vraagt zich af wat er bedoeld wordt met grotere natuurcampings en intensievere recreatie. De fractie is van mening dat er in de toekomstvisie onvoldoende aandacht is voor duisternis en stilte rondom de peel. Met betrekking tot project 13 waar de brede school Heusden is opgenomen vraagt de fractie zich af waarom dit is beperkt tot Heusden.

De fracties **CDA en Algemeen Belang** stemmen in met de toekomstvisie. Zij vinden dat er nu snel een vertaling naar een concreet actieplan moeten volgen. Met betrekking tot de toevoeging over de intensieve recreatie merken de fracties op dat recreatie wel mogelijk moet zijn, maar dat dit niet mag leiden tot beknutting van de toekomstmogelijkheden van de bedrijven die daar gevestigd zijn. De fracties kunnen ook instemmen met de opmerkingen met betrekking tot het terrein Nobis.

De fractie **Leefbaar Asten** is van mening dat de inbreng en zienswijzen van anderen op een juiste wijze in de toekomstvisie is opgenomen. Zij ondersteunt de toekomstvisie. De fractie

PGA/PvdA ondersteunt de toekomstvisie in grote lijnen. De fractie heeft er problemen mee dat het gebied ten zuidwesten van de Heesakkerweg als transformatiegebied voor wonen wordt aangemerkt, terwijl dit niet aansluit bij hetgeen in de commissie breed gedragen werd. Ook de opmerkingen met betrekking tot het verbreden van de N279 zijn niet juist opgenomen. De commissie heeft immers aangegeven dat dit strategisch niet aan te bevelen is. Met betrekking tot de recreatie is de fractie het eens met de fractie **GroenLinks**. Intensieve recreatie dient zo dicht mogelijk bij de stadsregio plaats te vinden en hoort niet in dit gebied. Het is bovendien niet in overeenstemming met de Grens regionale natuur- en landschapseenheid (RNLE). Men wenst dan ook dat in de toekomstvisie de begrenzing tussen de zones intensieve/extensieve recreatie gelijk loopt met de RNLE. Verder merkt de fractie op dat zij het eens is met de visie om in het Beekdalgebied de Aa geen industrie te ontwikkelen. De fractie ondersteunt de wijziging met betrekking tot Nobis. Men ondersteunt de overige wijzigingen. De fractie wijst er op dat met betrekking tot beekherstel een fout is gemaakt dit lukt niet binnen de opgenomen grenzen van 25 meter.

De fractie **VVD** ondersteunt het stuk. Zij benadrukt dat het een visie is, waar je aan moet blijven werken en waar je dynamisch mee moet omgaan. Wethouder **Van der Loo** geeft aan dat in de Peelspiegel is opgenomen welke ontwikkelingen rondom de peel gewenst zijn. Met betrekking tot de intensieve recreatie merkt hij op dat de RNLE de begrenzing is. Met betrekking tot het transformatiegebied geeft hij aan dat het kaartje onjuist is, dit zal worden aangepast. Een natuurcamping is een camping met veel groen en op een grote oppervlakte, dit is mogelijk binnen de Peelspiegel. De wethouder is van mening dat Beekherstel binnen 25 meter mogelijk is, maar dat is inderdaad nog onderwerp van discussie.

Tweede termijn

De fractie **GroenLinks** vraagt nogmaals om de toezegging dat er aandacht zal zijn voor stilte en duisternis rondom de Peel.

De fractie **CDA** geeft aan dat intensieve recreatie natuurlijk niet mogelijk moet zijn in het gedeelte dat valt binnen het RNLE.

De fracties **Algemeen Belang en PGA/PvdA** zijn van mening dat de punten met betrekking tot de kaart, de verbreding van de N279 en de intensieve recreatie in de toekomstvisie vastgelegd moeten worden. De fractie **PGA/PvdA** wil dat daarvoor de toekomstvisie wordt aangepast.

Voor de fractie **VVD** is vastlegging van de wijzigingen in het verslag voldoende. Mondeling worden de volgende amendementen ingebracht:

- De kaart met betrekking tot het transformatiegebied ten zuidwesten van de Heesakkerweg wordt aangepast.
- Er wordt opgenomen dat de raad tegen verbreding van de N279 is.
- Begrenzing intensieve/extensieve recreatie valt samen met de grens RNLE.

Deze amendementen zullen worden verwerkt in de toekomstvisie. Zonder hoofdelijke stemming wordt overeenkomstig het voorstel inclusief de mondelinge amendementen besloten.

De Avance - Deel F

Bijlagen

INHOUDSOPGAVE

INHOUDSOPAVE	2
BIJLAGE 1: Bronnen	3
BIJLAGE 2: Watertoets	4

BIJLAGE 1: BRONNEN

- Afdelingsverslag 2001 (Afdeling sociale zaken en bevolking, Gemeente Asten, 2001)
- Asten nader bezien; Een andere kijk op de visie 2020 (werkgroep begeleiding toekomstvisie Asten 2020, 2003)
- Bedrijfsplan 2002 (Gemeente Asten, 2001)
- Behoefteberekening Wonen en Zorg voor Ouderen 2000-2010 (SRE, 2000)
- Bestemmingsplan 'Buitengebied Asten 1998' (Gemeente Asten)
- Blik op jeugd: op weg naar een samenhangend jeugdbeleid (BSJ & Gemeente Asten, 2000)
- Collegeprogramma 2002-2006 (Gemeente Asten, 2002)
- Concept-Reconstructieplan De Peel (Reconstructiecommissie De Peel, 2003)
- Cultuurhistorische Inventarisatie Noord-Brabant, M.I.P. (Provincie Noord-Brabant, 1992)
- De Klokken gelijk gezet (Gemeente Asten, 1999)
- De regierol van de gemeente, regie over welzijn, wonen en zorg (SRE, 2002)
- Digitale Atlas RLG, deel 2 (Provincie Noord-Brabant, 2002)
- GEA-objecten van Noord-Brabant (Rijksinstituut voor Natuurbeheer, 1985)
- Gezondheidspeiling Senioren Asten (Gemeente Asten, 2002)
- Groenstructuurplan op ecologische basis (Gemeente Asten, 1999)
- Heusden op weg naar het jaar 2000 (Stuurgroep Heusden)
- Interviews medewerkers gemeente Asten (2003)
- Inwonersgegevens (afdeling Inwonerszaken Gemeente Asten, 2003)
- Knelpunteninventarisatie Integrale Zonering Gemeente Asten (ZLTO Asten, 2003)
- Landschapsbeleidsplan gemeente Asten (Gemeente Asten, 1997)
- Leefbaarheidsonderzoek Ommel (dorpsraad Ommel, 1998)
- Masterplan BZOB Helmond (gemeente Helmond, 1996)
- Milieubeleidsplan Gemeente Asten 2000-2003 (Novio Consult, 2000)
- Milieuprogramma 2000-2003 (Gemeente Asten, 2000)
- Monumentennota Gemeente Asten (Gemeente Asten, 1999)
- Pre-concept Regionaal Structuur Plan (SRE, 2004)
- Regionale Bedrijventerreinen-structuurvisie SRE 2000 (Etin Adviseurs, 2000)
- Regionale Woon Visie (SRE, 2004)
- Ruimtelijke Structuurvisie (Croonen Adviseurs, 1997)
- Samenwerkingsconvenant Deurne - Asten - Someren (DAS, 2004)
- Sociaal-economische Paragraaf Reconstructiegebied De Pee, (Streekplatform De Peel, 2003)
- Sociale Structuurschets, leefbaarheid in de dorpen Heusden en Ommel (Gemeente Asten, 2001)
- Stroomgebiedsvisie Astense Aa en Oude Aa (Waterschap De Aa, 2000)
- Subsidieprogramma Welzijn / Zorg 2002 (Gemeente Asten, 2001)
- SWOT-analyse Zuid-Oost Brabant (SRE, 2003)
- Toeristisch beleid 1-3-2000 tot 1-9-2001 (Gemeente Asten)
- Toeristische Ontwikkelingsvisie De Peel (SRE, 2000)
- Toeristisch-Recreatieve Ontwikkelingsvisie Groene Peelvallei (DLV-Adviesgroep, 2002)
- Toeristisch-Recreatieve Visie en Ontwikkelingskaart De Peel (Werkgroep Recreatie De Peel, 2003)
- Uitwerking Plan van aanpak Volkshuisvesting (gemeente Asten, 2004)
- Verkeerscirculatieplan (geactualiseerd) (Gemeente Asten, 1994)
- Verzoek Deelname aan het Experiment "Kwaliteit en Duurzaamheid" (Croonen Adviseurs, 1999)
- Visie CDA, Opmerkingen toekomstvisie (CDA Asten, 2004)
- Visie Stedelijke Vernieuwing (Gemeente Asten, 2001)
- Volkshuisvestingsplan 2002 (Gemeente Asten, 2002)
- Woningmarktonderzoek (Gemeente Asten, 2001)

BIJLAGE 2: WATERTOETS

Algemeen

De Watertoets is het hele proces van vroegtijdig informeren, adviseren, afwegen en uiteindelijk beoordelen van waterhuishoudkundige aspecten in ruimtelijke plannen en besluiten. Het kader voor de Watertoets is het vigerend beleid (vierde Nota waterhuishouding, Waterbeleid 21e eeuw, Europese Kaderrichtlijn water, vijfde Nota over de ruimtelijke ordening, beleidslijn Ruimte voor de rivier). De Watertoets wordt uitgevoerd binnen de bestaande wet- en regelgeving op het gebied van ruimtelijke ordening en water. De meerwaarde? De Watertoets geeft de inbreng van water een plaats in de procedures over ruimtelijke plannen en besluiten, zoals streek- en bestemmingsplannen, en vormt als het ware een verbindende schakel tussen het waterbeheer en de ruimtelijke ordening. De Watertoets wordt sinds 14 februari 2001 toegepast op de genoemde plannen en besluiten.

Toepassing watertoets bij een gemeentelijk structuurplan

Een gemeentelijk structuurplan is strategisch van karakter. Het structuurplan is bedoeld voor gevallen waarin de gemeente de ruimtelijke en/of bestuurlijke situatie als complex ervaart. In dergelijke gevallen kan de gemeente de planfiguur 'structuurplan' gebruiken om een verkenning uit te voeren. Deze verkenning kan zowel de inhoudelijke ontwikkelingsrichtingen betreffen als het maatschappelijk en bestuurlijk draagvlak.

Een structuurplan bindt, in tegenstelling tot een bestemmingsplan, burgers niet rechtstreeks. Van een structuurplan gaat dus alleen bestuurlijke zelfbinding uit. Op basis van een structuurplan kunnen geen vergunningen verleend, noch geweigerd worden.

Het gemeentelijke structuurplan kent een vergelijkbare inspraakprocedure als een bestemmingsplan, maar zonder mogelijkheden voor bezwaar en beroep. Op structuurplannen is namelijk wel het inspraakartikel 6a van de WRO van toepassing en verder dient de gemeente een zienswijzeprocedure over ontwerpstructuurplannen te voeren (zie art. 8 WRO). De structuurplanprocedure verschilt met de bestemmingsplanprocedure voor wat betreft de mogelijkheid van bedenkingen bij GS, goedkeuring door GS en de mogelijkheid van beroep bij de Raad van State.

De inhoud van het structuurplan is open. De Wet op de ruimtelijke ordening meldt in artikel 7 slechts dat in een dergelijk plan voor het grondgebied van de gemeente de toekomstige ontwikkeling wordt aangegeven. In het Besluit ruimtelijke ordening wordt daar in artikel 11 aan toegevoegd:

Een omschrijving van de meest gewenste ontwikkeling in hoofdlijnen van het plangebied en, voor zover nodig, van de fasen, waarin die ontwikkeling zich zou moeten of kunnen voltrekken, alsmede de relatie met het omringende gebied;

Een of meer kaarten met bijbehorende verklaring, waarin deze ontwikkeling voor zover mogelijk in beeld is gebracht;

Een toelichting met de aan het plan ten grondslag liggende gedachten en uitkomsten van onderzoek, de uitkomsten van het vooroverleg met provincies en waterschapsbesturen etc;

Een kaartschaal van bij voorkeur 1:25.000.

De watertoets procedure van het structuurplan is in grote lijnen dezelfde als die van het bestemmingsplan. Omdat het structuurplan in principe geen gevolgen heeft voor derden en de gemeente alleen zelf bindt, is ook hier de procedure aanzienlijk lichter. Het structuurplan wordt getoetst aan het provinciale ruimtelijke beleid. Op grond van artikel

10 BRO vindt vooroverleg plaats over het ontwerp-structuurplan Het is raadzaam om ook in een structuurplan de relatie tussen ruimtelijke ontwikkeling en waterhuishouding goed te verkennen. Reden daarvoor is dat een goede waterhuishouding van groot belang is voor de ruimtelijke ordening. Daarnaast zijn de consequenties voor de ruimtelijke ontwikkeling van een concreet gebied niet altijd op voorhand goed te overzien. Een goed afgestemd structuurplan vergemakkelijkt ook de implementatie in gemeentelijke bestemmingsplannen. Vanaf het moment van initiatief kan de waterbeheerder voor het onderwerp water een belangrijke meedenkende partij zijn.

Uitwerking watertoets in 'de Avance'

De toekomstvisie is opgesteld, uitgaande van de lagenbenadering. Eén van deze lagen is water. In deel B, hoofdstuk 3 RAAMWERKEN, paragraaf 3 geeft een beeld van de huidige watersituatie in Asten. Verder zijn een aantal aandachtspunten en opgaven geformuleerd, waarmee de komende jaren rekening dient te worden gehouden.

De verder uitwerking van het watersysteem is opgenomen in het Duurzaam Ruimtelijk Structuurbeeld (doorkijk Asten tot 2030), deel C, hoofdstuk 1. In iedere uitwerking van het DRS komt het waterverhaal terug.

Ook in het Ruimtelijke Model (tot 2015) wordt in hoofdstuk 2.3 rekening gehouden met de wateropgave en worden concrete waterprojecten benoemd.